

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 16.3.2023
COM(2023) 160 final

2023/0079 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**puitteiden vahvistamisesta kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävän tarjonnan
varmistamiseksi ja asetusten (EU) 168/2013, (EU) 2018/858, 2018/1724 ja (EU)
2019/1020 muuttamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SEC(2023) 360 final} - {SWD(2023) 160 final} - {SWD(2023) 161 final} -
{SWD(2023) 162 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Raaka-aineet ovat osa kaikkien teollisuuden arvoketjujen alkua. Tässä asetuksessa keskitytään muihin kuin energiantuotannossa ja maataloudessa käytettäviin raaka-aineisiin, jotka ovat tärkeitä EU:n taloudelle ja joiden tarjontaan liittyy suuri toimitusriski. Tällaiset kriittiset raaka-aineet ovat usein välttämättömiä tuotantopanoksia monilla strategisilla aloilla, kuten uusiutuva energia, digitaaliteollisuus, avaruus- ja puolustusalat sekä terveydenhuoltoala. Kriittisten raaka-aineiden louhinnalla ja jalostuksella voi kuitenkin menetelmistä ja prosesseista riippuen olla myös kielteisiä ympäristövaikutuksia sekä yhteiskuntaan kohdistuvia vaikutuksia.

Useiden kriittisten raaka-aineiden osalta EU on lähes täysin riippuvainen tuonnista. Näiden tuontiraaka-aineiden tuottajat ovat usein keskittyneet vain muutamaan kolmanteen maahan sekä louhinta- että jalostusvaiheissa. Esimerkiksi 97 prosenttia EU:n magnesiumista tuodaan Kiinasta. Kestomagneeteissa käytettäviä raskaita harvinaisia maametalleja jalostetaan pelkästään Kiinassa. Koko maailman koboltista, jota käytetään akkuihin, 63 prosenttia louhitaan Kongon demokraattisessa tasavallassa ja 60 prosenttia jalostetaan Kiinassa. Tällainen keskittyminen altistaa EU:n merkittäville toimitusriskeille. On jo olemassa ennakkotapauksia siitä, että kriittisten raaka-aineiden tuottajat käyttävät hyväkseen vahvaa asemaansa ostajamaita vastaan esimerkiksi asettamalla vientirajoituksia.

Joidenkin tällaisten kriittisten raaka-aineiden kysynnän ennustetaan kasvavan nopeasti tulevana vuosikymmeninä, koska talous ja yhteiskunta digitalisoituvat ja uusiutuvaan energiaan siirrytään maailmanlaajuisesti. Liikkumiseen ja energian varastointiin tarkoitettujen akkujen valmistukseen käytettävän litiumin maailmanlaajuisen kysynnän odotetaan kasvavan jopa 89-kertaiseksi vuoteen 2050 mennessä. Tuuliturbiineissa ja sähköisissä kulkuneuvoissa käytettävien kestopagneettien valmistukseen käytettävien harvinaisten maametallien kysynnän odotetaan kasvavan EU:ssa kuusi- tai seitsenkertaiseksi vuoteen 2050 mennessä. Puolijohteiden valmistukseen käytettävän galliumin kysynnän odotetaan kasvavan EU:ssa 17-kertaiseksi vuoteen 2050 mennessä. Korvaavat raaka-aineet, raaka-aineiden tehokkuuden lisääminen ja kiertotalous voivat jossain määrin hillitä kysynnän ennustettua kasvua, mutta niiden ei odoteta kääntävän kasvun suuntaa. Tällä hetkellä olemassa oleva ja suunniteltu kapasiteetti ei välttämättä riitä kattamaan enempää kuin puolet koboltin ennustetusta kysynnästä, ja harvinaisten maametallien kysynnän kasvun odotetaan ylittävän kapasiteetin kasvun.¹ Tämän vuoksi monet maat ovat ottaneet käyttöön politiikkoja, joiden avulla ne pyrkivät aktiivisesti varmistamaan kriittisten raaka-aineiden turvatun saatavuuden, mikä lisää kilpailua resursseista.

Välttämättömien tavaroiden toimitushäiriöt covid-19-kriisin aikana ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan aiheuttama energiakriisi ovat korostaneet EU:n rakenteellisia toimitusriippuvuuksia ja niistä mahdollisesti aiheutuvia häiriöitä kriisien aikana. Kriittisten raaka-aineiden keskeinen merkitys vihreän ja digitaalisen siirtymän sekä puolustus- ja avaruussovellusten kannalta tarkoittaa, että häiriöt niiden toimituksissa aiheuttaisivat huomattavaa haittaa EU:n teollisuudelle. Tämä voisi vaarantaa sisämarkkinoiden toimivuuden, heikentää EU:n kilpailukykyä sekä vaarantaa työpaikkoja ja niiden syntymistä

¹ Carrara, S. et al., Supply chain analysis and material demand forecast in strategic technologies and sectors in the EU – A foresight study, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2023, doi:10.2760/386650, JRC132889.

ja vaikuttaa työoloihin ja palkkoihin. Ilman kriittisten raaka-aineiden turvattua saatavuutta EU ei myöskään voi saavuttaa vihreän ja digitaalisen tulevaisuuden tavoitettaan.

Vuoden 2008 raaka-ainealoite ja kriittisiä raaka-aineita koskeva vuoden 2020 toimitasuunnitelma loivat puitteet aloitteille, joilla on arvioitu eri raaka-aineiden kriittisyyttä, kansainvälistä monipuolistamista, tutkimusta ja innovointia sekä kriittisten raaka-aineiden tuotantokapasiteetin kehitystä EU:ssa. Toteutetut toimenpiteet auttavat varmistamaan turvatumpaa saatavuutta. Esimerkiksi toimitasuunnitelman mukaiset kolmansien maiden kanssa solmitut strategiset kumppanuudet auttavat monipuolistamaan raaka-aineiden hankintalähteitä edistämällä EU:n ja näiden luonnonvaroiltaan rikkaiden kolmansien maiden raaka-aineiden arvoketjujen liittämistä toisiinsa.

Ei-normatiiviset toimet eivät kuitenkaan ole olleet riittäviä varmistamaan EU:n kriittisten raaka-aineiden turvattua ja kestävää saatavuutta. Tällä hetkellä ei ole olemassa sääntelykehystä, jonka avulla voitaisiin jäsennellysti vähentää kaikkien kriittisten raaka-aineiden toimitusriskiä. Ensinnäkin teollisuus on edelleenkin haavoittuvainen toimitushäiriöiden aiheuttamalle riskille, koska ei ole olemassa yleistä kehystä, jolla varmistettaisiin talouden toimijoiden kyky valmistautua ja sopeutua tuleviin ongelmatilanteisiin. Toiseksi EU:n mahdollisuuksia lisätä omaa tuotanto-, jalostus- ja kierrätyskapasiteettiaan ei ole hyödynnetty. Mineraaliesiintymiä koskevat tiedot eri jäsenvaltioissa ovat usein ajalta, jolloin kriittiset raaka-aineet eivät olleet samalla tavalla haluttuja luonnonvaroja kuin nykyisin. Joissain tapauksissa rahoituksen vaikea saatavuus, pitkät ja monimutkaiset lupamenettelyt, yleisen hyväksynnän puuttuminen sekä mahdolliset ympäristönäkökohdat ovat merkittäviä esteitä kriittisiin raaka-aineisiin liittyvien hankkeiden kehittämiselle. Kolmanneksi, jätehuoltoa koskevassa lainsäädännössä ei ole riittävästi kannustimia kriittisten raaka-aineiden kiertotalouden tai uusioraaka-aineiden markkinoiden kehittämiseen. Lisäksi EU:n markkinoille saatettujen kriittisten raaka-aineiden kielteisten ympäristövaikutusten raportoimiseksi ja rajoittamiseksi ei tarjota riittäviä kannustimia.

Näin ollen tällä ehdotuksella on seuraavat tavoitteet:

- vahvistaa kriittisten raaka-aineiden arvoketjun kaikkia vaiheita Euroopassa;
- monipuolistaa kriittisten raaka-aineiden tuontia EU:hun strategisten riippuvuuksien vähentämiseksi;
- parantaa EU:n valmiuksia valvoa ja hallita kriittisten raaka-aineiden saatavuuteen liittyviä nykyisiä ja tulevia häiriöriskejä.
- varmistaa kriittisten raaka-aineiden vapaa liikkuvuus sisämarkkinoilla ja ympäristön suojelun korkea taso parantamalla raaka-aineiden kiertoa ja kestävyyttä.

Nämä perustelut liittyvät vain tähän asetusehdotukseen. Strateginen kokonaisvisio siitä, kuinka Euroopan kriittisten raaka-aineiden saatavuutta vahvistetaan sekä EU:ssa että sen ulkopuolella tehtävien toimien avulla, esitetään ehdotukseen liittyvässä tiedonannossa.

• **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien säännösten kanssa**

Tämä ehdotus on yhdenmukainen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman strategian ja eurooppalaisen ilmastolain kanssa. Tämän ehdotuksen tarkoituksena on auttaa EU:ta saamaan valmiudet, joita se tarvitsee saavuttaakseen uusiutuvan energian tuotantoa ja strategisten valmistusteknologien – esimerkiksi puolijohteet – kehittämistä koskevat tavoitteensa sekä ilmastoneutraaliustavoitteet.

Tämä ehdotus on vastaus Eurooppa-neuvoston vuonna 2022 antamaan Versailles’n julistukseen, jossa painotetaan kriittisten raaka-aineiden strategista merkitystä takaamaan

EU:n avoin strateginen riippumattomuus ja Euroopan suvereniteetti. Ehdotus on myös yhdenmukainen Euroopan parlamentin marraskuussa 2021 antaman kriittisten raaka-aineiden EU:n strategiaa koskevan päätöslauselman sekä Euroopan tulevaisuuskonferenssin päätelmien kanssa. Lisäksi tämän asetuksen avulla toteutetaan puheenjohtaja von der Leyenin unionin tilasta vuonna 2022 pitämässään puheessa antamaa sitoumusta vähentää EU:n riippuvuutta kriittisistä raaka-aineista. Tämä voidaan saavuttaa siten, että kriittisten raaka-aineiden kotimaista ja kestävä tarjontaa monipuolistetaan ja turvataan yksilöimällä strategisia hankkeita toimitusketjun kaikissa vaiheissa ja kasvattamalla strategisia varastoja. Ilmoitusta kriittisiä raaka-aineita koskevasta säädöksestä on edeltänyt ilmoitus niistä koskevasta lainsäädäntöehdotuksesta toukokuussa 2022 annetussa REPowerEU-tiedonannossa sekä puolustusalan investointivajeiden analysoinnista ja siihen perustuvista jatkotoimista annetussa yhteisessä tiedonannossa

Tässä ehdotuksessa keskitytään parantamaan EU:n kapasiteettia hankkia kriittisiä raaka-aineita, ja tähän ehdotukseen liittyvässä tiedonannossa puolestaan selostetaan taustalla oleva strategia kriittisten raaka-aineiden alan toimitusvarmuuden turvaamiseksi; strategiaan sisältyy myös ei-normatiivisia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on monipuolistaa EU:n ulkopuolista tarjontaa sekä edistää tutkimusta, innovointia ja osaamista. Asetukseen liitetään komission kriittisyysarvioinnin tulokset, asiaankuuluvat tämän ehdotuksen kohteena olevia kriittisiä ja strategisia raaka-aineita koskevat tietoselosteet (yksityiskohtainen selostus sivulla 15) sekä viimeisimmät ennakoititutkimukset. Ehdotus esitetään yhdessä nettonollateollisuutta koskevan säädöksen kanssa, jolla tuetaan keskeisten teknologioiden teollista valmistusta EU:ssa, kuten tiedonannossa ”Vihreän kehityksen teollisuussuunnitelma nettonollan aikakaudelle” todetaan.

Tämä ehdotus on yhdenmukainen toukokuussa 2021 annetun vuoden 2020 EU:n teollisuusstrategian päivittämistä koskevan komission tiedonannon kanssa, jossa yksilöitiin aloja, joilla strategiset riippuvuudet voivat johtaa haavoittuvuuksiin. Kahdessa myöhemmin laaditussa perusteellisessa tarkastelussa on selvitetty tarkemmin strategisten riippuvuuksien alkuperää; ensin on käsitelty kriittisiä raaka-aineita yleisesti (muiden asioiden ohella) ja sen jälkeen harvinaisia maametalleja ja magnesiumia.

Tämä ehdotus on yhdenmukainen Euroopan aiempien kriittisiä raaka-aineita koskevien strategioiden kanssa, vaikka raaka-aineiden saatavuuden turvaamiseen tähtäävää sääntelykehystä ei olekaan ollut ennen tätä asetusta. Ensinnäkin tämä asetusta perustuu kriittisyysarviointiin, jota on vuoden 2008 aloitteen jälkeen päivitetty kolmen vuoden välein ja joka on antanut tietoa kriittisistä raaka-aineista ja EU:n riippuvuudesta niistä. Toiseksi se täydentää ja vahvistaa vuoden 2020 toimintasuunnitelmaa seuranneita aloitteita. Se antaa myös puitteet kriittisten raaka-aineiden arvoketjun eri vaiheisiin liittyvien hankkeiden tukemiseen eurooppalaisen raaka-aineallianssin työn pohjalta. Ehdotus pohjautuu myös kestäviä raaka-aineita koskeviin EU:n toimintaperiaatteisiin, joiden tavoitteena on yhtenäistää jäsenvaltioiden ymmärrystä kestävästä louhinnasta ja jalostuksesta.

Siviili-, puolustus- ja avaruusteollisuuden välisiä synergioita koskevan vuoden 2021 toimintasuunnitelman mukaisesti komissio perustaa myös kriittisten teknologioiden seurantakeskuksen. Seurantakeskus kartoittaa, seuraa ja arvioi siviili-, puolustus- ja avaruusalojen kannalta kriittisiä teknologioita, niiden mahdollista soveltamista sekä niihin liittyviä arvo- ja toimitusketjuja, mukaan lukien strategiset riippuvuudet ja haavoittuvuudet.

Lisäksi komissio on tehnyt ennakoititutkimuksen, jossa käsitellään Euroopan unionin tulevaa kriittisten raaka-aineiden tarvetta sekä keskeisten strategisten teknologioiden ja alojen toimitusketjujen mahdollisia pullonkauloja. Raportissa ennustetaan ennennäkemätöntä kasvua

onnistuneen vihreän ja digitaalisen siirtymän sekä EU:n puolustus-, ilmailu- ja avaruusalalan toimintasuunnitelmien kannalta keskeisten raaka-aineiden kysynnälle.

Tämä ehdotus on yhdenmukainen muun kriittisiä raaka-aineita koskevan lainsäädännön kanssa. Se on yhdenmukainen esimerkiksi konfliktialueiden mineraaleja koskevan asetuksen² kanssa, joka velvoittaa tinan, tantaalin, volframin ja kullan tuojat ottamaan käyttöön ja noudattamaan due diligence -käytäntöjä, joilla puututaan aseellisiin konflikteihin ja työntekijöiden oikeuksiin liittyviin ihmisoikeusvaikutuksiin arvoketjun eri vaiheissa.

• **Yhdenmukaisuus EU:n muiden politiikkojen kanssa**

Useat EU:n poliittiset ja lainsäädännölliset kokonaisuudet ovat merkityksellisiä, kun otetaan huomioon kriittisten raaka-aineiden käyttö monissa teollisuuden arvoketjuissa ja kriittisten raaka-aineiden arvoketjun eri vaiheiden – kuten louhinta, jalostus ja kierrätys – ominaispiirteet.

Ensinnäkin EU:n ympäristölainsäädäntö kattaa raaka-ainehankkeita, myös kriittisiä raaka-aineita, koskevat luvanhakumenettelyt arvoketjun joka vaiheessa. Ehdotettua asetusta sovelletaan rajoittamatta kuitenkaan EU:n luonnonsuojelulainsäädäntöä, mukaan lukien direktiivi 2011/92/EU³ ympäristövaikutusten arvioinnista, direktiivi 2010/75/EU⁴ teollisuuden päästöistä, direktiivi 92/43/ETY⁵ luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY⁶ luonnonvaraisten lintujen suojelusta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY⁷ vesipolitiikasta⁸. Tämän ehdotuksen tarkoituksena on tehdä kansallisista hyväksymismenettelyistä yksinkertaisempia ja ennustettavampia sekä varmistaa, että hankkeet ovat EU:n luonnonsuojelulainsäädännön mukaisia eivätkä haittaa sen määräysten tehokasta soveltamista.

Toiseksi, EU:n jättepuutteet sääntelevät jätteiden keräystä, vähentämistä, kierrätystä ja käsittelyä, mukaan lukien kriittisiä raaka-aineita sisältävät jätevirrat. Kaivannaisteollisuuden jätehuoltodirektiivissä⁹ edellytetään, että kaikkien kaivannaisteollisuuden jätteiden (esimerkiksi kaivostoiminnasta syntyvien jätteiden) käsittelystä vastaavien toimijoiden on hankittava lupa. Sitä täydennetään tällä ehdotuksella siten, että toimijoita (toiminnassa olevien jätealueiden osalta) ja jäsenvaltioita (suljettujen ja hylättyjen jätealueiden osalta) vaaditaan

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/821, annettu 17 päivänä toukokuuta 2017, unionin tuojiin, jotka tuovat konfliktialueilta ja korkean riskin alueilta peräisin olevia tinaa, tantaalia ja volframia, niiden malmeja sekä kultaa, sovellettavien toimitusketjun due diligence -velvoitteiden vahvistamisesta (EUVL L 130, 19.5.2017, s. 1).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/92/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista (EUVL L 26, 28.1.2012, s. 1).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁵ Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7).

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/56/EY, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista (meristrategiapuitteidirektiivi) (EUVL L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/21/EY, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2006, kaivannaisteollisuuden jätehuollosta ja direktiivin 2004/35/EY muuttamisesta – Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission lausuma (EUVL L 102, 11.4.2006, s. 15).

selvittämään mahdollisuus kriittisten raaka-aineiden talteenottoon kaivannaisteollisuuden jätteistä. Jätepuitedirektiivi¹⁰ koskee jätteitä yleisesti, ja se velvoittaa jäsenvaltioita toimenpiteisiin jätteiden syntymisen estämiseksi, erityisesti kriittisiä raaka-aineita sisältävien tuotteiden osalta. Sähkö- ja elektroniikkalaiteromua koskevassa direktiivissä¹¹ vahvistetaan säännöt, joilla parannetaan resurssien tehokasta käyttöä ja uusioraaka-aineiden talteenottoa, kriittiset raaka-aineet mukaan luettuina, edistämällä sähkö- ja elektroniikkalaitteista peräisin olevan jätteen valmistelua uudelleenkäyttöön, kierrättämistä ja muita hyödyntämistapoja. Romuajoneuvodirektiiviä 2000/53/EY¹² tarkastellaan parhaillaan yhdessä moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä niiden uudelleenkäytettävyyden, kierrätettävyyden ja hyödynnettävyyden osalta annetun direktiivin 2005/64/EY¹³ kanssa; tavoitteena on vähentää romuajoneuvoista ja niiden osista peräisin olevaa jätettä ja lisätä kiertoa sekä perinteisten että sähköisten ajoneuvojen osalta, sillä niissä on huomattavia määriä kriittisiä raaka-aineita. Kyseiseen tarkasteluun perustuva lainsäädäntöaloite täydentää tähän asetukseen sisältyviä horisontaalisia kierrätettävyydysvaatimuksia vahvistamalla kierrätettävyyden parantamista koskevia erityisvaatimuksia ajoneuvoissa oleville kestopagneeteille, mikä helpottaa niiden jätteenkäsittelyä ja kierrättämistä.

Kolmanneksi, kemikaalien ja kemikaaleja sisältävien tuotteiden turvallisuus EU:ssa varmistetaan aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta annetussa asetuksessa (EY) N:o 1272/2008¹⁴ vahvistetun vaaraluokittelun sekä kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH) annetussa asetuksessa (EY) N:o 1907/2006¹⁵ säädettyjen riskinhallintatoimenpiteiden avulla, millä on erittäin suuri merkitys kriittisten raaka-aineiden kannalta. Tältä osin EU:n kestävyttä edistävässä kemikaalistrategiassa¹⁶ esitetään tarpeelliset toimet ihmisten terveyden ja ympäristön suojelemiseksi osana kunnianhimoista lähestymistapaa, jolla Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti edetään kohti myrkytöntä ympäristöä kemikaaliturvallisuuden osalta. Tähän sisältyy riskien vähentäminen sekä kaikkein vaarallisimpien kuluttaja- ja ammattituotteissa käytettävien kemikaalien korvaaminen. Strategiassa tunnustetaan myös tarve käyttää näitä kaikkein haitallisimpia kemikaaleja silloin, kun se on yhteiskunnan kannalta välttämätöntä. Tämä koskee monissa tapauksissa myös kriittisten raaka-aineiden käyttöä.

Neljänneksi, kriittisten raaka-aineiden esiintyminen monissa teollisuuden arvoketjuissa ja kriittisten raaka-aineiden arvoketjun eri vaiheiden ominaispiirteet edellyttävät henkilöstöresursseja muun muassa sen varmistamiseksi, että teollisuuden tueksi on saatavilla

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3).

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/19/EU, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (EUVL L 197, 24.7.2012, s. 38).

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/53/EY, annettu 18 päivänä syyskuuta 2000, romuajoneuvoista – komission julkilausumat (EYVL L 269, 21.10.2000, s. 34).

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/64/EY, annettu 26 päivänä lokakuuta 2005, moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä niiden uudelleenkäytettävyyden, kierrätettävyyden ja hyödynnettävyyden osalta sekä neuvoston direktiivin 70/156/ETY muuttamisesta.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH) ja Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1).

¹⁶ COM/2020/667 final.

riittävästi ja ammattitaitoista työvoimaa. Tämä taataan erityisesti suojelemalla olemassa olevia työpaikkoja sekä luomalla uusia laadukkaita työpaikkoja, joiden avulla voidaan vastata alan työvoimatarpeisiin teollisuuden arvoketjujen kaikissa vaiheissa, mikä on keskeistä oikeudenmukaisen vihreän siirtymän, kriittisten raaka-aineiden turvallisuuden ja saatavuuden sekä alan kilpailukyvyn varmistamiseksi. Oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen 16 päivänä kesäkuuta 2022 annetussa neuvoston suosituksessa¹⁷ annetaan REPowerEU-suunnitelman ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden mukaisesti kattavaa poliittista ohjausta, joka koskee sellaisten politiikkojen laatimista, joilla varmistetaan työpaikkojen – myös työolojen ja palkkojen – suojelu ja tuetaan laadukkaiden työpaikkojen luomista teollisuuden ekosysteemeissä ja arvoketjuissa, muun muassa tukemalla työvoiman täydennys- ja uudelleen koulutusta alakohtaisten työmarkkinoiden tarpeiden mukaisesti ja käymällä vuoropuhelua työmarkkinaosapuolten kanssa.

Lisäksi tämä aloite on yhdenmukainen myös seuraavien kanssa:

- Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta annettu direktiivi 2007/2/EY¹⁸, jolla pyritään varmistamaan, että jäsenvaltioiden paikkatietoinfrastruktuurit ovat yhteensopivia ja että niitä voidaan käyttää Euroopan laajuisesti ja rajatylittävästi; sekä
- kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä annettu asetus (EU) 2020/852¹⁹ (luokitusjärjestelmä).

Kansainvälisten välineiden osalta tämä ehdotus on yhdenmukainen seuraavien kanssa:

- EU:n kansainvälisen kaupan velvoitteet ja EU:n yhteinen kauppapolitiikka. Tämän asetuksen liitteenä oleva tiedonanto sisältää toimenpiteitä, joilla vahvistetaan ja monipuolistetaan EU:n ulkopuolelta peräisin olevien kriittisten raaka-aineiden tarjontaa EU:ssa heikentämättä kuitenkaan kauppasääntöjä ja kansainvälistä kilpailua;
- vuonna 2021 julkaistu EU:n päivitetty arktinen politiikka, jonka tavoitteena on auttaa säilyttämään arktinen alue rauhanomaisen yhteistyön alueena, torjua ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja tukea arktisen alueen kestävää kehitystä arktisen alueen yhteisöjen, erityisesti alkuperäiskansojen, ja tulevien sukupolvien hyväksi;
- komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteinen tiedonanto Global Gateway -strategiasta, erityisesti siltä osin kuin on kyse kolmansien maiden kanssa solmittujen strategisten kumppanuuksien toteuttamisesta.
- Korkea edustaja hoitaa täysimääräisesti oman tehtävänsä ja tekee yhteistyötä varmistakseen EU:n ulkoisen toiminnan ja muiden politiikkojen johdonmukaisuuden.

Asetuksella varmistetaan myös yhdenmukaisuus muiden vireillä olevien ehdotusten kanssa:

- Asetus on yhdenmukainen akkuasetuksen²⁰ kanssa, joka sisältää sisämarkkinoille saatetuissa akuissa olevia kriittisiä raaka-aineita koskevia erityisiä säännöksiä, kun

¹⁷ Neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen 2022/C 243/04 (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 35).

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1).

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (PE/20/2020/INIT).

taas tämän asetuksen tavoitteena on lisätä EU:n kykyä hankkia kyseisiä raaka-aineita ja lisätä niiden ympäristöjalanjälkeä koskevien tietojen avoimuutta ja saatavuutta, kun ne saatetaan EU:n sisämarkkinoille. Toimintapa on sama kuin ympäristöjalanjälkeä koskevien velvoitteiden asteittaisessa käyttöönotossa.

- Asetus täydentää ehdotusta direktiiviksi yritysten kestävästä toiminnasta koskevasta huolellisuusvelvoitteesta²¹. Kyseinen direktiiviehdotus voi koskea kriittisiä raaka-aineita käyttäviä yrityksiä ja varmistaa, että ne puuttuvat asianmukaisesti haitallisiin ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksiin omissa toiminnoissaan ja arvoketjuissaan, mutta siinä ei luoda vaatimusta tuottaa tietoa kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjäljestä. Ympäristöjalanjäljen laskeminen tarvittaessa kriittisiä raaka-aineita koskevan asetuksen mukaisesti kunkin raaka-aineen osalta voisi edistää huolellisuusvelvoitetta koskevien toimintaperiaatteiden tehokasta täytäntöönpanoa.
- Tällä asetuksella vahvistetaan Euroopan teollisuuden häiriönsietokykyä ja valmiuksia kriittisten raaka-aineiden osalta, joten se täydentää sisämarkkinoiden hätäapuvälinettä, jonka avulla komissio voi valppaustilavaiheen tai hätätilavaiheen aikana ottaa käyttöön kohdennettuja toimenpiteitä, jos strategisten tuotteiden, joihin voi kuulua kriittisiä raaka-aineita, saatavuus on uhattuna tai keskeytynyt.
- Asetuksella varmistetaan myös, että sirusäädöksessä tai nettonollateollisuutta koskevassa säädöksessä tuettujen keskeisten teknologioiden valmistajat voivat luottaa kriittisten raaka-aineiden turvattuun ja kestäväan saatavuuteen.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Tämän asetuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artikla, jonka nojalla Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat hyväksyä toimenpiteitä sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan toteuttamiseksi ja varmistamiseksi.

Asetuksella pyritään varmistamaan kriittisten raaka-aineiden turvattu ja kestävä saatavuus EU:ssa. Ilman tällaisia toimia kysynnän ja tarjonnan nykyiset suuntaukset johtavat todennäköisesti vakavaan ja rakenteelliseen riskiin siitä, että useiden kriittisten raaka-aineiden saatavuus häiriintyy. Ne ovat olennaisen tärkeitä useiden strategisten alojen toiminnalle, joten mahdollisiin toimitushäiriöihin on puututtava, jotta voidaan varmistaa Euroopan markkinoiden pysyminen vakaina. Toimitushäiriöt sekä niistä aiheutuva pula kriittisistä raaka-aineista ja hintojen epävakaus johtaisivat todennäköisesti siihen, että niiden seurauksiin puututtaisiin kansallisen tason yksipuolisilla toimilla. Vaikka tällaiset toimet ovat periaatteessa perusteltuja, ne voivat vääristää kilpailua ja luoda EU:n sisäisiä rajoituksia tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle, jos toimia ei koordinoita.

Tällä aloitteella edistetään sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamista ottamalla käyttöön koordinoituja toimenpiteitä, joiden avulla toimitushäiriöiden todennäköisyyttä vähennetään rakenteellisesti, mukaan lukien toimenpiteet kotimaisen tarjonnan vahvistamiseksi sekä riskien ja valmiuksien seuraamiseksi:

²⁰ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi akuista ja käytetyistä akuista, direktiivin 2006/66/EY kumoamisesta ja asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttamisesta (COM(2020) 798 final).

²¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yritysten kestävästä toiminnasta koskevasta huolellisuusvelvoitteesta ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (COM(2022) 71 final).

- siinä vahvistetaan yhteiset tavoitteet ja yhteinen määritelmä kriittisille ja strategisille raaka-aineille;
- siinä vahvistetaan yhteinen ja yhdenmukainen lähestymistapa kriittisten raaka-aineiden eurooppalaisen kapasiteetin lisäämiseen tarjoamalla ja koordinoimalla tukea strategisille hankkeille, mikä auttaa ehkäisemään koordinoimattomista tukitoimista mahdollisesti aiheutuvaa kilpailun vääristymistä ja markkinoiden pirstoutumista ja auttaa säilyttämään tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla toimiville raaka-aineyrityksille;
- siinä otetaan käyttöön riskienseuranta- ja varautumistoimenpiteitä ja varmistetaan, että sisämarkkinoiden kaikilla yrityksillä on pääsy riskienseurantatietoihin ja että niihin sovelletaan yhdenmukaisia varautumistoimenpiteitä;
- sillä yhdenmukaistetaan vaatimukset, jotka koskevat kestopagneetteja sisältävien tuotteiden (magneettien kierrätettävyyden ja kierrätetyn sisällön osalta) ja kriittisiä raaka-aineita sisältävien tuotteiden (ympäristöjalanjäljen ilmoittamisen osalta) saattamista markkinoille. Näin estetään EU:n sisäiset rajoitukset ja autetaan varmistamaan tavaroiden vapaa liikkuvuus.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Jäsenvaltiot eivät yksin pysty tehokkaasti saavuttamaan tämän asetuksen tavoitteita. Ensinnäkin kriittisten raaka-aineiden kapasiteetin lisääminen ei olisi tehokasta kansallisella tasolla, koska esimerkiksi yksittäisessä jäsenvaltiossa ei välttämättä ole geologisia esiintymiä, tarvittavat investoinnit ovat suuria ja kilpailukyvyyn saavuttaminen maailmanlaajuisilla raaka-ainemarkkinoilla edellyttää huomattavia mittakaavaetuja. Toiseksi jos toimitusriskien seurantaa ja riskeihin varautumista ei lisätä koordinoitusti jäsenvaltioiden ja komission välisellä yhteistyöllä, toimet ovat todennäköisesti päällekkäisiä, mikä johtaa tehottomuuteen. Ehdotetut puitteet mahdollistaisivat tehtävien tehokkaamman jakamisen sekä asiaankuuluvien tietojen kokoamisen ja jakamisen.

Tässä asetuksessa esitetyt toimenpiteet eivät olisi yhtä tehokkaita, jos jäsenvaltiot panisivat ne täytäntöön yksin, koska niissä käsitellyt ongelmat koskevat koko sisämarkkinoita. Ne eivät koske pelkästään yksittäisiä jäsenvaltioita tai tiettyjä jäsenvaltioita vaan koko EU:n teollista perustaa yhtenä kokonaisuutena. Lisäksi sisämarkkinoiden toimitusketjut ovat tiiviisti sidoksissa toisiinsa, eivätkä jäsenvaltioiden tasolla toteutettavat toimintamallit todennäköisesti riitä yksinään täyttämään niiden tarpeita.

Jäsenvaltioiden viranomaiset ovat ja tulevat olemaan yksin vastuussa strategisten hankkeiden lupien myöntämisestä, jollei tässä ehdotuksessa esitetyistä menettelysäännöistä muuta johdu. Näin ollen jäsenvaltiot voivat estää strategisen aseman myöntämisen hankkeelle, joka toteutettaisiin niiden alueella.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotetut toimenpiteet eivät ylitä sitä, mikä on tarpeen kriittisten raaka-aineiden saatavuuden turvaamiseksi. Unionin tason toimilla saadaan aikaan konkreettista lisäarvoa tarvittavien toimien laajuuden, kiireellisyyden ja soveltamisalan vuoksi:

- Strategisia hankkeita koskevissa toimenpiteissä keskitytään strategiaan raaka-aineisiin sen varmistamiseksi, että asetuksen soveltamisalaan sisällytetään tärkeimmät raaka-aineet, joita tarvitaan vihreää ja digitaalista siirtymää sekä parempaa häiriönsietokykyä ja turvallisuutta koskevien EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi.

- Etsintää koskevat toimenpiteet on suhteutettu kunkin jäsenvaltion maantieteelliseen kokoon, ja jäsenvaltiot voisivat edelleen hyödyntää nykyisiä etsintäpolitiikkojaan. Kansalliset etsintäohjelmat ovat joka tapauksessa tarpeellisia kriittisten raaka-aineiden arvoketjun kehittämiseksi.
- Ehdotettuihin toimenpiteisiin kuuluu säännöllisesti tapahtuva tarkastelu ja yhteydenpito jäsenvaltioiden kanssa, erityisesti seuranta ja hallintoa koskevien säännösten osalta.
- Seuranta koskevat toimenpiteet jättävät jäsenvaltioille vastuun keskeisten markkinatoimijoiden tunnistamisesta ja seurannasta. Yrityksille tietojen toimittamisesta aiheutuva rasite on rajallinen, koska se koskee vain suuria yrityksiä, jotka toimivat kriittisten raaka-aineiden louhinnan, jalostuksen tai kierrätyksen alalla.
- Yritysten riskeihin varautumista koskevat toimenpiteet koskevat tiettyjä suuria yrityksiä, jotka valmistavat strategisia raaka-aineita sisältäviä strategisia teknologioita, ja ne rajoittuvat toimitusketjujen sisäisiin tarkastuksiin.
- Kestävyyttä koskevilla toimenpiteillä ei aseteta vaatimuksia, jotka ylittävät sen, mikä on tarpeen uusioraaka-aineiden markkinoiden kehittämiseksi tai kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjälkeä koskevien tietojen avoimuuden lisäämiseksi asteittaisen ja näyttöön perustuvan lähestymistavan avulla.

- **Säätelytavan valinta**

Asetusta pidetään tarkoituksenmukaisimpana välineenä, koska sen avulla voidaan asettaa vaatimuksia, joita sovelletaan suoraan kansallisiin viranomaisiin ja asianomaisiin talouden toimijoihin. Tämä auttaa varmistamaan, että vaatimukset pannaan täytäntöön ajallaan ja yhdenmukaisesti, mikä lisää oikeusvarmuutta.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Paremmen sääntelyn suuntaviivojen mukaisesti komissio toteutti kuulemisstrategian pohjalta kattavan sidosryhmien kuulemisprosessin, jonka tavoitteena oli kerätä luotettavaa tietoa hyödyntämällä erilaisia menetelmiä ja välineitä sekä kuulemalla useita eri osapuolia. Sidosryhmien kuulemisen tavoitteena oli kerätä ja arvioida olennaista näyttöä, kuten tietoja poliittisen päätöksen kustannuksista, hyödyistä ja mahdollisista yhteiskunnallisista vaikutuksista. Strategia suunniteltiin toimintalogiikan mukaisesti, ja siinä keskityttiin EU:n kriittisten raaka-aineiden arvoketjussa todettuihin toimia edellyttäviin ongelmatekijöihin ja ominaispiirteisiin.

Komissio toteutti kuulemisstrategiaa usean toimen avulla: GROW-pääosaston 30. syyskuuta ja 25. marraskuuta 2022 välisenä aikana toteuttama avoin verkkokuuleminen, samaan aikaan palautteelle avoinna ollut vaikutustenarvioinnin kannanottopyyntö sekä raaka-aineiden varastointia ja lupien myöntämistä jäsenvaltioissa koskeva kohdennettu kyselylomake, joka oli yhteinen raaka-aineiden saatavuutta käsittelevän asiantuntijaryhmän kanssa. Komissio sai julkiseen kuulemiseen 259 vastausta, ja 52 vastaajaa liitti mukaan asiaan liittyvän asiakirjan.

Komissio sai myös 310 vastausta kannanottopyyntöön. Julkisen kuulemisen tulokset esitetään yhteenvertoraportissa, joka julkaistaan Kerro mielipiteesi -sivustolla yhdessä kannanottopyyntöön saatujen vastausten kanssa.

Yleisesti ottaen sidosryhmät vahvistivat, että kriittisiä raaka-aineita koskevan EU:n vuoden 2020 toimintasuunnitelman puitteissa käynnissä olevat aloitteet edistävät kriittisten raaka-aineiden saannin turvaamista erityisesti raaka-aineita koskevien strategisten kumppanuuksien avulla. Ne korostivat kuitenkin, että EU:n sisäiset valmiudet ja teollisuuden häiriönsietokyky toimitusriskien suhteen eivät ole parantuneet riittävästi. Komissio sai laajaa kannatusta ajatukselle ehdottaa aloitetta, jonka tavoitteena on varmistaa kriittisten raaka-aineiden turvattu ja kestävä saatavuus ja samalla parantaa Euroopan häiriönsietokykyä ja varautumista puuttumalla toimitusketjun haavoittuvuuksiin. Toimitusketjun haavoittuvuuksien osalta saaduissa kannanotoissa tuotiin esiin useita rakenteellisia puutteita, jotka estävät kaivannaisteollisuutta kehittämästä hankkeita EU:ssa. Näihin haasteisiin vastaamiseksi kannanotoissa korostettiin, että EU:n kriittisten raaka-aineiden arvoketjun kehittämiseksi on tärkeää toteuttaa strategisia hankkeita louhinta-, jalostus- ja kierrätysvaiheissa.

Vastauksissaan yritykset painottivat menettely- ja hallintokustannuksia ja vaativat lupamenettelyjen yksinkertaistamista ja rahoituksen saannin helpottamista. Kansalaisjärjestöt ja kansalaiset ilmaisivat huolensa sellaisten louhinta- ja jalostushankkeiden vaikutuksista ympäristöön ja yhteiskuntaan, joissa ei sovelleta asianmukaisia ympäristöä ja yhteiskuntaa koskevia suojatoimia.

Sidosryhmät olivat yhtä mieltä siitä, että EU:n kriittisten raaka-aineiden arvoketjulle on luotava kestävä ja tasapuoliset toimintaedellytykset. Kansalaisjärjestöt ilmaisivat, että on tärkeää pienentää EU:n raaka-aineiden ympäristöjalanjälkeä samalla kun edistetään resurssien tehokkaampaa käyttöä ja kehitetään ympäristölle vähemmän haitallisia toimia. Sidosryhmät vaativat myös johdonmukaisempaa ja koordinoitumpaa lähestymistapaa kriittisten raaka-aineiden hankintaan liittyviin haasteisiin erityisesti tehostamalla seurantaa ja ennakointia sekä toteuttamalla yhteisiä toimenpiteitä riskeihin varautumiseksi. Sidosryhmillä oli kuitenkin erilaisia näkemyksiä siitä, mikä toimintamuoto olisi paras.

Sidosryhmät olivat laajasti yksimielisiä siitä, että jäsenvaltioiden kansallisen tason toimet eivät olisi riittäviä puuttumaan kriittisten raaka-aineiden tarjonnan haavoittuvuuksiin niiden monimutkaisen, läpinäkymättömän ja rajatylittävän luonteen vuoksi, ja suhtautuivat myönteisesti EU:n tason toimiin tässä asiassa.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta

- **Vaikutustenarviointi**

Paremmän sääntelyn suuntaviivojen mukaisesti tämä sääntelyehdotus perustuu vaikutustenarviointiin, jossa analysoidaan ongelmaa ja osaongelmia, jotka liittyvät kriittisten raaka-aineiden turvattuun ja kestäväseen saatavuuden puuttumiseen EU:ssa. Vaikutustenarvioinnissa yksilöidään mahdollisia toimintavaihtoehtoja ongelmatekijöihin puuttumiseksi ja arvioidaan niiden todennäköisiä vaikutuksia. Vaikutustenarviointi laadittiin siten, että siinä otettiin huomioon komission kriittisiä raaka-aineita käsittelevän yksiköiden välisen ohjausryhmän kuuleminen.

Sääntelyntarkastelulautakunta antoi vaikutustenarvioinnista kielteisen lausunnon 20. tammikuuta 2023. Lautakunta suositteli, että olisi

- selvennettävä aloitteen poliittista kontekstia ja täsmennettävä, kuinka tuleva aloite vaikuttaa rinnakkaisiin aloitteisiin ja sääntelyn puutteisiin;
- selitettävä tarkemmin yleiset ja erityiset tavoitteet, niiden aikataulut, niiden keskinäinen vuorovaikutus ja se, mitä malleja onnistumisen mittaamisessa käytetään;
- parannettava toimintavaihtoehtojen perustasoa, rakennetta ja aikataulua sekä
- parannettava keskeisten vaikutusten arviointia.

Kun vaikutustenarvioinnista toimitettiin tarkistettu versio, lautakunta antoi 16. helmikuuta 2023 myönteisen lausunnon tietyin varauksin.

Vaikutustenarviointi perustuu politiikkapilareihin, joilla puututaan yksilöityihin ongelmatekijöihin ja pyritään saavuttamaan aloitteen tavoitteet. Siinä esitetään kullekin pilarille kolme toimintavaihtoehtoa, joiden perustana ovat soveltamisala, resurssien määrä, tehokkuus, johdonmukaisuus ja saavutettava synergia sekä suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteet. Yleisesti ottaen toimintavaihtoehtoja on vaihtoehdosta 1 (joka on lähimpänä nykytilannetta) vaihtoehtoon 3 (laajempi lähestymistapa, johon sisältyy toimenpiteitä, jotka menevät nykyistä sääntelykehystä pidemmälle mutta ovat teknisesti toteutettavissa).

Toimintavaihtoehdossa 1 esitetään mekanismi, jolla asetetaan strategisia raaka-aineita koskevat tavoitteet. Se koostuu hallintorakenteesta, jota johtaa erityinen EU:n kriittisiä raaka-aineita käsittelevä toimikunta kansallisten virastojen verkoston ja komission sisäisten operatiivisten resurssien tukemana. Tämä yksikkö kehittäisi seurantavalmiuksia, mahdollistaisi EU:n strategisten varastojen koordinoinnin ja varmistaisi, että yritykset ovat paremmin varautuneita mahdollisiin toimitushäiriöihin. Toimintavaihtoehdossa on tekijöitä, joilla tuetaan arvoketjua, erityisesti lisäämällä koordinoitua etsintävaiheen aikana, lisäämällä tukea kansallisille kriittisiä raaka-aineita koskeville hankkeille ja parantamalla rahoituksen saantia. Kiertotalouden osalta siinä annetaan pienielektroniikkaa koskeva suositus ja ilmoitetaan tulevista toimista. Siinä veloitetaan EU:ta osallistumaan laajemmin kansainvälisten standardien laatimiseen sekä esitetään vähimmäisvaatimuksia kriittisten raaka-aineiden kestävyttä koskeville sertifiointijärjestelmille ja tietovaatimuksia EU:n markkinoille saatettujen kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjäljestä.

Toimintavaihtoehdossa 2 on sama hallintomekanismi kuin vaihtoehdossa 1 sekä seurantaan, strategiaan varastoihin ja riskeihin varautumiseen liittyviä tehtäviä. Lisäksi sillä parannetaan EU:n arvoketjua tiukentamalla etsintää koskevia velvoitteita ja toteuttamalla strategisia hankkeita strategisten raaka-aineiden arvoketjussa. Nämä hankkeet hyötyisivät yksinkertaistetuista lupamenettelyistä ja koordinoitusti saatavilla olevasta rahoituksesta. Kiertotaloutta edistäviä toimenpiteitä ovat muun muassa kaivannaisjätedirektiiviin tehtävät kohdennetut muutokset. Standardeja koskeva toimenpide on muun muassa uusien standardointituotteiden kehittäminen teollisia prosesseja varten, ja ympäristöjalanjälkeä koskeva toimenpide kriittisten raaka-aineiden kynnysarvojen asteittainen kehittäminen edellyttäen, ettei tällä olisi erityisarvioinnin mukaan haitallista vaikutusta toimitusvarmuuteen.

Toimintavaihtoehdossa 3 kehitetään hallinnon ulkoisia resursseja, minkä avulla voidaan ehdottaa strategisia varastoja, seuranta- ja riskeihin varautumista koskevia kunnianhimoisia toimenpiteitä. Perustana on myös strategisten hankkeiden konsepti, joka hyötyisi jäsenvaltioiden erityisesti lupamenettelyn tukemiseen asettamista resursseista sekä erityisestä eurooppalaisesta kriittisten raaka-aineiden rahastosta myönnettävästä tuesta. Siihen kuuluu vaihtoehdon 2 tavoin kierrätystaloutta, standardeja ja ympäristöjalanjälkeä koskevat toimenpiteet.

Yleisesti ottaen parhaaksi arvioitu vaihtoehto on toimintavaihtoehto 2, koska se saa tukea sidosryhmiltä ja jäsenvaltioilta, aiheuttaa vain vähän lisärasitetta instituutioille, on kustannuksiltaan maltillisempi ja auttaa saavuttamaan yleiset ja erityiset tavoitteet. Se tuo selvää lisäarvoa sisämarkkinoiden toimintaan, ja sillä on myönteisiä taloudellisia vaikutuksia kriittisten raaka-aineiden tuottajiin ja tuotantoketjun loppupään aloihin, sillä se parantaa teollisuuden häiriönsietokykyä ja edistää kriittisten raaka-aineiden arvoketjun kehittämistä EU:ssa. Toimintavaihtoehdolla 3 saavutettaisiin tietyt tavoitteet tehokkaammin (erityisesti seuranta ja rahoituksen saatavuutta koskevien pilarien osalta), mutta sitä ei olisi mahdollista toteuttaa nykyisen talousarvion puitteissa.

Erot vaikutustenarvioinnissa parhaaksi arvioituun vaihtoehtoon verrattuna

Asetuksessa on toimenpiteitä, joita ei arvioitu vaikutustenarvioinnissa:

- Strategisten raaka-aineiden yhteishankintoja koskevat toimenpiteet. Nämä toimenpiteet liittyivät strategiaan varastoihin toimintavaihtoehdossa 3, mutta myöhemmässä analyysissä niiden todettiin olevan toteuttamiskelpoisia toimintavaihtoehdossa 2 myös ilman erityistä varastointikehystä. Harvinaisia maametalleja sisältävien magneettien kierrätettävyyttä ja kierrätettyä sisältöä koskevat toimenpiteet. Näitä toimenpiteitä ei esitetty yksityiskohtaisesti vaikutustenarvioinnissa, mutta niillä puututaan olennaiseen osaan siinä kuvatussa ongelmasta, erityisesti ongelmatekijään, jonka mukaan EU:n jätelainsäädännössä ei oteta riittävästi huomioon kriittisten raaka-aineiden talteenottoa. Komissio keräsi lisänäyttöä asiantuntijoilta, ajatushautomailta ja teollisuudelta ymmärtääkseen paremmin magneetteihin liittyvän kiertotalouden haasteita ja toimenpiteiden mahdollisia vaikutuksia. Tämä edellyttää myös vaatimusten noudattamista ja vaatimustenmukaisuusolettamaa koskevien säännösten lisäämistä, jotta tarvittavien standardien kehittäminen on mahdollista.
- Strategiaan kumppanuuksiin liittyvää yhteistyötä koskevat toimenpiteet. Koska vaikutustenarvioinnin kansainvälistä ulottuvuutta vahvistettiin sääntelyntarkastelulautakunnan ehdotuksen mukaisesti, katsottiin aiheelliseksi lisätä toimenpide, jolla korostetaan yhteistyön ja täydentävyyden tarvetta kolmansien maiden kanssa muodostettujen raaka-aineita koskevien EU:n strategisten kumppanuuksien osalta, mukaan lukien niiden johdonmukaisuus jäsenvaltioiden ja asianomaisten kolmansien maiden välisen kahdenvälisen yhteistyön kanssa, ja joka täydentää asetukseen liittyvässä tiedonannossa ilmoitettuja toimia.
- Arvoketjujen stressitestejä koskevat toimenpiteet olivat osa toimintavaihtoehtoa 3, mutta ne on sisällytetty asetukseen, jossa niiden soveltamisalaa on kohdennettu koskemaan ainoastaan strategisia raaka-aineita. Sekä komission että jäsenvaltioiden odotetaan voivan jakaa täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät, mikä vähentää hallinnollista taakkaa.

Myös nämä uudet toimenpiteet ovat vaikutustenarvioinnissa analysoitujen aiheiden yleisissä puitteissa, eikä niillä ole merkittävää vaikutusta vaihtoehtojen vertailuun tai parhaaksi arvioituun vaihtoehtoon.

Ehdotettu asetusta sisältää myös toimenpiteitä, joita arvioitiin vaikutustenarvioinnissa mutta joiden täytäntöönpano eroaa siitä:

- Vaikutustenarvioinnissa suunnitellut kaivannaisjätettä koskevat toimenpiteet sisällytetään ehdotuksessa suoraan asetukseen sen sijaan, että kaivannaisjätedirektiiviä muutettaisiin kohdennetusti; näin varmistetaan toimenpiteiden nopeampi ja suurempi soveltaminen.

- Elektroniikkajätteen ja muiden paljon kriittisiä raaka-aineita sisältävien tuotteiden ja komponenttien keräystä lisääviä toimenpiteitä sisällytetään suoraan asetukseen; vaikutustenarvioinnissa ne mainitaan komission suosituksena. Kyseinen suositus julkaistaan liitteenä olevassa tiedonannossa yhdessä muiden kiertotaloustoimenpiteiden kanssa liitteenä olevassa tiedonannossa, kuten on suunniteltu. Tarkoituksena on antaa jäsenvaltioille ohjeita asetuksessa edellytettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanosta myöhempää käyttöä varten.
- Vaikutustenarvioinnissa parhaaksi arvioitu vaihtoehto sisälsi toimenpiteitä, joissa edellytetään, että kestävyysväitteet perustuvat tunnustettuihin sertifiointijärjestelmiin, mutta ne pannaan täytäntöön ilman viittausta kestävyysväitteisiin. Näihin väitteisiin sovelletaan horisontaalista lainsäädäntöä, kuten ympäristöväittämiä koskevassa komission aloitteessa on ilmoitettu. Ehdotukseen sisältyy säännös, jonka nojalla komissio voi tunnustaa kriittisiin raaka-aineisiin liittyvien hankkeiden kestävyyttä koskevia sertifiointijärjestelmiä. Osallistuminen tällaiseen järjestelmään tarjoaa hankkeiden toteuttajille selkeän ja tehokkaan tavan osoittaa, että kyseessä on kestävyyskriteerien mukainen strateginen hanke.

- **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Tähän ehdotuksen ei odoteta aiheuttavan merkittävää sääntelytaakan lisäystä.

Yrityksille suoraan tästä asetuksesta aiheutuvat hallinnolliset kustannukset ovat vähäiset. Ne liittyvät ensinnäkin raportointivelvoitteisiin, joita sovelletaan pieneen joukkoon kriittisten raaka-aineiden arvoketjussa toimivia suuria yrityksiä; muille yrityksille raportointi on edelleen vapaaehtoista. Aiheutuneet kustannukset todennäköisesti kompensoituvat, koska samat yritykset hyötyvät yksinkertaistettujen lupamenettelyjen tuomista tehokkuuseduista tietyn edellytyksin (esim. jos niiden hankkeet luokitellaan strategisiksi). Auditoinneista aiheutuu myös kustannuksia joillekin suurille yrityksille, jotka käyttävät strategisia raaka-aineita strategisten teknologien valmistuksessa.

Ympäristöjalanjäljen laskemiseen tarvittaviin tutkimuksiin liittyvät kustannukset ovat myös asetuksessa huomioon otettavia hallinnollisia kustannuksia, jotka olisi kompensoitava muilla aloitteilla.

Kustannusarviossa arvioidaan kustannuksia, joita nykyisille kaivosalueille aiheutuu lisätietojen ilmoittamisesta. Näiden tietojen tuottama tietämys jätevirroista todennäköisesti lisää talteenottoon liittyvää taloudellista toimintaa, joten nämä kustannukset todennäköisesti kompensoituvat.

Jäsenvaltioille aiheutuvat kustannukset ovat todennäköisesti suurempia. Asetuksella saadaan kuitenkin aikaan myös lisää synergioita ja vähennetään toimien päällekkäisyyttä jäsenvaltioiden välillä. Tämä voisi saada aikaan säästöjä, kun parannetaan esimerkiksi seurannan ja strategisten varastojen koordinointia. Aloitteessa ei ennakoida, että kansalaisille aiheuisi kustannuksia.

- **Perusoikeudet**

Ehdotuksessa edellytetään, että tukea saavat strategiset hankkeet toteutetaan kestävällä tavalla. Kestävä täytäntöönpano tarkoittaa, että hankkeiden on oltava ympäristön kannalta kestäviä ja että niissä on sen lisäksi kunnioitettava kansainvälisissä välineissä, suuntaviivoissa ja periaatteissa vahvistettuja ihmisoikeuksia.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella on vaikutuksia komission talousarvioon. Asetuksen ja siihen liittyvien delegoitujen säädösten täytäntöönpano EU:n monivuotisen rahoituskehityksen kaudella 2024–27 edellyttää noin 33 kokoaikavastaavan työpanosta vuodessa, kun ehdotusta on alettu soveltaa täysipainoisesti.

Sen lisäksi, että otsakkeessa 1 osoitetaan 3,2 miljoonaa euroa asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavien tutkimusten toteuttamiseen, otsakkeessa 7 (Hallintomenot) edellytetään nykyisistä budjettikohdista yhteensä 14 969 miljoonan euron sitoumuksia. Uudet sitoumukset katetaan asianomaisten ohjelmien nykyisten budjettikohtien määrärahoista. Talousarviovaikutuksia aiheutuu pääasiassa seuraavien tehtävien toteuttamisesta:

- luonnokset tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittaviksi delegoiduiksi säädöksiksi ja täytäntöönpanosäädöksiksi, mukaan lukien seuraavat:
 - strategisten hankkeiden hakumenettelyihin ja vuosittaiseen raportointiin liittyvät täytäntöönpanosäädökset; yleiset etsintäohjelmat; yritysten riskivalmiudet; sen täsmentäminen, mitkä käytöstä poistetut tuotteet ja jätevirrat sisältävät olennaisia määriä kriittisiä raaka-aineita; sekä
 - kriittisten ja strategisten raaka-aineiden määritelmään liittyvät delegoidut säädökset; kestopagneetteja sisältävien tuotteiden kierrätetty sisältö; kestopagneetteja sisältävien tuotteiden tullikoodit; ja ympäristöjalanjälkeä koskevat laskenta- ja todentamissäännöt sekä ympäristötehokkuusluokat;
- Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevän toimikunnan sihteeristön tehtävät;
- tutkimusten ja sopimusten hallinnointi;
- valvonnan, tietojen keräämisen ja riskinarvioinnin tehtävät, erityisesti kriittisten ja strategisten raaka-aineiden markkinaseuranta ja raportointi sekä niiden kriittisyyden arviointi;
- jäsenvaltioilta saatavien tietojen koordinointi;
- kiertotaloustoimenpiteitä koskevien jäsenvaltioiden velvoitteiden täytäntöönpanon varmistaminen, mukaan lukien kaivannaisjätettä koskevat toimenpiteet;
- ympäristöjalanjälkimenetelmän soveltuvuuden arvioiminen, laskentamenetelmien kehittäminen ja toimenpiteiden soveltamisen seuranta;
- standardointia koskevien toimien täytäntöönpano ja standardointipyyntöjen valmistelu;
- kansallisten etsintätoimien koordinointi;
- jäsenvaltioiden strategisia varastoja koskevien tietojen koordinointi ja ohjeistuksen laatiminen mahdollisuuksien mukaan;
- jatkuva tuki strategisille hankkeille ja niistä raportointi erityisesti lupamenettelyjen osalta ja valintaprosessin yhteydessä annettava tuki.

Henkilöstötarpeiden osalta komissio on tarkastellut huolellisesti tapoja jakaa työtä pääosastojen kesken, siirtää henkilöstöä mahdollisuuksien mukaan muihin tehtäviin ja ulkoistaa tieteellistä ja teknistä tukea delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten valmistelua ja monialaisia tehtäviä varten. On kuitenkin selvää, että toimenpiteiden korkea tavoitetaso ja kriittisten raaka-aineiden kasvava merkitys edellyttävät toteuttamaan toimia, joissa noudatetaan järjestelmällistä lähestymistapaa EU:n kapasiteetin kehittämiseksi.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Komissio arvioi tämän ehdotuksen johdonmukaisuutta, tuloksia, vaikutuksia, suhteellisuutta ja toissijaisuutta viiden vuoden kuluttua sen soveltamisen alkamispäivästä.

Arvioinnin tärkeimmät tulokset esitetään Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja Euroopan alueiden komitealle annettavassa kertomuksessa, joka julkaistaan.

Arviointia varten Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevä toimikunta, jäsenvaltiot ja kansalliset toimivaltaiset viranomaiset toimittavat komissiolle sen pyynnöstä tietoja. Tällaisia tietoja ovat erityisesti tiedot EU:n kapasiteettia koskevien vertailuarvojen saavuttamisessa edistymisestä arvoketjun eri vaiheissa sekä seurantatoimien tehokkuudesta.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Asetuksen **I luvussa** esitetään yleiset säännökset ja määritelmät. Asetuksessa todetaan, että yleisenä tavoitteena on varmistaa kriittisten raaka-aineiden turvattu ja kestävä tarjonta EU:ssa pyrkimällä neljään erityistavoitteeseen: vahvistetaan EU:n kapasiteettia arvoketjun eri vaiheissa, monipuolistetaan EU:n raaka-aineiden tuontia, parannetaan seuranta- ja riskinhallintavalmiuksia ja varmistetaan hyvin toimivat sisämarkkinat samalla kun parannetaan kriittisten raaka-aineiden kestävyyttä ja kiertoa. Siinä asetetaan vertailuarvoja, joilla mitataan edistymistä kahdessa ensimmäisessä edellä esitetystä tavoitteesta.

Asetuksen **II luvussa** säädetään kriittisten ja strategisten raaka-aineiden luetteloista, jotka on tarkistettava vähintään neljän vuoden välein käyttämällä liitteissä I ja II esitettyjä menetelmiä. Eri toimenpiteiden soveltamisala määritellään näissä luetteloissa.

Komissio arvioi yli 80:n EU:n taloudessa käytettävän raaka-aineen toimitusriskiä ja taloudellista merkitystä viimeisimmältä viiden vuoden jaksolta saatavilla olevien keskimääräisten tietojen perusteella. Toimitusriski määritetään maailmanlaajuisen ja EU:n tarjonnan keskittymisen, EU:n tuontiriippuvuuden, uusioraaka-aineiden käytön ja teknisen korvattavuuden perusteella. Taloudellisen merkityksen laskennassa perustana on käytön osuus NACE-luokituksen 2-numerotason mukaisilla toimialoilla sekä arvonnäisyys, taloudellinen korvattavuus huomioon ottaen. Kynnysarvot ylittävät raaka-aineet ovat niin sanottuja kriittisiä raaka-aineita.

Tällä yleisesti tunnustetulla menetelmällä yksilöidään toimitusketjuihin liittyvät haasteet koko EU:n taloudessa. Täydentävä lähestymistapa on kuitenkin tarpeen, jotta voidaan varmistaa dynaamisempi näkökulma maailmanlaajuisen kysynnän ja tarjonnan odotettavissa olevaan kehitykseen. Siinä olisi yksilöitävä raaka-aineet, joita tarvitaan EU:n vihreän ja digitaalisen siirtymän sekä puolustus-, ilmailu- ja avaruusalalan tavoitteiden saavuttamiseksi, ja analysoitava näihin raaka-aineisiin liittyviä tulevaisuuden haasteita ja keskeisiä riippuvuuksia.

Kaikki raaka-aineet, joiden kriittisyyttä arvioidaan, kartoitetaan sen mukaan, miten niitä käytetään ja mikä merkitys niillä on teknologioissa, jotka tukevat vihreän ja digitaalisen siirtymän sekä puolustus-, ilmailu- ja avaruusalalan tavoitteita. Tämän laadullisen arvioinnin suorittamiseksi tehty analyysi perustui seuraaviin: vuonna 2019 julkaistu ”Materials Dependencies for Dual-Use Technologies Relevant to Europe’s Defense Sector”²², vuonna 2020 julkaistut ”Critical Raw Materials for Strategic Technologies and Sectors – a Foresight

²² <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC117729>

Study”²³ ja ”Study on the resilience of critical supply chain for energy security and clean energy transition during and after the COVID-19 crisis”²⁴ sekä vuonna 2023 julkaistu ”Supply Chain Analysis and Material Demand Forecast in Strategic Technologies and Sectors in the EU – A Foresight Study”²⁵. Analyysissa otetaan huomioon myös asian kannalta merkityksellisten kansainvälisten järjestöjen, kuten IEA:n²⁶, OECD:n²⁷, tekemä työ sekä muut tietolähteet.

Jos raaka-aine on jollekin teknologialle erittäin tärkeä, otetaan huomioon muita tekijöitä tämän asetuksen liitteessä 1 esitetyn semikvantitatiiviseen lähestymistavan perusteella. Tarjonnassa mahdollisesti syntyvien vajeiden ja niiden suuruusluokan arvioimiseksi tehdään kysyntäennusteita vuoteen 2030 asti sekä sen jälkeiselle ajalle, jos ne ovat luotettavia ja saatavilla, ja ennusteita verrataan nykyiseen tarjontaan sekä EU:ssa että maailmanlaajuisesti. Sen arvioimiseksi, miten raaka-aineen tuotanto pystyisi reagoimaan markkinasignaaleihin, tiedossa olevia varantoja verrataan raaka-aineen nykyiseen maailmanlaajuiseen tuotantomäärään. Maailmanlaajuinen tuotantomäärä on lisäksi määritetty logaritmisesti, koska suuria tuotantomääriä on vaikeampi kasvattaa entisestään. Näihin seikkoihin perustuen ehdotetaan liitteeseen 1 sisältyvää strategisten raaka-aineiden luetteloa.

Asetuksen **III luvussa** vahvistetaan puitteet EU:n strategisen raaka-aineiden arvoketjun vahvistamiseksi valitsemalla ja toteuttamalla strategisia hankkeita, joihin voidaan soveltaa yksinkertaistettuja lupamenettelyjä ja joiden rahoituksen saantia helpotetaan, mitä edistetään myös paremmalla koordinoinnilla.

Sen 1 jaksossa vahvistetaan strategisten hankkeiden valintaa ja toteuttamista koskevat säännöt, mukaan lukien strategisten hankkeiden tunnustamisperusteet sekä tunnustamis- ja toteuttamismenettelyt.

Sen 2 jaksossa vahvistetaan yksinkertaistetut lupamenettelyt kriittisiä raaka-aineita koskeville hankkeille ja erityisesti strategisille hankkeille.

Sen 3 jaksossa tarkoituksena on säätää mahdollistavista edellytyksistä strategisille hankkeille, mukaan lukien jäsenvaltioiden tuki niiden täytäntöönpanon nopeuttamiseksi, rahoitustuen koordinointi ja ostosopimusten helpottaminen.

Sen 4 jaksossa säädetään yleisten etsintäohjelmien kehittämisestä Euroopassa etsintä- ja hyödyntämishankkeiden kehittämisen helpottamiseksi.

Asetuksen **IV luvussa** luodaan mekanismi kriittisten raaka-aineiden toimitusketjujen koordinoitua seuranta varten ja säädetään toimenpiteistä toimitusriskien hallitsemiseksi. Siinä vahvistetaan puitteet kriittisten raaka-aineiden toimitusriskien järjestelmälliselle seurannalle arvoketjujen eri vaiheissa. Siinä vahvistetaan myös puitteet riskien hallitsemiselle koordinoimalla strategisten raaka-aineiden strategisia varastoja, vaatimalla suuria maahantuojia ja valmistajia auditoimaan säännöllisesti toimitusketjunsä ja edistämällä strategisten raaka-aineiden yhteishankintoja.

²³ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42881>

²⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/b80d77b6-2a3b-11ec-bd8e-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>

²⁵ Vahvistetaan myöhemmin.

²⁶ <https://www.iea.org/reports/the-role-of-critical-minerals-in-clean-energy-transitions/mineral-requirements-for-clean-energy-transitions>

²⁷ <https://www.oecd.org/environment/global-material-resources-outlook-to-2060-9789264307452-en.htm>

Asetuksen **V luvussa** on säännöksiä kriittisten raaka-aineiden kierron kehittämisestä ja ympäristöjalanjäljen pienentämisestä.

Sen 1 jaksossa vahvistetaan säännöt, joiden mukaan jäsenvaltioiden on hyväksyttävä ja pantava täytäntöön kiertotaloutta koskevia toimenpiteitä erityisesti sellaisten jätevirtojen osalta, joissa on suuri kriittisten raaka-aineiden talteenottopotentiaali, ja jäsenvaltioiden ja kaivannaisteollisuuden toimijoiden on arvioitava mahdollisuuksia ottaa talteen kriittisiä raaka-aineita kaivannaisjätealueilta. Siinä parannetaan myös kestopagneettien kiertoa vaatimalla tietoja tuotteissa olevien kestopagneettien tyypistä ja koostumuksesta sekä kierrätettyjen kriittisten raaka-aineiden osuudesta. Siinä säädetään kierrätetyn sisällön vähimmäiskynnyksarvojen käyttöön otosta asiaa koskevan arvioinnin jälkeen.

Sen 2 jaksossa vahvistetaan säännöt, joiden mukaisesti komissio hyväksyy kriittisten raaka-aineiden kestävyysliittymät sertifiointijärjestelmät. Siinä on myös säännöksiä, jotka koskevat EU:n markkinoille saatettujen kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjälki-ilmoituksia.

Sen 3 jaksossa on vapaata liikkuvuutta, vaatimustenmukaisuutta ja markkinavalvontaa koskevia sääntöjä, jotka liittyvät sellaisiin kestopagneetteja ja kriittisiä raaka-aineita sisältäviin tuotteisiin, joiden ympäristöjalanjälki on ilmoitettava.

Asetuksen **VI luvussa** esitetään puitteet kolmansien maiden kanssa solmittuja raaka-aineisiin liittyviä strategisia kumppanuuksia koskevalle yhteistyölle ja synergioiden lisäämiselle strategisten kumppanuuksien ja jäsenvaltioiden näiden kolmansien maiden kanssa tekemän yhteistyön välillä.

Asetuksen **VII luvussa** perustetaan Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevä toimikunta, joka koostuu jäsenvaltioiden korkean tason edustajista ja komissiosta, joka toimii toimikunnan puheenjohtajana. Toimikunta antaa komissiolle neuvoja ja avustaa koordinoinnissa, yhteistyössä ja tietojenvaihdossa tämän asetuksen täytäntöönpanon tukemiseksi.

Asetuksen **VIII ja IX luvussa** olevat artikkelit koskevat delegoituja säädöksiä ja täytäntöönpanosäädöksiä sekä muuhun lainsäädäntöön tehtäviä muutoksia.

Asetuksen **X luvussa** olevat artikkelit koskevat seuraamuksia, edistymisen seuranta ja tämän asetuksen arviointia. Siinä säädetään myös jäsenvaltioiden eri toimenpiteitä koskevasta yhteisestä raportoinnista, ja siihen sisältyvällä artiklalla varmistetaan, että tämän asetuksen nojalla kerättyjä luottamuksellisia tietoja käsitellään yhdenmukaisesti.

Liitteessä I vahvistetaan strategisten raaka-aineiden luettelo ja valintamenetelmät.

Liitteessä II vahvistetaan kriittisten raaka-aineiden luettelo ja valintamenetelmät.

Liitteessä III esitetään seikat, jotka on otettava huomioon arvioitaessa, täyttääkö raaka-ainehanke strategisen hankkeen tunnustamisperusteet.

Liitteessä IV määritellään kriteerit, jotka tunnustetun sertifiointijärjestelmän on täytettävä.

Liitteessä V esitetään tekijät, jotka on otettava huomioon määriteltäessä kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjälkeä koskevia laskenta- ja todentamissääntöjä.

Liitteessä VI on luettelo yhdistetyn nimikkeistön koodeista ja tuotenimityksistä, jotka vastaavat kestopagneetin kiertoa koskevien vaatimusten soveltamisalaan kuuluvia tuotteita.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**puitteiden vahvistamisesta kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävä tarjonnan
varmistamiseksi ja asetusten (EU) 168/2013, (EU) 2018/858, 2018/1724 ja (EU)
2019/1020 muuttamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²⁸,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Raaka-aineiden saanti on olennaisen tärkeää unionin taloudelle ja sisämarkkinoiden toiminnalle. Kriittisinä pidetään tiettyjä muuhun kuin energia- tai maatalouskäyttöön tarvittavia raaka-aineita, jotka ovat taloudellisesti erittäin merkittäviä ja joihin kohdistuu usein suuri toimitusvarmuuteen liittyvä riski, koska niiden tarjonta keskittyy pieneen määrään kolmansia maita. Koska monet tällaisista kriittisistä raaka-aineista ovat avainasemassa vihreän ja digitaalisen siirtymän toteuttamisessa ja kun otetaan huomioon niiden käyttö puolustus- ja avaruusalun sovelluksissa, niiden kysyntä moninkertaistuu lähivuosikymmeninä. Samalla kasvaa tarjonnan häiriöiden riski, kun geopoliittiset jännitteet kasvavat ja luonnonvaroista käydään kilpailua. Jos kriittisten raaka-aineiden kysynnän kasvua ei hallita oikein, sillä voi olla myös ympäristöön ja yhteiskuntaan kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia. Kun otetaan nämä kehityssuunnat huomioon, on tarpeen toteuttaa toimenpiteitä, jotta varmistetaan kriittisten raaka-aineiden turvattu ja kestävä tarjonta ja turvataan unionin taloudellinen häiriönsietokyky ja avoin strateginen riippumattomuus.
- (2) Kriittisten raaka-aineiden arvoketjut ovat monimutkaisia ja kansainvälisiä, ja tämän vuoksi koordinoimattomat kansalliset toimenpiteet kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävä tarjonnan varmistamiseksi voivat helposti vääristää kilpailua ja tuoda hajanaisuutta sisämarkkinoille. Sisämarkkinoiden toiminnan turvaamiseksi olisi siksi luotava unionin yhteiset puitteet, joilla vastataan tähän keskeisen tärkeään haasteeseen yhdessä.

28

EUVL C , , s . .

- (3) Jotta varmistetaan kriittisten raaka-aineiden turvattu ja kestävä tarjonta unionissa, tällaisiin puitteisiin olisi ensinnäkin sisällytettävä toimenpiteitä, joilla vähennetään unionin yhä kasvavia toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä siten, että unionin valmiuksia vahvistetaan raaka-aineiden arvoketjun kaikissa vaiheissa, mukaan lukien louhinta-, jalostus- tai kierrätystoiminta, pyrkien kohti kullekin strategiselle raaka-aineelle määritettyä vertailuarvoa. Toiseksi puitteisiin olisi sisällytettävä toimenpiteitä, joilla monipuolistetaan strategisten raaka-aineiden ulkoisten toimittajien valikoimaa, sillä unioni on jatkossakin riippuvainen tuonnista. Kolmanneksi on tarpeen säätää toimenpiteistä, joilla vahvistetaan unionin kykyä valvoa ja hallita toimitusvarmuuteen liittyviä nykyisiä ja tulevia riskejä. Neljänneksi puitteisiin olisi sisällytettävä toimenpiteitä, joilla lisätään unionissa kulutettavien raaka-aineiden kiertoa ja kestävyttä.
- (4) Jotta varmistetaan, että tässä asetuksessa vahvistetuissa toimenpiteissä keskitytään kaikkien merkityksellisimpiin raaka-aineisiin, olisi laadittava strategisten raaka-aineiden luettelo ja kriittisten raaka-aineiden luettelo. Näiden luetteloiden avulla voitaisiin ohjata ja koordinoita jäsenvaltioiden toimia, joilla edistetään tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamista. Strategisten raaka-aineiden luetteloon olisi sisällytettävä raaka-aineet, joilla on suuri strateginen merkitys, kun otetaan huomioon niiden käyttö vihreää ja digitaalista siirtymää tukevassa strategisessa teknologiassa taikka puolustus- tai avaruusalan sovelluksissa, joille voi olla tyypillistä huomattavan suuri ero maailmanlaajuisen tarjonnan ja ennustetun kysynnän välillä ja joiden kohdalla tuotannon lisääminen on melko vaikeaa tuotantokapasiteettia kasvattavien uusien hankkeiden pitkien valmisteluajkojen vuoksi. Jotta tekniikan ja talouden mahdollinen kehitys voidaan ottaa huomioon, strategisten raaka-aineiden luetteloa olisi säännöllisesti tarkistettava ja tarvittaessa päivitettävä. Jotta varmistetaan, että toimissa, joilla pyritään lisäämään unionin kapasiteettia arvoketjun kaikissa vaiheissa, vahvistamaan unionin valmiuksia valvoa ja hallita toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä ja monipuolistamaan tarjonnan lähteitä, keskitytään niihin raaka-aineisiin, joiden tarve on suurin, tällaisia toimenpiteitä olisi sovellettava ainoastaan strategisten raaka-aineiden luetteloon.
- (5) Kriittisten raaka-aineiden luetteloon olisi sisällytettävä kaikki strategiset raaka-aineet sekä muita unionin koko taloudelle erittäin merkittäviä raaka-aineita, joiden osalta tarjonnan häiriöiden riskit ovat suuria. Tekniikan ja talouden mahdollisen kehityksen huomioon ottamiseksi komission olisi jatkettava nykyistä käytäntöä, jonka mukaan useiden eri raaka-aineiden tuotantoa, kauppaa, sovelluksia, kierrätystä ja korvaamista koskevien tietojen pohjalta toteutetaan säännöllisesti arviointi, jotta kriittisten ja strategisten raaka-aineiden luetteloja voidaan päivittää vastaamaan raaka-aineiden taloudellista merkitystä ja niiden toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä. Kriittisten raaka-aineiden luetteloon olisi sisällytettävä sellaiset raaka-aineet, jotka ovat saavuttaneet tai ylittäneet sekä taloudellista merkitystä että toimitusvarmuuteen liittyvää riskiä kuvaavan kynnyksarvon, kuitenkin asettamatta tällaisia raaka-aineita niiden kriittisyyden mukaiseen järjestykseen. Arvioinnin olisi perustettava viimeisimmältä viiden vuoden jaksolta saatavilla olevien tietojen keskiarvoon. Tässä asetuksessa säädettyjä toimenpiteitä, jotka liittyvät lupia, suunnittelua, etsintää, seuranta, kiertotaloutta ja kestävyttä käsittelevään keskitettyyn palvelupisteeseen, olisi sovellettava kaikkiin kriittisiin raaka-aineisiin.
- (6) Jotta unionin valmiuksia voidaan vahvistaa strategisten raaka-aineiden arvoketjun kaikissa vaiheissa, olisi määritettävä vertailuarvoja, joilla ohjataan toimia ja seurataan edistymistä. Tavoitteena pitäisi olla kapasiteetin lisääminen kunkin strategisen raaka-

aineen jokaisessa arvoketjun vaiheessa ja samalla kokonaiskapasiteettia koskevien yleisten vertailuarvojen saavuttaminen strategisten raaka-aineiden louhinnassa, jalostuksessa ja kierrätyksessä. Unionin olisi strategisten raaka-aineiden osalta ensinnäkin lisättävä omien geologisten luonnonvarojensa käyttöä ja rakennettava kapasiteettia siten, että se mahdollistaa tarvittavien raaka-aineiden louhinnan, jolla katetaan vähintään 10 prosenttia unionin strategisten raaka-aineiden kulutuksesta. Koska louhintakapasiteetti riippuu suuresti unionin geologisten luonnonvarojen saatavuudesta, tämän vertailuarvon saavuttaminen riippuu tällaisesta saatavuudesta. Toiseksi koko arvoketjun rakentamiseksi ja mahdollisten pullonkaulojen estämiseksi välivaiheissa unionin olisi lisäksi kasvatettava jalostuskapasiteettiaan koko arvoketjussa ja pystyttävä tuottamaan vähintään 40 prosenttia strategisten raaka-aineiden vuotuisesta kulutuksesta. Kolmanneksi on odotettavissa, että tulevana vuosikymmeninä yhä suurempi osuus unionin strategisten raaka-aineiden kulutuksesta voidaan kattaa uusioraaka-aineilla, mikä parantaisi sekä unionin raaka-aineiden toimitusvarmuutta että tarjonnan kestävyyttä. Tämän vuoksi unionin kierrätyskapasiteetilla olisi pystyttävä tuottamaan vähintään 15 prosenttia unionin strategisten raaka-aineiden vuotuisesta kulutuksesta. Nämä vertailuarvot koskevat vuoteen 2030 ulottuvaa ajanjaksoa, ja ovat linjassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119²⁹ mukaisesti vahvistettujen unionin ilmasto- ja energiatavoitteiden sekä Euroopan digitaalisen vuosikymmenen³⁰ mukaisten digitalisaatiota koskevien tavoitteiden kanssa ja samalla myös tukevat näitä tavoitteita. Laadukkailla työpaikoilla, mukaan lukien taitojen kehittäminen ja työpaikasta toiseen siirtyminen, puututaan lisäksi riskeihin, jotka liittyvät alakohtaisiin työmarkkinoihin, ja autetaan turvaamaan EU:n kilpailukyky.

- (7) Joidenkin raaka-aineiden toimituksissa unioni on lähes täysin riippuvainen yhdestä ainoasta maasta. Tällaisiin riippuvuuksiin liittyy suuri toimitushäiriöiden riski. Tällaisen potentiaalisen riskin rajoittamiseksi ja unionin taloudellisen häiriönsietokyvyn parantamiseksi olisi vuoteen 2030 mennessä pyrittävä varmistamaan, että unionin minkään strategisen raaka-aineen saanti ei jalostamattomana eikä missään jalostusvaiheessa ole yli 65-prosenttisesti riippuvainen yhdestä ainoasta kolmannelta maasta, kuitenkin siten, että erityisesti otetaan huomioon ne maat, joiden kanssa unioni on solminut raaka-aineita koskevan strategisen kumppanuuden, mikä pienentää toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä.
- (8) On tarpeen ottaa käyttöön asianmukaisia toimenpiteitä sellaisten strategisten hankkeiden tukemiseksi, joiden tavoitteena on strategisten raaka-aineiden louhinta, jalostus tai kierrätys unionissa, minkä pitäisi yhdessä jäsenvaltioiden toimien kanssa osaltaan kasvattaa unionin kapasiteettia kohti vertailuarvoja. Myös muilla, erityisesti etsintään tai kiertotalouteen liittyvillä toimenpiteillä olisi vahvistettava arvoketjun eri vaiheita ja siten edistettävä vertailuarvojen saavuttamista. Jotta voidaan varmistaa, että vertailuarvot saavutetaan ajoissa, komission olisi Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevä toimikunnan, jäljempänä 'toimikunta', avulla seurattava edistymistä vertailuarvojen saavuttamisessa ja raportoitava siitä. Jos raportoitu edistyminen

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1119, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta (EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1).

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/2481, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman perustamisesta (EUVL L 323, 19.12.2022, s. 4).

vertailuarvojen saavuttamisessa on yleisesti ottaen riittämätöntä, komission olisi arvioitava mahdollisuuksia toteuttaa lisätoimenpiteitä ja tällaisten toimienpiteiden oikeasuhteisuutta. Puutteellinen edistyminen vain yhden raaka-aineen tai strategisten raaka-aineiden pienen joukon osalta ei periaatteessa anna aiheutta unionin lisätoimille.

- (9) Unionin kapasiteetin rakentamiseksi komission olisi toimikunnan tuella yksilöitävä unionin strategiset hankkeet, joissa on tarkoitus aloittaa strategisten raaka-aineiden louhinta, jalostus tai kierrätys. Strategisille hankkeille annettavalla tehokkaalla tuella voidaan parantaa raaka-aineiden saatavuutta tuotantoketjun loppupään toimialoilla ja luoda taloudellisia mahdollisuuksia koko arvoketjussa, myös pk-yrityksille, sekä edistää uusien työpaikkojen luomista. Näin ollen, jotta voidaan varmistaa strategisten hankkeiden kehittäminen kaikkialla unionissa, tällaisissa hankkeissa olisi voitava hyödyntää yksinkertaistettuja ja ennakoitavia lupamenettelyjä ja hankkeiden rahoituksen saantia olisi tuettava. Tuen keskittämiseksi ja lisäarvon varmistamiseksi hankkeet olisi ennen tällaisen tuen myöntämistä arvioitava tiettyjen kriteerien perusteella. Unionin strategisilla hankkeilla olisi vahvistettava unionin strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuutta, niiden olisi oltava teknisesti toteutettavia ja ne olisi toteutettava ympäristön ja yhteiskunnan kannalta kestäväällä tavalla. Niiden olisi myös tarjottava etuja, jotka ulottuvat asianomaisen jäsenvaltion rajojen yli. Jos komissio arvioi näiden kriteerien täyttyvän, sen olisi julkaistava päätös, jossa hanke tunnustetaan strategiseksi hankkeeksi. Koska nopea tunnustaminen on avain unionin toimitusvarmuuden tehokkaaseen tukemiseen, arviointiprosessin olisi oltava kevyt eikä se saisi aiheuttaa kohtuutonta rasitusta.
- (10) Unionin strategisten raaka-aineiden tarjonnan monipuolistamiseksi komission olisi toimikunnan tuella yksilöitävä kolmansissa maissa strategisia hankkeita, joissa on tarkoitus aloittaa strategisten raaka-aineiden louhinta, jalostus tai kierrätys. Jotta varmistetaan tällaisten strategisten hankkeiden tehokas täytäntöönpano, niiden rahoituksen saantia olisi parannettava. Hankkeiden lisäarvon varmistamiseksi niitä olisi arvioitava tiettyjen kriteerien perusteella. Kuten unionin hankkeissa, myös kolmansissa maissa toteutettavilla strategisilla hankkeilla olisi vahvistettava unionin strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuutta, niiden olisi oltava teknisesti toteutettavia ja ne olisi toteutettava kestävästi. Kehittyvillä markkinoilla ja kehittyvissä talouksissa toteutettavien hankkeiden olisi hyödytettävä sekä unionia että kolmatta maata ja tuotettava lisäarvoa kyseisessä maassa, ja myös hankkeen yhdenmukaisuus unionin yhteisen kauppapolitiikan kanssa olisi otettava huomioon. Tällainen arvo voi syntyä siitä, että hanke vaikuttaa useampaan kuin yhteen arvoketjun vaiheeseen ja että hanke tuo laajempia taloudellisia ja yhteiskunnallisia hyötyjä, esimerkiksi luomalla kansainvälisten normien mukaisia työpaikkoja. Jos komissio arvioi näiden kriteerien täyttyvän, sen olisi julkaistava päätös, jossa hanke tunnustetaan strategiseksi hankkeeksi.
- (11) Jotta voidaan varmistaa kasvavan raaka-ainetuotannon kestävyys, uudet raaka-ainehankkeet olisi toteutettava kestäväällä tavalla. Sen vuoksi tämän asetuksen nojalla tukea saavien strategisten hankkeiden arvioinnissa olisi otettava huomioon kansainväliset välineet, jotka kattavat kaikki sellaiset kestävyysnäkökohdat, joita korostetaan kestäviä raaka-aineita koskevilla EU:n periaatteilla³¹, mukaan lukien ympäristönsuojelun varmistaminen, sosiaalisesti vastuulliset käytännöt, joihin kuuluu

³¹ Euroopan komissio, Sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan pääosasto, sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan pääosasto, Julkaisutoimisto, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>

ihmisoikeuksien, kuten naisten oikeuksien, kunnioittaminen, sekä avoimet liiketoimintakäytännöt. Olisi lisäksi varmistettava, että hankkeissa toimitaan vilpittömässä mielessä ja että paikallisyhteisöjen, myös alkuperäiskansojen, kanssa järjestetään kattavat ja merkitykselliset kuulemiset. Jotta hankkeiden toteuttajat voisivat toimia selkeästi ja tehokkaasti tämän kriteerin mukaisesti, olisi pidettävä riittävänä, että hankkeiden toteuttajat noudattavat sovellettavaa unionin lainsäädäntöä, kansainvälisiä normeja, suuntaviivoja ja periaatteita tai osallistuvat tämän asetuksen nojalla tunnustettuun sertifiointijärjestelmään.

- (12) Strategisia raaka-aineita koskevissa hankkeissa toteuttajan olisi aina voitava hakea komissiolta hankkeensa tunnustamista strategiseksi hankkeeksi. Hakemukseen olisi sisällytettävä useita näihin kriteereihin liittyviä asiakirjoja ja todisteita. Jotta voidaan paremmin arvioida hankkeen sosiaalista, ympäristöön liittyvää ja taloudellista elinkelpoisuutta, hankkeen yleistä toteutettavuutta sekä esitettyjen arvioiden luotettavuutta, hankkeen toteuttajan olisi myös esitettävä Yhdistyneiden kansakuntien luonnonvarojen puiteluokituksen mukainen hankkeen luokitus ja tällaista luokitusta tukevaa näyttöä, jotta luokitus voidaan objektiivisin perustein validoida. Hakemukseen olisi myös liitettävä hankkeen aikataulu, jotta voidaan arvioida, milloin hanke voisi lisätä EU:n sisäistä kapasiteettia tai edistää tarjonnan monipuolistamista koskevien vertailuarvojen saavuttamista. Koska kaivoshankkeiden tehokkaan toteuttamisen vuoksi on tärkeää, että hankkeella on takanaan yleinen hyväksyntä, hankkeen toteuttajan olisi myös esitettävä suunnitelma, joka sisältää toimenpiteitä tällaisen hyväksynnän saamiseksi. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä työmarkkinaosapuoliin, kansalaisyhteiskuntaan ja muihin valvontaa harjoittaviin toimijoihin. Hankkeen toteuttajan olisi myös toimitettava liiketoimintasuunnitelma, jossa annetaan tietoa hankkeen taloudellisesta elinkelpoisuudesta ja esitetään yleiskatsaus jo varmistuneista ostosopimuksista ja rahoituksesta sekä arvio hankkeen mahdollisesti synnyttämistä työpaikoista ja ammattitaitoisen työvoiman tarpeesta, mukaan lukien täydennys- ja uudelleen koulutus.
- (13) Hakemusten tehokkaan käsittelyn varmistamiseksi komission olisi voitava asettaa etusijalle sellaiset hakemukset, joiden hankkeet liittyvät tiettyihin arvoketjun aliedustettuihin vaiheisiin tai strategiaan raaka-aineisiin, jotta voidaan varmistaa unionin tasapainoinen edistyminen kohti kaikkia tähän asetukseen sisältyviä unionin kapasiteettia koskevia vertailuarvoja.
- (14) Koska sen jäsenvaltion yhteistyö, jonka alueella strateginen hanke toteutetaan, on tarpeen hankkeen tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi, kyseisellä jäsenvaltiolla olisi oltava oikeus vastustaa ja siten myös estää se, että hankkeelle myönnettäisiin strategisen hankkeen asema vastoin sen tahtoa. Jos jäsenvaltio tekee näin, sen olisi esitettävä vastustukselleen perustelut, joissa viitataan sovellettaviin kriteereihin. Unionin ei myöskään pitäisi myöntää strategisen hankkeen asemaa hankkeille, jotka toteutetaan jossakin kolmannessa maassa vastoin maan oman hallituksensa tahtoa, ja tämän vuoksi unionin olisi pidättäydyttävä toimimasta näin, jos kolmannen maan hallitus sitä vastustaa.
- (15) Jotta estettäisiin strategiseksi hankkeeksi hyväksynnän väärinkäyttö, komission olisi voitava kumota alkuperäinen strategiseksi hankkeeksi hyväksymistä koskeva päätöksensä, jos hanke ei enää täytä edellytyksiä tai hyväksyntä perustui virheellisiä tietoja sisältäneeseen hakemukseen. Ennen kuin komissio voi tehdä näin, sen olisi kuultava toimikuntaa ja hankkeen toteuttajaa.

- (16) Koska strategiset hankkeet ovat tärkeitä strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuuden kannalta, ne olisi katsottava yleisen edun mukaisiksi. Strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuuden turvaaminen on ratkaisevan tärkeää vihreän ja digitaalisen siirtymän onnistumisen sekä puolustus- ja avaruusalan häiriönsietokyvyn kannalta. Edistääkseen strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuutta unionissa jäsenvaltiot voivat säätää kansallisten lupamenettelyiden tuesta, jolla nopeutetaan strategisten hankkeiden toteuttamista unionin oikeuden mukaisesti.
- (17) Kansallisilla lupamenettelyillä varmistetaan, että raaka-ainehankkeet ovat turvallisia ja valvottuja ja että ne ovat ympäristö-, sosiaali- ja turvallisuusvaatimusten mukaisia. Unionin ympäristölainsäädännössä vahvistetaan yhteiset edellytykset kansallisille lupamenettelyille ja niiden sisällölle. Näin varmistetaan ympäristönsuojelun korkea taso ja mahdollistetaan unionin potentiaalin kestävä hyödyntäminen raaka-aineiden arvoketjussa. Tämän vuoksi se, että hankkeelle on myönnetty strategisen hankkeen asema, ei saisi vaikuttaa kyseiseen hankkeeseen sovellettaviin lupaehtoihin, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2011/92/EU³², neuvoston direktiivissä 92/43/ETY³³, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2000/60/EY³⁴, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2010/75/EU³⁵, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/35/EY³⁶, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/147/EY³⁷ sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/21/EY³⁸ vahvistetut lupaehdot.
- (18) Samalla kuitenkin kansallisten lupamenettelyjen ennakoimattomuus, monimutkaisuus ja toisinaan liian pitkä kesto heikentävät strategisten raaka-ainehankkeiden tehokkaan kehittämisen edellyttämää investointivarmuutta. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi strategisten hankkeiden tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi ja nopeuttamiseksi sovellettava niihin yksinkertaistettuja ja ennakoitavia lupamenettelyjä. Tätä varten strategisille hankkeille olisi annettava kansallisella tasolla etusija, jotta varmistetaan niiden nopea hallinnollinen käsittely ja tällaisten hankkeiden käsittely kiireellisinä kaikissa niihin liittyvissä oikeudellisissa ja riitojenratkaisumenettelyissä. Tällä asetuksella ei pitäisi estää toimivaltaisia
-
- ³² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/92/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista (EUVL L 26, 28.1.2012, s. 1).
- ³³ Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7).
- ³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).
- ³⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17).
- ³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/35/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemisen ja korjaamisen osalta (EUVL L 143, 30.4.2004, s. 56).
- ³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7).
- ³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/21/EY, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2006, kaivannaisteollisuuden jätehuollosta ja direktiivin 2004/35/EY muuttamisesta – Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission lausuma (EUVL L 102, 11.4.2006, s. 15).

viranomaisia yksinkertaistamasta lupamenettelyjä muissa kriittisten raaka-aineiden arvoketjuun liittyvissä hankkeissa, jotka eivät ole strategisia hankkeita.

- (19) Kun otetaan huomioon strategisten hankkeiden merkitys strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuuden turvaamisessa unionissa ja niiden antama panos unionin avoimeen strategiseen riippumattomuuteen sekä vihreään ja digitaaliseen siirtymään, toimivaltaisen lupaviranomaisen olisi katsottava strategisten hankkeiden olevan yleisen edun mukaisia. Strategiset hankkeet, joilla on haitallisia vaikutuksia ympäristöön siinä määrin kuin ne kuuluvat direktiivin 2000/60/EY, neuvoston direktiivin 92/43/ETY ja direktiivin 2009/147/EY³⁹ soveltamisalaan, voidaan hyväksyä, jos toimivaltainen lupaviranomainen toteaa tapauskohtaisen arviointinsa perusteella, että hankkeen tuottama yleinen etu on merkittävämpi kuin nämä vaikutukset, sillä edellytyksellä, että kaikki kyseisissä direktiiveissä säädetty asiaankuuluvat edellytykset täyttyvät. Tapauskohtaisessa arvioinnissa olisi tarvittaessa otettava huomioon louhintapaikkojen geologinen erityisyys, joka rajoittaa sijoittamispäätöksiä.
- (20) Lupamenettelyn yksinkertaistamiseksi ja tehostamiseksi ja sen avoimuuden lisäämiseksi kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden toteuttajien olisi voitava olla yhteydessä yhden ainoan kansallisen viranomaisen kanssa, joka vastaa koko lupamenettelyn helpottamisesta ja koordinoinnista, ja kun kyseessä on strateginen hanke, olisi kattava päätös annettava sovellettavan määräajan kuluessa. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi nimettävä yksi kansallinen toimivaltainen viranomainen. Jos jäsenvaltion hallinnon sisäinen organisaatio sitä edellyttää, tällaisen kansallisen toimivaltaisen viranomaisen tehtävät olisi voitava siirtää muulle viranomaiselle samoin edellytyksin. Kansallisen toimivaltaisen viranomaisen tehtävien tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi osoitettava sille tai sen puolesta toimivalle viranomaiselle riittävästi henkilöstöä ja resursseja.
- (21) Jotta voidaan varmistaa selkeys strategisten hankkeiden lupa-asemasta ja rajoittaa mahdollisten perusteettomien oikeudenkäyntien vaikutusta heikentämättä kuitenkaan tehokasta tuomioistuINVALVONTAA, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että strategisten hankkeiden lupamenettelyitä koskevat riidat ratkaistaan oikea-aikaisesti. Tätä varten kansallisten toimivaltainen viranomaisen olisi varmistettava, että hakijoilla ja hankkeiden toteuttajilla on mahdollisuus käyttää yksinkertaista riitojenratkaisumenettelyä ja että strategisia hankkeita käsitellään kiireellisinä kaikissa niihin liittyvissä oikeudellisissa ja riitojenratkaisumenettelyissä.
- (22) Jotta kansalaiset ja yritykset voisivat hyötyä suoraan sisämarkkinoiden eduista ilman tarpeetonta hallinnollista lisärasitetta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/1724⁴⁰, jolla perustettiin yhteinen digitaalinen palveluväylä, säädetään yleisistä säännöistä, jotka koskevat sisämarkkinoiden toiminnan kannalta merkityksellisten tietojen, menettelyjen ja neuvontapalvelujen tarjoamista verkossa. Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tietovaatimusten ja menettelyjen olisi oltava asetuksen (EU) 2018/1724 vaatimusten mukaisia. Erityisesti olisi varmistettava,

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7).

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1724, annettu 2 päivänä lokakuuta 2018, tietoja, menettelyjä sekä neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluja saataville tarjoavan yhteisen digitaalisen palveluväylän perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 1).

että asetuksen (EU) 2018/1724 6 artiklan 1 kohdan ja liitteen II mukaisesti strategisten hankkeiden toteuttajat voivat täysin sähköisesti osallistua kaikkiin lupamenettelyihin ja saattaa ne päätökseen.

- (23) Jotta hankkeiden toteuttajille ja muille sijoittajille voidaan tarjota strategisten hankkeiden kehittämisen edellyttämä turvallisuus ja selkeys, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tällaisiin hankkeisiin liittyvä lupamenettely ei ylitä ennalta asetettua määräaikaa. Strategisissa hankkeissa, joihin liittyy ainoastaan jalostusta tai kierrätystä, lupamenettelyn kesto ei saisi ylittää yhtä vuotta. Toisaalta sellaisissa strategisissa hankkeissa, joihin liittyy louhintaa, lupamenettelyn kesto ei saisi ylittää kahta vuotta, kun otetaan huomioon mahdollisten vaikutusten monimutkaisuus ja laajuus. Jotta nämä määräajat voidaan käytännössä saavuttaa, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että asiasta vastaavilla viranomaisilla on riittävät resurssit ja henkilöstö. Jäsenvaltioiden pyynnöstä komissio tukee niitä teknisen tuen välineen kautta uudistusten suunnittelussa, kehittämisessä ja täytäntöönpanossa, mukaan lukien kansallisiin lupamenettelyihin liittyvien hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen.
- (24) Unionin lainsäädännössä edellytetyt ympäristöarvioinnit ja -luvat, myös veden, elinympäristöjen ja lintujen osalta, ovat erottamaton osa raaka-ainehankkeen lupaprosessia ja olennainen suojatoimi, jolla varmistetaan kielteisten ympäristövaikutusten torjuminen tai minimointi. Strategisten hankkeiden lupamenettelyiden ennakoitavuuden ja oikea-aikaisuuden varmistamiseksi olisi kuitenkin hyödynnettävä kaikki mahdollisuudet yksinkertaistaa vaadittuja arviointeja ja lupia heikentämättä ympäristönsuojelun tasoa. Tässä yhteydessä olisi varmistettava, että kaikki vaadittavat arvioinnit yhdistetään tarpeettoman päällekkäisyyden välttämiseksi ja että hankkeiden toteuttajat ja asiasta vastaavat viranomaiset selkeästi sopivat yhdistetyn arvioinnin soveltamisalasta ennen sen täytäntöönpanoa, jotta vältetään tarpeettomat jatkotoimet.
- (25) Maankäyttöön liittyvät ristiriidat voivat luoda esteitä kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden toteuttamiselle. Hyvin laaditut suunnitelmat, mukaan lukien maankäytön suunnittelu ja kaavoitus, joissa otetaan huomioon mahdollisuudet toteuttaa kriittisiä raaka-aineita koskevia hankkeita ja joiden mahdolliset ympäristövaikutukset arvioidaan, voivat auttaa luomaan tasapainoa julkishyödykkeiden ja yleisen edun välillä, vähentämään ristiriitojen riskiä ja nopeuttamaan raaka-ainehankkeiden kestävää toteuttamista unionissa. Näistä aiheista vastuussa olevien kansallisten, alue- ja paikallisviranomaisten olisi harkittava raaka-ainehankkeita koskevien säännösten sisällyttämistä asiaan liittyviin merkityksellisiin suunnitelmiin.
- (26) Kriittisiä raaka-aineita koskevilla hankkeilla on unionissa usein vaikeuksia rahoituksen saannissa. Kriittisten raaka-aineiden markkinoille on usein ominaista hintojen suuri epävakaus, pitkät toimitusajat, voimakas keskittyminen ja läpinäkymättömyys. Lisäksi alan rahoitus edellyttää korkeatasoista asiantuntijatietoa, jota rahoituslaitoksilta usein puuttuu. Näiden tekijöiden ratkaisemiseksi ja strategisten raaka-aineiden vakaan ja luotettavan tarjonnan varmistamiseksi jäsenvaltioiden ja komission olisi tuettava rahoituksen ja hallinnollisen tuen saantia.
- (27) Eurooppaan voidaan rakentaa vahva arvoketju vain riittävin taloudellisin varoin. Komissio pyrkii yhdessä InvestEU-ohjelman toteutuskumppaneiden kanssa etsimään

keinoja, jolla lisätään investointitukea asetuksessa (EU) 2021/523⁴¹ ja tässä asetuksessa vahvistettujen yhteisten tavoitteiden mukaisesti. InvestEU-neuvontakeskus voi edistää toteuttamiskelpoisten hankkeiden jatkumon luomista.

- (28) Komission, jäsenvaltioiden ja kehityspankkien olisi koordinoitava toimintaansa entistä paremmin ja luotava synergiaetuja unionin ja jäsenvaltioiden nykyisten rahoitusohjelmien kesken sekä varmistettava parempi yhteistyö elinkeinoelämän ja yksityisen sektorin keskeisten sidosryhmien kanssa, jotta voidaan poistaa rajoitukset, jotka johtuvat tällä hetkellä usein hajanaisista julkisista ja yksityisistä investointitoimista, ja tukea integraatiota ja investointien tuottoa. Tätä varten olisi perustettava toimikunnan erityinen alaryhmä, jossa kokoontuvat jäsenvaltioiden ja komission sekä asiaankuuluvien julkisten rahoituslaitosten asiantuntijat. Alaryhmän olisi keskusteltava yksittäisten strategisten hankkeiden rahoitustarpeista ja niiden nykyisistä rahoitusmahdollisuuksista, jotta hankkeiden toteuttajille voidaan tarjota ehdotus siitä, miten olemassa olevia rahoitusmahdollisuuksia voitaisiin parhaiten hyödyntää. Keskustellessaan ja antaessaan suosituksia strategisten hankkeiden rahoittamisesta kolmansissa maissa toimikunnan olisi erityisesti otettava huomioon Global Gateway -strategia⁴².
- (29) Yritysten, rahoitussijoittajien ja tuotettavan raaka-aineen ostajien yksityiset sijoitukset ovat olennaisen tärkeitä. Jos yksityiset sijoitukset eivät yksin riitä, hankkeiden tehokas käynnistäminen kriittisten raaka-aineiden arvoketjussa voi edellyttää julkista tukea esimerkiksi takauksina, lainoina tai oman pääoman ehtoisina ja oman pääoman luonteisina sijoituksina. Tällainen julkinen tuki voi olla valtiontukea. Tuella on oltava kannustinvaikutus, ja sen on oltava välttämätöntä, asianmukaista ja oikeasuhteista. Voimassa olevat valtiontuen suuntaviivat, joita on hiljattain tarkistettu perusteellisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän tavoitteiden mukaisesti, tarjoavat tietyin edellytyksin runsaasti mahdollisuuksia kriittisten raaka-aineiden arvoketjuun tehtävien investointien tukemiseen.
- (30) Julkista tukea käytetään markkinoiden tiettyjen yksilöityjen puutteiden tai ei-optimaalisten investointitilanteiden korjaamiseen oikeasuhteisella tavalla, eivätkä toimet saisi olla päällekkäisiä yksityisen rahoituksen kanssa tai syrjäyttää sitä tai vääristää kilpailua sisämarkkinoilla. Toimilla olisi tuotettava selvää lisäarvoa unionille.
- (31) Useiden strategisten raaka-aineiden hinnat ovat epävakaita, ja tilannetta pahentaa se, että hintojen suojaamiseen futuurimarkkinoilla on vain rajallisesti keinoja. Tämä heikentää hankkeiden toteuttajien mahdollisuuksia saada rahoitusta strategisille raaka-ainehankkeille ja haittaa loppupään kuluttajia, jotka haluavat varmistaa keskeisten tuotantopanosten vakaat ja ennakoitavissa olevat hinnat. Strategisten raaka-aineiden tuleviin hintoihin liittyvän epävarmuuden vähentämiseksi on tarpeen säätää sellaisen järjestelmän perustamisesta, jonka avulla sekä kiinnostuneet ostajat että strategisten hankkeiden toteuttajat voivat ilmoittaa osto- tai myyntitarjouksensa ja ottaa yhteyden toisiinsa, jos tarjoukset ovat mahdollisesti yhteensopivia.

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/523, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta (EUVL L 64, 26.3.2021, s. 30).

⁴² Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille – Global Gateway (JOIN(2021) 30 final).

- (32) Unionin raaka-aine-esiintymiä koskeva nykyinen tietämys ja niiden kartoitus on peräisin ajalta, jolloin kriittisten raaka-aineiden saannin varmistaminen strategisen teknologian kehittämistä varten ei ollut etusijalla. Kriittisten raaka-aineiden esiintymiä koskevien tietojen hankkimiseksi ja päivittämiseksi jäsenvaltioiden olisi laadittava kriittisten raaka-aineiden yleisiä kansallisia etsintäohjelmia, joihin olisi sisällyttävä tiettyjä toimenpiteitä, kuten mineraalien kartoitus, geokemialliset ohjelmat, geotieteelliset tutkimukset ja olemassa olevien geotieteellisten tietoaaineistojen uudelleen käsittely. Mineraaliesiintymien tunnistamiseen ja niiden louhinnan teknisen ja taloudellisen toteuttamiskelpoisuuden arviointiin liittyy suuri taloudellinen riski. Tällaisen riskin pienentämiseksi ja louhintahankkeiden kehittämisen helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi asetettava kansallisen etsintäohjelmansa aikana saadut tiedot julkisesti saataville käyttäen tarvittaessa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2007/2/EY⁴³ perustettua paikkatietoinfrastruktuuria.
- (33) Maanhavainnoinnista saatavalla avaruusdatalla ja -palveluilla voidaan tukea toimia, joiden tavoitteena on kriittisten raaka-aineiden kestävä arvoketjut, kun tarjotaan jatkuva tiedonkulku, josta voisi olla hyötyä kaivosalueiden seurannan ja hallinnan, ympäristövaikutusten ja sosioekonomisten vaikutusten arvioinnin tai mineraalivarojen etsinnän kaltaisissa toimissa. Koska maanhavainnointi voi myös tuottaa tietoa syrjäisistä ja vaikeapääsyisistä alueista, jäsenvaltioiden olisi mahdollisuuksien mukaan otettava se huomioon laatiessaan ja pannessaan täytäntöön kansallisia etsintäohjelmiaan.
- (34) Vaikka unionin kriittisten raaka-aineiden arvoketjun vahvistaminen on tarpeen toimitusvarmuuden parantamiseksi, kriittisten raaka-aineiden toimitusketjut ovat silti edelleen globaaleja ja alttiita ulkoisille tekijöille. Viimeaikaiset tai meneillään olevat tapahtumat, aina covid-19-kriisistä provosoimattomaan ja perusteettomaan hyökkäykseen Ukrainaa vastaan, ovat korostaneet joidenkin unionin toimitusketjujen haavoittuvuutta häiriöille. Jotta voidaan varmistaa, että jäsenvaltiot ja Euroopan teollisuus pystyvät ennakoimaan toimitushäiriöitä ja valmistautumaan niiden seurauksiin, olisi suunniteltava toimenpiteitä, joilla lisätään seurantakapasiteettia, koordinoidaan strategisia varastoja ja vahvistetaan yritysten valmiutta.
- (35) Jäsenvaltioilla ei ole keskenään samanlaisia valmiuksia riskitietoisuuden ja ennakkoinnin suhteen, eivätkä kaikki jäsenvaltiot ole suunnitelleet erityisiä rakenteita, joilla seurataan kriittisten raaka-aineiden toimitusketjuja ja voidaan tiedottaa yrityksille toimitushäiriöiden mahdollisista riskeistä. Vastaavasti vaikka jotkin yritykset ovat investoineet toimitusketjunsä seurantaan, toisilla ei ole tähän valmiuksia. Kun otetaan huomioon kriittisten raaka-aineiden toimitusketjujen maailmanlaajuinen ulottuvuus ja niiden monimutkaisuus, komission olisi suunniteltava erityinen seurantaväline, jolla arvioidaan kriittisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä ja varmistetaan, että kerätyt tiedot ovat viranomaisten ja yksityisten toimijoiden saatavilla, mikä lisää jäsenvaltioiden välisiä synergiaetuja. Jotta varmistetaan, että unionin arvoketjut ovat riittävän hyvin varautuneet mahdollisiin toimitushäiriöihin, komission olisi tehtävä stressitestejä, joilla arvioidaan strategisten raaka-aineiden toimitusketjujen haavoittuvuutta ja niiden alttiutta toimitusvarmuuteen

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1).

liittyville riskeille. Jäsenvaltioiden olisi osallistuttava tähän toteuttamalla mahdollisuuksien mukaan tällaisia stressitestejä kriittisiä raaka-aineita käsittelevien kansallisten hankinta- ja tiedotusvirastojensa kautta. Toimikunnan olisi varmistettava, että komissio ja jäsenvaltiot koordinoivat stressitestien täytäntöönpanoa. Jos yhdelläkään jäsenvaltiolla ei ole valmiuksia suorittaa tietyltä strategiselta raaka-aineelta edellytettyä stressitestiä, komission olisi tehtävä se itse. Kun komissio asettaa tällaisten stressitestien tulokset julkisesti saataville, sen olisi myös ehdotettava mahdollisia strategioita, joita viranomaiset ja yksityiset toimijat voivat ottaa käyttöön toimitusvarmuuteen liittyvien riskien hallintaa varten, kuten strategisten varastojen rakentaminen tai hankintamahdollisuuksien monipuolistaminen entisestään. Seuranta- ja stressitestitoimenpiteiden toteuttamiseen tarvittavien tietojen keräämiseksi komission olisi koordinoitava toimintaansa toimikunnan asiaankuuluvan pysyvän alaryhmän kanssa, ja jäsenvaltioiden olisi tunnistettava keskeiset, arvoketjun toiminnan kannalta tärkeät markkinatoimijat ja seurattava niitä. Jos yhdelläkään pysyvän alaryhmän jäsenellä ei ole valmiuksia suorittaa vaadittua stressitestiä tietyille strategiselle raaka-aineelle, komission olisi tehtävä se itse.

- (36) Strategiset varastot ovat merkittävä keino hallita toimitushäiriöitä, erityisesti raaka-aineiden osalta. Vaikka ehdotettu sisämarkkinoiden hätäapuväline tekee tällaisten varastojen kehittämisen mahdolliseksi, jos sisämarkkinoiden valppaustila aktivoidaan, jäsenvaltioilla ja yrityksillä ei ole velvollisuutta rakentaa tai koordinoida strategisia varastojaan ennen toimitushäiriötä. Euroopan unionissa ei myöskään ole koordinoitujärjestelyä, jonka avulla voitaisiin laatia yhteinen arvio ja analyysi mahdollisista päällekkäisyyksistä ja synergiaeduista. Kun otetaan huomioon, että tiedot ovat nyt puutteellisia, jäsenvaltioiden olisi tämän vuoksi ensivaiheessa toimitettava komissiolle tietoja strategisista varastoistaan riippumatta siitä, pitävätkö niitä viranomaiset vai talouden toimijat jäsenvaltioiden puolesta. Näihin tietoihin olisi sisällyttävä käytettävissä olevien varastojen taso strategista raaka-ainetta kohden, varastojen kehitysnäkymät sekä tällaisiin varastoihin sovellettavat säännöt ja menettelyt. Kaikkien pyyntöjen olisi oltava oikeasuhteisia, niissä olisi otettava huomioon tietojen saataville asettamisesta aiheutuvat kustannukset ja työtaakka sekä vaikutus kansalliseen turvallisuuteen ja niissä olisi asetettava asianmukaiset määräajat pyydettyjen tietojen toimittamiselle. Analyysiin voidaan lisätä tietoja talouden toimijoiden varastoista, mutta kyseessä ei ole niitä koskeva tietopyyntö. Komission olisi käsiteltävä tietoja turvallisesti ja julkaistava tiedot vain aggregoidussa muodossa. Toisessa vaiheessa komission olisi sille toimitettujen tietojen perusteella laadittava luonnos vertailuarvoiksi, joita olisi pidettävä unionin varastojen turvallisena tasona, kun otetaan huomioon kyseisten strategisten raaka-aineiden vuotuinen kokonaiskulutus unionissa. Nykyisten varastojen ja koko unionin strategisten raaka-aineiden strategisten varastojen yleisen tason vertailun perusteella toimikunnan olisi yhteisymmärryksessä komission kanssa voitava antaa jäsenvaltioille ei-sitovia lausuntoja siitä, miten lähentymistä voidaan lisätä, ja kannustaa jäsenvaltioita rakentamaan strategisia varastojaan. Toimikunnan olisi tässä yhteydessä otettava huomioon se, että on tarpeen säilyttää strategisia raaka-aineita käyttäviä yksityisiä toimijoita koskevat kannustimet strategisten varastojen kehittämiseksi.
- (37) Jotta koordinoitua voidaan edistää, komission olisi järjestettävä tarvittavat kuulemiset, erityisesti toimikunnan pysyvän alaryhmän välityksellä, ennen jäsenvaltioiden osallistumista kansainvälisiin foorumeihin, joilla tällaisista strategisista kannoista voidaan keskustella. Tämän ehdotuksen ja muiden horisontaalisten tai aihekohtaisten välineiden keskinäisen täydentävyyden lisäämiseksi komission olisi varmistettava, että kerätyt ja aggregoidut tiedot välitetään vaarantilanteiden tai kriisien

hallintajärjestelmien käyttöön, kuten ehdotetulle sisämarkkinoiden hätäapuvälineen neuvoo-antavalle ryhmälle, EU:n sirusäädöksessä ehdotetulle Euroopan puolijohdeneuvostolle, HERAn johtokunnalle tai terveyskriisineuvostolle.

- (38) Suuryritysten, jotka tuottavat unionissa strategista teknologiaa ja käyttävät tähän strategisia raaka-aineita, olisi auditoitava toimitusketjunsä ja raportoitava tästä hallitukselleen, jotta voidaan varmistaa, että tällaiset yritykset ovat riittävän valmistautuneita toimitushäiriöihin. Näin varmistetaan, että ne ottavat huomioon strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyvät riskit ja laativat riittäviä riskinhallintastrategioita ollakseen paremmin valmistautuneita mahdollisiin toimitushäiriöihin. Tällaisten suuryritysten olisi myös tehtävä säännöllisesti stressitestejä strategisten raaka-aineiden toimitusketjuilleen varmistaa, että kaikki erilaiset skenaariot, jotka voivat vaikuttaa niiden toimituksiin häiriötilanteessa, on otettu huomioon. Näiden toimenpiteiden ansiosta toimitusvarmuuteen mahdollisesti liittyvien riskien kustannuksiin kiinnitettäisiin enemmän huomiota.
- (39) Monet strategisten raaka-aineiden markkinat eivät ole täysin avoimia, ja ne keskittyvät tarjontapuolelle, mikä lisää myyjien neuvotteluvoimaa ja nostaa ostajien maksettavaksi tulevia hintoja. Unioniin sijoittautuneiden yritysten maksettavaksi tulevien hintojen alentamiseksi komission olisi perustettava järjestelmä, jossa kiinnostuneiden ostajien kysyntä voidaan koota yhteen. Tällaista järjestelmää kehittäessään komission olisi otettava huomioon vastaavista toimista saadut kokemukset, erityisesti kokemukset neuvoston asetuksen (EU) 2022/2576⁴⁴ nojalla perustetusta kaasun yhteishankinnasta. Jäsenvaltioiden viranomaisten olisi myös voitava osallistua tällaiseen järjestelmään omien strategisten varastojensa kasvattamiseksi. Kaikkien tämän järjestelmän mukaisten toimenpiteiden olisi oltava yhteensopivia unionin kilpailulainsäädännön kanssa.
- (40) Tähän asetukseen sisältyvät seuranta ja strategisia varastoja koskevat säännökset eivät merkitse kansallisten säädösten ja määräysten yhdenmukaistamista eikä niillä korvata jo olemassa olevia järjestelyjä. Seuranta ja riskeihin varautumista koskevien kannustimien olisi oltava eurooppalaisten välineiden mukaisia. Esimerkiksi sisämarkkinoiden hätäapuvälinettä koskeva ehdotus, jolla pyritään ennakoimaan ja hallitsemaan sisämarkkinoiden toimintaan vaikuttavia kriisejä ja reagoimaan niihin, tai toimenpidekehystä kriisin kannalta olennaisten lääketieteellisten vastatoimien tarjonnan varmistamiseksi kansanterveysuhan ilmetessä unionin tasolla annettu neuvoston asetus (EU) 2022/2372⁴⁵ ovat tämän vuoksi välineitä, joita voitaisiin edelleen soveltaa kriittisiin ja strategisiin raaka-aineisiin kriisin tai uhkan ilmetessä, siltä osin kuin kyseiset raaka-aineet kuuluvat tällaisten välineiden soveltamisalaan. Tämän asetuksen ja kriisivälineiden keskinäinen täydentävyys ja johdonmukaisuus olisi varmistettava tietojenvaihdolla.
- (41) Kriittisimpiä raaka-aineita ovat metallit, joita voidaan periaatteessa kierrättää loputtomasti, laadun tosin joskus tästä kärsiessä. Tämä tarjoaa vihreän siirtymän mielessä mahdollisuuden siirtyä todelliseen kiertotalouteen. Uuden teknologian kannalta kriittisten raaka-aineiden kysyntä kasvaa nopeasti alkuvaiheessa, kun

⁴⁴ Neuvoston asetus (EU) 2022/2576, annettu 19 päivänä joulukuuta 2022, yhteisvastuun lisäämisestä kaasuhankeintojen paremman koordinoiminnin, luotettavien viitehintojen ja rajatylittävän kaasukaupan avulla (EUVL L 335, 29.12.2022, p. 1).

⁴⁵ Neuvoston asetus (EU) 2022/2372, annettu 24 päivänä lokakuuta 2022, toimenpidekehystä kriisin kannalta olennaisten lääketieteellisten vastatoimien tarjonnan varmistamiseksi kansanterveysuhan ilmetessä unionin tasolla (EUVL 314, 6.12.2022, s. 64).

louhinta ja jalostus ovat raaka-aineen pääasiallinen lähde. Tämän jälkeen kierrätyksen merkityksen pitäisi kasvaa ja vähentää louhinnan tarvetta ja siihen liittyviä vaikutuksia. Kriittisten raaka-aineiden nykyinen kierrätysaste on kuitenkin alhainen, eikä kierrätysjärjestelmiä ja -tekniikkaa ole useinkaan sovitettu tällaisten raaka-aineiden erityispiirteisiin. Tarvitaan toimia, joilla puututaan erilaisiin kiertotalouden potentiaalia rajoittaviin tekijöihin.

- (42) Jäsenvaltioilla on edelleen merkittävä toimivalta kiertotalouden alalla, esimerkiksi jätteiden keräys- ja käsittelyjärjestelmien alalla. Tätä olisi käytettävä sellaisten jätevirtojen keräys- ja kierrätysasteen nostamiseen, joissa on merkittävä potentiaali kriittisten raaka-aineiden talteenottoon, esimerkiksi käyttämällä taloudellisia kannustimia, kuten alennuksia, rahallisia palkkioita tai panttijärjestelmiä. Jäsenvaltioiden viranomaisten olisi myös käytettävä vaikutusvaltaansa kriittisten raaka-aineiden ja niitä sisältävien tuotteiden ostajina, ja kansalliset tutkimus- ja innovointiohjelmat voisivat tarjota merkittäviä mahdollisuuksia kriittisten raaka-aineiden kierotaloutta koskevan tietämyksen ja teknologian sekä materiaalitehokkuuden lisäämiseen. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi edistettävä kriittisten raaka-aineiden talteenottoa kaivannaisjätteestä parantamalla tiedon saatavuutta ja puuttumalla oikeudellisiin, taloudellisiin ja teknisiin esteisiin. Yksi mahdollinen ratkaisu, jota jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava, ovat toimijoiden ja jäsenvaltioiden väliset riskinjakojärjestelyt, joilla edistetään käytöstä poistettujen jätelaitosten hyödyntämistä.
- (43) Monilla unionin alueilla on pitkät perinteet raaka-aineiden louhinnassa ja siten huomattava määrä kaivannaisjätettä suljetuilla jätealueilla, joiden tarjoamia mahdollisuuksia kriittisten raaka-aineiden osalta ei yleensä ole vielä tutkittu, koska niiden taloudellinen merkitys on vasta aivan viime aikoina alkanut kasvaa. Kaivannaisteollisuuden jätealueiden kriittisten raaka-aineiden hyödyntäminen voi luoda taloudellista arvoa ja työpaikkoja vanhoilla kaivosseuduilla, joihin teollisuuden katoaminen ja taantuminen usein vaikuttavat. Kriittisiä raaka-aineita sisältäviin kohteisiin, erityisesti käytöstä poistettuihin jätealueisiin, ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota ja eikä niistä ole riittävästi tietoja. Tämä on ollut keskeinen este kaivannaisjätteen potentiaalın laajemmalle hyödyntämiselle kriittisten raaka-aineiden osalta.
- (44) Kaivannaisteollisuuden jätealueiden kriittisten raaka-aineiden talteenoton olisi sisällyttävä tällaisten jätealueiden hyötykäyttöön. Direktiivissä 2006/21/EY asetetaan tiukat vaatimukset ympäristön ja ihmisten terveyden suojelulle kaivannaisteollisuuden jätehuollossa. Nämä tiukat vaatimukset olisi säilytettävä, mutta on aiheellista ottaa käyttöön lisätoimenpiteitä, joilla maksimoidaan kriittisten raaka-aineiden talteenotto kaivannaisjätteestä.
- (45) Sekä nykyisten että uusien kaivannaisteollisuuden jätealueiden toimijoiden olisi tehtävä alustava taloudellinen arviointitutkimus jätteistä saatavien kriittisten raaka-aineiden talteenotosta sekä alueellaan jo olevan kaivannaisjätteen että toiminnasta syntyvän jätteen osalta. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/98/EY⁴⁶ vahvistetun jätehierarkian mukaisesti etusijalle olisi asetettava kriittisiä raaka-aineita

⁴⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3).

sisältävän jätteen syntymisen estäminen siten, että kriittisiä raaka-aineita otetaan talteen louhitusta aineksesta ennen kuin siitä tulee jätettä. Tällaista tutkimusta laatiessaan toimijoiden olisi kerättävä tarvittavat tiedot, mukaan lukien kaivannaisteollisuuden kriittisten raaka-aineiden pitoisuudet ja määrät, ja arvioitava useita vaihtoehtoja sellaisten prosessien, toimintojen tai liiketoimintajärjestelyjen osalta, joilla kriittisten raaka-aineiden talteenotosta voitaisiin tehdä taloudellisesti kannattavaa. Tämä velvollisuus täydentää direktiivissä 2006/21/EY ja sen saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annetussa kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä velvollisuuksia, ja sitä sovelletaan sellaisenaan. Pannessaan sitä täytäntöön toimijoiden ja toimivaltaisten viranomaisten olisi pyrittävä minimoimaan hallinnollinen rasite ja liittämään eri menettelyt mahdollisuuksien mukaan yhteen.

- (46) Suljettujen kaivannaisteollisuuden jätealueiden tarjoamasta kriittisten raaka-aineiden potentiaalista on puutteellisesti tietoja, ja tämän korjaamiseksi jäsenvaltioiden olisi perustettava tietokanta, joka sisältää kaikki tarvittavat tiedot talteenoton edistämiseksi unionin kilpailusääntöjen mukaisesti, erityisesti kriittisten raaka-aineiden määrät ja pitoisuudet näillä kaivannaisteollisuuden jätealueilla. Tiedot olisi asetettava julkisesti saataville käyttäjäystävällisessä ja digitaalisessa muodossa, mikä mahdollistaa yksityiskohtaisempien teknisten tietojen saannin. Käyttäjäystävällisen tiedonsaannin helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi esimerkiksi tarjottava yhteyspiste, jonka kautta syvällisempi tietojenvaihto kriittisten raaka-aineiden talteenottohankkeiden potentiaalisten kehittäjien kanssa on mahdollista. Tietokanta olisi suunniteltava siten, että mahdolliset hankkeiden toteuttajat voivat helposti tunnistaa laitokset, joissa on hyvät edellytykset raaka-aineiden taloudellisesti elinkelpoiseen talteenottoon. Rajallisten resurssien kohdentamiseksi jäsenvaltioiden olisi kerättävä tiedot vaiheittain ja toteutettava vaativimmat tiedonkeruut vain lupaavimpien laitosten osalta. Tiedonkeruulla olisi hankittava tarkkoja ja edustavia tietoja kaivannaisteollisuuden jätealueista ja pyrittävä saamaan paras mahdollinen käsitys kriittisten raaka-aineiden talteenoton mahdollisuuksista.
- (47) Moniin eri tuotteisiin sisältyy kestopagneetteja. Tuuliturbiinit ja sähköautot ovat näistä tärkeimpiä ja nopeimmin kasvavia sovelluksia, mutta myös muihin tuotteisiin, kuten magneettisiin resonanssikuvauslaitteisiin, teollisuusroboteihin, kevyisiin kulkuneuvoihin, jäähdytysgeneraattoreihin, lämpöpumppuihin, sähkömoottoreihin, teollisuuden sähköpumppuihin, automaattipesukoneisiin, kuivausrumpuihin, mikroaaltouuneihin, pölynimureihin ja astianpesukoneisiin sisältyy merkittäviä määriä kestopagneetteja, jotka voidaan ottaa talteen. Useimmat kestopagneetit, erityisesti tehokkaimmat tyypit, sisältävät kriittisiä raaka-aineita, kuten neodyymia, praseodyymia, dysprosiumia ja terbiumia, booria, samariumia, nikkeliä tai kobolttia. Niiden kierrätys on mahdollista, mutta nyt kierrätystä on unionissa vain pienessä mittakaavassa tai tutkimushankkeiden yhteydessä. Kestopagneettien olisikin oltava ensisijainen tuote, kun kiertotaloutta pyritään kasvattamaan.
- (48) Magneettien tehokkaan kierrätyksen edellytyksenä on, että kierrättäjät saavat tarvittavat tiedot tuotteessa olevien magneettien määrästä, tyypistä ja kemiallisesta koostumuksesta sekä niiden sijainnista ja käytetyistä pinnoitteista, liimoista ja lisäaineista ja tiedot siitä, miten kestopagneetit poistetaan tuotteesta. Jotta voidaan varmistaa magneettien kierrätystoiminnan kannattavuus, unionin markkinoille saatettuihin tuotteisiin kuuluviin kestopagneetteihin olisi ajan mittaan sisällytettävä yhä enemmän kierrätettyjä raaka-aineita. Kierrätetty sisältö olisi ensimmäisessä vaiheessa ilmoitettava avoimesti, mutta kierrätetylle sisällölle olisi vahvistettava

vähimmäismäärä, kun asianmukainen taso ja todennäköiset vaikutukset on erikseen arvioitu.

- (49) Unionin markkinoilla myytävät kriittiset raaka-aineet on usein sertifioitu niiden tuotanto- ja toimitusketjun kestävyysosalta. Sertifiointi voidaan saada erilaisten julkisten ja yksityisten sertifiointijärjestelmien puitteissa, joiden soveltamisalat ja vaatimusten tiukkuus vaihtelevat, mikä voi aiheuttaa sekaannusta sellaisten väitteiden luonteesta ja todenperäisyydestä, joita tietyn sertifiointin perusteella esitetään unionin markkinoille saatettujen kriittisten raaka-aineiden suhteellisesta kestävydestä. Komissiolle olisi siirrettävä valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa tunnustetaan ne sertifiointijärjestelmät, joita olisi pidettävä kattavina ja luotettavina ja jotka tarjoavat viranomaisille ja markkinoiden toimijoille yhteisen perustan kriittisten raaka-aineiden kestävyysarvioimista varten. Olisi tunnustettava ainoastaan sellaiset sertifiointijärjestelmät, jotka kattavat monenlaisia kestävyysnäkökohtia, mukaan lukien ympäristönsuojelu, ihmisoikeudet sekä työntekijöiden oikeudet ja liiketoiminnan avoimuus, ja jotka sisältävät säännöksiä riippumattoman kolmannen osapuolen suorittamasta vaatimustenmukaisuuden todentamisesta ja seurannasta. Menettelyn tehokkuuden varmistamiseksi hankkeiden toteuttajien, jotka hakevat tunnustamista strategiseksi hankkeeksi, olisi voitava luottaa siihen, että hankkeen kestävä toteutus voidaan osoittaa osallistumalla tunnustettuun järjestelmään.
- (50) Kriittisten raaka-aineiden tuotanto arvoketjun eri vaiheissa aiheuttaa ympäristövaikutuksia, olipa kyse ilmastosta, vedestä, eläimistä tai kasveista. Jotta voitaisiin rajoittaa vahingollisia ympäristövaikutuksia ja edistää kriittisten raaka-aineiden kestävämpää tuotantoa, komissio olisi valtuutettava laatimaan kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjäljen laskentajärjestelmä, myös sen todentamisprosessi, jolla varmistetaan, että unionin markkinoille saatetuista kriittisistä raaka-aineista on yleisesti saatavilla tietoa tällaisesta jalanjäljestä. Järjestelmän perustana olisi oltava tieteellisesti luotettavien arviointimenetelmien ja elinkaariarviointia koskevien kansainvälisten standardien huomioon ottaminen. Raaka-aineen ympäristöjalanjäljen ilmoittamista koskevaa vaatimusta olisi sovellettava vain, jos tätä koskevan arvioinnin perusteella on todettu, että vaatimuksella edistettäisiin unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteita helpottamalla sellaisten kriittisten raaka-aineiden hankintaa, joiden ympäristöjalanjälki on pienempi, eikä vaikuttaisi kohtuuttomasti kauppavirtoihin. Kun asiaankuuluvat laskentamenetelmät on hyväksytty, komission olisi laadittava kriittisiä raaka-aineita koskevat ympäristötehokkuusluokat, jotta mahdolliset ostajat voivat helposti vertailla saatavilla olevien raaka-aineiden suhteellista ympäristöjalanjälkeä, mikä ohjaisi markkinoita kohti kestävämpiä raaka-aineita. Kriittisten raaka-aineiden myyjien olisi varmistettava, että ympäristöjalanjälki-ilmoitus on niiden asiakkaiden saatavilla. Unionin markkinoille saatettujen kriittisten raaka-aineiden suhteellista jalanjälkeä koskeva avoimuus voi mahdollistaa myös muita unionin ja kansallisen tason toimintalinjoja, kuten kannustimia tai ympäristöä säästäviä julkisten hankintojen kriteerejä, joilla edistetään ympäristövaikutuksiltaan vähäisempien kriittisten raaka-aineiden tuotantoa.
- (51) Ympäristöjalanjälkeä koskevat menetelmät ovat merkittävä perusta laskentasääntöjen laatimisessa. Ne perustuvat tieteellisesti luotettaviin arviointimenetelmiin, joissa otetaan huomioon kansainvälinen kehitys ja jotka kattavat ympäristövaikutukset, mukaan lukien ilmastomuutos sekä veteen, ilmaan, maaperään, luonnonvaroihin, maankäyttöön ja myrkyllisyyteen liittyvät vaikutukset.
- (52) Olisi varmistettava, että vastuussa olevat toimijat arvioivat ennen tuotteiden tai raaka-aineiden markkinoille saattamista, ovatko ne kestopagneettien kiertotalouden

parantamista ja kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjäljen ilmoittamista koskevien vaatimusten mukaisia, ja että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset panevat kyseiset vaatimukset tehokkaasti täytäntöön. Asetuksen (EU) 2019/1020 ja asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] vaatimustenmukaisuutta ja markkinavalvontaa koskevat säännökset on annettu tätä tarkoitusta varten, minkä vuoksi niitä olisi sovellettava myös näihin vaatimuksiin. Jotta voidaan edelleen taata nykyisten kehysten optimaalinen käyttö, olisi varmistettava, että asetuksen (EU) 2018/858 tai asetuksen (EU) N:o 168/2013 mukaisen tyyppihyväksynnän piiriin kuuluvien tuotteiden vaatimustenmukaisuutta valvotaan nykyisellä tyyppihyväksyntäjärjestelmällä.

- (53) Komission olisi asetuksen (EU) N:o 1025/2012 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti pyydettävä yhtä tai useampaa eurooppalaista standardointiorganisaatiota laatimaan eurooppalaisia standardeja tämän asetuksen tavoitteiden tukemiseksi.
- (54) Unioni on solminut raaka-aineita koskevia strategisia kumppanuuksia kolmansien maiden kanssa kriittisiä raaka-aineita koskevan vuoden 2020 toimintasuunnitelman täytäntöönpanemiseksi. Tarjonnan monipuolistamiseksi näitä toimia olisi jatkettava. Jotta tulevien kumppanuuksien solmimiselle voidaan luoda ja varmistaa yhdenmukaiset kehykset, jäsenvaltioiden ja komission olisi osana toimikunnassa käytävää vuoropuheluaan keskusteltava muun muassa siitä, saavutetaanko nykyisillä kumppanuuksilla niille asetetut tavoitteet, kolmansien maiden priorisoinnista uusissa kumppanuuksissa, tällaisten kumppanuuksien sisällöstä sekä niiden johdonmukaisuudesta ja mahdollisista synergiaeduista jäsenvaltioiden ja kyseisten kolmansien maiden kahdenväliseen yhteistyöhön nähden ja koordinoitava niihin liittyviä kysymyksiä. Unionin olisi pyrittävä molempia osapuolia hyödyttäviin kumppanuuksiin kehittyvien markkinoiden ja talouksien kanssa noudattaen Global Gateway -strategiaansa, jolla edistetään unionin raaka-aineiden toimitusketjun monipuolistamista ja tuodaan lisäarvoa tuotantoon näissä maissa.
- (55) Olisi perustettava Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevä toimikunta, jotta voidaan tukea strategisten hankkeiden kehittämiseen ja niiden rahoitukseen, etsintäohjelmiin, seurantavalmiuksiin tai strategisiin varastoihin liittyvien tehtävien toteuttamista ja antaa komissiolle asianmukaisia neuvoja. Toimikunnan olisi koostuttava jäsenvaltioiden ja komission edustajista, ja muiden osapuolten olisi voitava osallistua siihen tarkkailijoina. Jotta voidaan kehittää tarvittavaa asiantuntemusta tiettyjen tehtävien suorittamiseksi, toimikunnan olisi perustettava rahoitusta, etsintää, seurantaa ja strategisia varastoja käsittelevät pysyvät alaryhmät, joiden olisi toimittava verkostona kokoamalla yhteen eri kansalliset viranomaiset ja kuulemalla tarvittaessa teollisuutta, tiedeyhteisöä, kansalaisyhteiskuntaa ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä. Toimikunnan neuvojen ja lausuntojen olisi oltava ei-sitovia, eikä tällaisen neuvon tai lausunnon puuttuminen saisi estää komissiota hoitamasta tämän asetuksen mukaisia tehtäviään.
- (56) Jos tavoitteiden, mukaan lukien kapasiteettia ja monipuolistamista koskevat vertailuarvot, saavuttamisessa ei edistytä, saattaa olla tarpeen hyväksyä lisätoimenpiteitä. Komission olisi tämän vuoksi seurattava edistymistä näiden tavoitteiden saavuttamisessa.
- (57) Jotta jäsenvaltioille aiheutuva hallinnollinen rasitus voidaan pitää mahdollisimman pienenä, erilaisia raportointivelvoitteita olisi yksinkertaistettava ja komission olisi laadittava malli, jonka avulla jäsenvaltiot voivat täyttää hankkeita, etsintää, seurantaa

tai strategisia varastoja koskevat raportointivelvollisuutensa säännöllisesti julkaistavassa yhtenäisessä asiakirjassa, joka voi olla luottamuksellinen tai rajoitettu.

- (58) Jotta voidaan varmistaa toimivaltaisten viranomaisten luotettava ja rakentava yhteistyö unionin ja jäsenvaltioiden tasolla, kaikkien tämän asetuksen soveltamiseen osallistuvien osapuolten olisi otettava huomioon tehtäviä suorittaessaan saamiensa tietojen luottamuksellisuus. Komissio ja toimivaltaiset kansalliset viranomaiset, niiden virkailijat, virkamiehet ja muut näiden viranomaisten valvonnassa työskentelevät henkilöt sekä jäsenvaltioiden muiden viranomaisten virkailijat ja virkamiehet eivät saisi paljastaa tämän asetuksen nojalla saamiaan tai vaihtamiaan tietoja, jotka ovat luonteeltaan salassapitovelvollisuuden alaisia. Tämän olisi koskettava myös Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevää toimikuntaa. Tietoja olisi käsiteltävä ja säilytettävä suojatussa ympäristössä.
- (59) On erityisen tärkeää, että hyväksyessään delegoituja säädöksiä SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisesti komissio toteuttaa valmisteluvaiheessa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa⁴⁷ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (60) Jotta tämän asetuksen täytäntöönpanolle voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa seuraavissa asioissa: a) sellaisten mallien laatiminen, joita käytetään strategisten hankkeiden tunnustamista koskevissa hakemuksissa, strategiaan hankkeisiin liittyvissä edistymisraporteissa, kansallisissa etsintäohjelmissa sekä etsintään, seurantaan, strategiaan varastoihin ja kiertotalouteen liittyvissä jäsenvaltioiden raporteissa; b) sellaisten tuotteiden, komponenttien ja jätevirtojen nimeäminen, joilla katsotaan olevan kriittisten raaka-aineiden talteenoton merkittävä potentiaali; ja c) kriteerien määrittely ja soveltaminen kriittisten raaka-aineiden kestävyysliittymien järjestelmien tunnustamisessa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen⁴⁸ (EU) N:o 182/2011 mukaisesti.
- (61) Jotta varmistetaan tässä asetuksessa säädettyjen velvollisuuksien noudattaminen, erityisesti siltä osin kuin on kyse ekosuunnitteluvaatimusten noudattamisesta, yrityksille, jotka eivät noudata velvollisuuksiaan, jotka koskevat muun muassa riskeihin varautumista, hankeraportointia ja kierrätettävyyttä koskevia tietoja, olisi määrättävä seuraamuksia. Tämän vuoksi on tarpeen, että jäsenvaltiot säätävät kansallisessa lainsäädännössään tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista seuraamuksista, jos tätä asetusta ei noudateta.
- (62) Komission olisi toteuttava tätä asetusta koskeva arviointi. Arviointi olisi paremmasta lainsäädännöstä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen 22 kohdan nojalla tehtävä viiden eri perusteen eli tehokkuuden, tuloksellisuuden, merkityksellisyyden,

⁴⁷ EUVL L 123, 12.5.2016, s.1.

⁴⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

johdonmukaisuuden ja EU:n tason lisäarvon suhteen, ja sen olisi oltava pohjana mahdollisten jatkotoimien vaikutusten arvioinneille. Komission olisi toimitettava Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomus tämän asetuksen täytäntöönpanosta ja edistymisestä sen tavoitteiden saavuttamisessa, mukaan lukien kapasiteettia ja monipuolistamista koskevat vertailuarvot. Kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjäljen avoimuuteen liittyvien toimenpiteiden täytäntöönpanon perusteella kertomuksessa olisi myös arvioitava, onko asianmukaista vahvistaa ympäristöjalanjälkeen liittyvät enimmäisrajat.

- (63) Siltä osin kuin tässä asetuksessa suunnitellut toimenpiteet ovat valtiontukea, tällaisia toimenpiteitä koskevilla säännöksillä ei rajoiteta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.
- (64) Koska jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli parantaa sisämarkkinoiden toimintaa, jotta varmistetaan kriittisten raaka-aineiden turvattu ja kestävä tarjonta unionissa, vaan ne voidaan laajuutensa ja vaikutustensa vuoksi saavuttaa ainoastaan unionin tasolla, unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (TEU) 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 luku

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde ja tavoitteet

1. Tämän asetuksen yleisenä tavoitteena on parantaa sisämarkkinoiden toimintaa luomalla puitteet, jolla varmistetaan kriittisten raaka-aineiden turvattu ja kestävä tarjonta unionissa.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun yleisen tavoitteen saavuttamiseksi tällä asetuksella pyritään
 - (a) vahvistamaan strategisten raaka-aineiden arvoketjun eri vaiheita sen varmistamiseksi, että vuoteen 2030 mennessä unionin kapasiteetti kunkin strategisen raaka-aineen osalta on kasvanut merkittävästi siten, että unionin kapasiteetti kokonaisuudessaan lähestyy seuraavia vertailuarvoja tai saavuttaa ne:
 - i) unionin malmien, mineraalien tai rikasteiden louhintakapasiteetilla voidaan tuottaa vähintään 10 prosenttia unionin vuotuisesta strategisten raaka-aineiden kulutuksesta, siinä määrin kuin unionin varannot sen sallivat;
 - ii) unionin jalostuskapasiteetilla voidaan, myös kaikissa välivaiheen jalostusvaiheissa, tuottaa vähintään 40 prosenttia unionin strategisten raaka-aineiden vuotuisesta kulutuksesta;

- iii) unionin kierrätyskapasiteetilla voidaan, mukaan lukien kaikki kierrätyksen välivaiheet, tuottaa vähintään 15 prosenttia unionin strategisten raaka-aineiden vuotuisesta kulutuksesta;
 - (b) monipuolistamaan strategisten raaka-aineiden tuontia unioniin, jotta varmistetaan, että vuoteen 2030 mennessä kunkin strategisen raaka-aineen vuotuinen kulutus unionissa missä tahansa asiaankuuluvassa jalostusvaiheessa voi perustua tuontiin useista kolmansista maista, joista yksikään ei kata yli 65:tä prosenttia unionin vuotuisesta kulutuksesta;
 - (c) parantamaan unionin kykyä seurata ja hallita kriittisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyvää riskiä;
 - (d) varmistamaan unionin markkinoille saatettujen kriittisten raaka-aineiden ja kriittisiä raaka-aineita sisältävien tuotteiden vapaa liikkuvuus samalla, kun varmistetaan ympäristönsuojelun korkea taso kehittämällä tällaisten raaka-aineiden ja tuotteiden kiertotaloutta ja kestävyyttä.
3. Jos komissio katsoo 42 artiklassa tarkoitetun kertomuksen perusteella, että unioni ei todennäköisesti saavuta 2 kohdassa asetettuja tavoitteita, sen on arvioitava, onko toimenpiteiden ehdottaminen tai komission toimivallan käyttäminen unionin tasolla mahdollista ja oikeasuhteista, jotta varmistettaisiin näiden tavoitteiden saavuttaminen.
4. Komissio ottaa huomioon 2 kohdan a alakohdan iii alakohdassa säädetyt tavoitteet ja vertailuarvot siltä osin kuin ne liittyvät asetuksen XX/XXXX [julkaisutoimisto: lisätään kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskeva asetusta] 5 artiklan 4 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettuihin unionin painopisteisiin valmistellessaan ekosuunnitteluvaatimuksia seuraavien tuotteenäkökohtien parantamiseksi: kestävyys, uudelleenkäytettävyys, korjattavuus, resurssien käyttö tai resurssitehokkuus, mahdollisuus uudelleenvalmistukseen ja kierrätykseen, kierrätetty sisältö ja mahdollisuus raaka-aineiden talteenottoon.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- (1) 'raaka-aineella' jalostetussa tai jalostamattomassa muodossa olevaa ainetta, jota käytetään väli- tai lopputuotteiden valmistuksessa, lukuun ottamatta pääasiassa elintarvikkeina, rehuina tai polttoaineina käytettäviä aineita;
- (2) 'kriittisillä raaka-aineilla' 4 artiklassa määritellyjä raaka-aineita;
- (3) 'strategisilla raaka-aineilla' 3 artiklassa määritellyjä raaka-aineita;
- (4) 'raaka-aineiden arvoketjulla' kaikkia toimia ja prosesseja, jotka liittyvät raaka-aineiden etsintään, louhintaan, jalostukseen ja kierrätykseen;
- (5) 'etsinnällä' kaikkia toimia, joiden tarkoituksena on tunnistaa ja määrittää mineraaliesiintymien ominaisuudet;
- (6) 'louhinnalla' malmien, mineraalien ja kasvituotteiden perustuotantoa niiden alkuperäisestä lähteestä, mukaan lukien mineraalien esiintyminen maan alla, vedenalaisissa mineraaliesiintymissä, meren suolavedessä ja puissa;

- (7) 'unionin louhintakapasiteetilla' strategisia raaka-aineita sisältävien malmien, mineraalien, kasvituotteiden ja rikasteiden unionissa tapahtuvien louhintatoimintojen vuotuista yhteenlaskettua tuotannon enimmäismäärää, mukaan lukien jalostustoimet, jotka tyypillisesti toteutetaan louhintapaikalla tai sen läheisyydessä;
- (8) 'varannoilla' kaikkia mineraaliesiintymiä, joiden louhiminen on taloudellisesti kannattavaa;
- (9) 'jalostuksella' kaikkia fysikaalisia, kemiallisia ja biologisia prosesseja, jotka liittyvät raaka-aineen muuntamiseen malmeista, mineraaleista, kasvituotteista tai jätteistä puhtaiksi metalleiksi, seoksiksi tai muihin taloudellisesti käyttökelpoisiin muotoihin;
- (10) 'unionin jalostuskapasiteetilla' strategisten raaka-aineiden jalostustoimien vuotuista yhteenlaskettua enimmäismäärää unionissa, lukuun ottamatta sellaisia toimintoja, jotka tyypillisesti toteutetaan louhintapaikassa tai sen läheisyydessä;
- (11) 'kierrätyksellä' talteenottoa, jossa jättemateriaalit uudelleen jalostetaan tuotteiksi, raaka-aineiksi tai muiksi aineiksi joko alkuperäiseen tai muihin tarkoituksiin;
- (12) 'unionin kierrätyskapasiteetilla' strategisten raaka-aineiden kierrätystoimien vuotuista yhteenlaskettua enimmäismäärää unionissa, mukaan lukien jätteen lajittelu ja esikäsittely sekä sen jalostaminen uusioraaka-aineiksi;
- (13) 'strategisten raaka-aineiden vuotuisella kulutuksella' unioniin sijoittautuneiden yritysten jalostetussa muodossa käyttämien strategisten raaka-aineiden yhteismäärää, lukuun ottamatta unionin markkinoille saatettuihin väli- tai lopputuotteisiin sisältyviä strategisia raaka-aineita;
- (14) 'toimitusvarmuuteen liittyvällä riskillä' liitteen II mukaisesti laskettua toimitusvarmuuteen liittyvää riskiä;
- (15) 'raaka-ainehankkeella' mitä tahansa raaka-aineiden louhinnan, jalostuksen tai kierrätyksen alalla suunniteltua laitosta tai suunniteltua nykyisen laitoksen merkittävää laajentamista tai käyttötarkoituksen muuttamista;
- (16) 'ostajilla' yritystä, joka on tehnyt ostosopimuksen hankkeen toteuttajan kanssa;
- (17) 'ostosopimuksella' yrityksen ja hankkeen toteuttajan välistä sopimusta, joka sisältää joko yrityksen sitoumuksen, jonka mukaan se hankkii osuuden tiettyssä raaka-ainehankkeessa tuotetuista raaka-aineista tiettyä ajanjaksona, tai hankkeen toteuttajan sitoumuksen, jonka mukaan se tarjoaa kyseiselle yritykselle mahdollisuuden toimia näin;
- (18) 'hankkeen toteuttajalla' yritystä tai yritysten yhteenliittymää, joka toteuttaa raaka-ainehankkeen;
- (19) 'lupamenettelyllä' menettelyä, johon sisältyvät kaikki 5 artiklassa tarkoitettujen strategisten hankkeiden suunnittelemiseksi, rakentamiseksi ja toteuttamiseksi tarvittavat hallinnolliset luvat, mukaan lukien rakennus-, kemikaali- ja liitântäluvut sekä tarvittaessa ympäristöarvioinnit ja -luvut, ja joka kattaa kaikki hallinnolliset hakemukset ja menettelyt hakemuksen pätevyys- ja tunnistamisesta siihen asti, kun 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asiasta

vastaava kansallinen toimivaltainen viranomainen antaa kattavan päätöksen menettelyn tuloksesta;

- (20) 'kattavalla päätöksellä' jäsenvaltion viranomaisten, tuomioistuimia lukuun ottamatta, tekemää päätöstä tai tekemien päätösten kokonaisuutta, jossa määritetään, annetaanko hankkeen toteuttajalle lupa toteuttaa raaka-ainehanke, sanotun kuitenkin rajoittamatta hallinnollisen muutoksenhakumenettelyn yhteydessä tehtyjen päätösten soveltamista;
- (21) 'yleisellä etsinnällä' etsintää kansallisella tai alueellisella tasolla, kohdennettua etsintää lukuun ottamatta;
- (22) 'kohdennetulla etsinnällä' yksittäisen mineraaliesiintymän yksityiskohtaista tutkimista;
- (23) 'syväalmiesiintymillä' mineraaliesiintymiä, jotka sijaitsevat maankuoressa syvemmällä kuin tavanomaisesti hyödynnettävät malmiesiintymät;
- (24) 'ennustekartalla' karttaa alueista, jotka todennäköisesti sisältävät tietyn raaka-aineen mineraaliesiintymiä;
- (25) 'toimitushäiriöllä' raaka-aineen saatavuuden odottamatonta merkittävää heikkenemistä tai raaka-aineen hinnan merkittävää nousua;
- (26) 'raaka-aineiden toimitusketjulla' kaikkia raaka-aineiden arvoketjun toimintoja ja prosesseja siihen saakka, kunnes raaka-ainetta käytetään väli- tai lopputuotteiden valmistukseen;
- (27) 'hallintastrategioilla' talouden toimijan kehittämiä toimintaperiaatteita, joilla rajoitetaan toimitushäiriön todennäköisyyttä sen toimitusketjussa tai rajoitetaan tällaisesta häiriöstä sen taloudelliselle toiminnalle aiheutuvia vahinkoja;
- (28) 'keskeisillä markkinatoimijoilla' kriittisten raaka-aineiden lounintaan, jalostukseen tai kierrätykseen osallistuvia tuottajia, kriittisten raaka-aineiden kauppiaita ja jakelijoita sekä tuotantoketjun loppupään yrityksiä, jotka kuluttavat merkittäviä määriä kriittisiä raaka-aineita;
- (29) 'strategisilla varastoilla' missä tahansa muodossa olevaa jonkin tietyn raaka-aineen määrää, jonka julkinen tai yksityinen toimija varastoi käyttääkseen sitä toimitushäiriön sattuessa;
- (30) 'suuryrityksellä' yritystä, jolla oli keskimäärin yli 500 työntekijää ja jonka maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli 150 miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös;
- (31) 'strategisilla teknologioilla' teknologioita, joita tarvitaan vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä puolustus- ja avaruussovelluksiin;
- (32) 'yrityksen hallituksella' hallinto- tai valvontaelintä, jonka tehtävänä on valvoa yrityksen toimeenpanevaa johtoa, tai jos tällaista elintä ei ole, vastaavaa tehtävää suorittavaa henkilöä tai henkilöitä;
- (33) 'keräyksellä' jätteen kokoamista, mukaan lukien jätteen alustava lajittelu ja alustava varastointi sen kuljettamiseksi jätteenkäsittelylaitokseen;
- (34) 'käsittelyllä' talteenotto- tai loppukäsittelytoimia, mukaan lukien talteenoton tai loppukäsittelyn valmistelu;
- (35) 'talteenotolla' toimea, jonka pääasiallisena tuloksena on se, että jätettä voidaan käyttää hyödylliseen tarkoitukseen joko tuotantolaitoksessa tai yleensä

taloudessa korvaamaan muita raaka-aineita, joita olisi muutoin käytetty tiettyyn tarkoitukseen, tai jätteen valmistelemista tällaista tarkoitusta varten;

- (36) 'kaivannaisjätteellä' direktiivissä 2006/21/EY tarkoitettua kaivannaisjätettä;
- (37) 'kaivosjätealueella' direktiivissä 2006/21/EY tarkoitettua jätealuetta;
- (38) 'alustavalla taloudellisella arvioinnilla' kriittisten raaka-aineiden talteenottoa kaivannaisjätteestä koskevan raaka-ainehankkeen varhaisvaiheen käsitteellistä arviointia hankkeen mahdollisen taloudellisen toteuttamiskelpoisuuden kannalta;
- (39) 'magneettiresonanssikuvauslaitteella' ei-invasiivista lääkinnällistä laitetta, jossa käytetään magneettikenttiä anatomisten kuvien ottamiseen, tai mitä tahansa muuta laitetta, jossa käytetään magneettikenttiä esineiden sisäpuolisten kuvien ottamiseen;
- (40) 'tuulienergiageneraattorilla' maalla tai merellä sijaitsevan tuuliturbiinin osaa, joka muuntaa roottorin mekaanisen energian sähköenergiaksi;
- (41) 'teollisuusrobotilla' teollisuuden sovelluksissa käytettävää, automaattisesti ohjattavaa, uudelleen ohjelmoitavissa olevaa yleiskäyttöistä laitetta, joka voidaan ohjelmoida toimimaan kolmella tai useammalla akselilla, jotka voivat olla joko kiinteitä tai mobiileja;
- (42) 'moottoriajoneuvolla' mitä tahansa asetuksessa (EU) 2018/858 tarkoitettua luokkaan M tai N kuuluvaa tyyppihyväksyttyä ajoneuvoa;
- (43) 'kevyillä kulkuneuvoilla' pyörillä varustettuja ajoneuvoja, joiden voimanlähteenä voidaan käyttää pelkästään sähkömoottoria tai moottorin ja ihmisen voiman yhdistelmää, mukaan lukien sähköpotkulaudat, sähköpolkupyörät ja asetuksessa (EU) N:o 168/2013 tarkoitettut tyyppihyväksytyt luokan L ajoneuvot;
- (44) 'jäähdytysyksiköllä' jäähdytysjärjestelmän osaa, joka tuottaa lämpötilaeron, joka mahdollistaa lämmönpoiston jäähdytettävästä tilasta tai prosessista sähköistä höyrynpuristussykliä käyttäen;
- (45) 'lämpöpumpulla' lämmitysjärjestelmän osaa, joka tuottaa lämpötilaeron, joka mahdollistaa lämmönsyötön lämmitettävään tilaan tai prosessiin sähköistä höyrynpuristussykliä käyttäen;
- (46) 'sähkömoottorilla' laitetta, joka muuntaa sähköisen tulotehon mekaaniseksi lähtötehoksi ja jonka nimellinen lähtöteho on vähintään 0,12 kW;
- (47) 'automaattipesukoneella' pyykinpesukonetta, jossa kone pesee pyykin täydellisesti siten, ettei käyttäjän toimenpiteitä tarvita ohjelman missään vaiheessa;
- (48) 'kuivausrummulla' laitetta, jossa tekstiilejä kuivataan pyörivässä rummussa, jonka läpi johdetaan kuumaa ilmaa;
- (49) 'mikroaaltouunilla' tarkoittaa laitetta, joka on tarkoitettu käytettäväksi elintarvikkeiden lämmitykseen sähkömagneettista energiaa käyttäen;
- (50) 'pölynimurilla' laitetta, joka poistaa puhdistettavalta pinnalta likaa laitteen sisällä syntyvästä alipaineesta johtuvan ilmavirran avulla;
- (51) 'astianpesukoneella' laitetta, jolla pestään ja huuhdellaan astioita;

- (52) 'kestomagneetilla' magneettia, joka säilyttää magneettisuutensa sen jälkeen, kun se on poistettu ulkoisesta magneettikentästä;
- (53) 'tietovälineellä' lineaarista viivakoodia, kaksiulotteista merkkiä tai muuta automaattista tunnistusta ja tiedonkeruuta tukevaa muotoa, joka on koneellisesti luettavissa;
- (54) 'yksilöllisellä tuotetunnisteella' yksilöllistä merkkijonoa tuotteiden tunnistamiseksi;
- (55) 'magneetin pinnoituksella' materiaalikerrosta, jota yleensä käytetään magneettien suojaamiseen korroosiolta;
- (56) 'poistamisella' manuaalista, mekaanista, kemiallista, termistä tai metallurgista käsittelyä, jonka tuloksena kohteena olevat komponentit tai materiaalit voidaan tunnistaa erilliseksi tuotosvirraksi tai tuotosvirran osaksi;
- (57) 'kierrättäjällä' luonnollista tai oikeushenkilöä, joka harjoittaa kierrätystoimintaa luvan saaneessa laitoksessa;
- (58) 'asettamisella saataville markkinoilla' tuotteen toimittamista liiketoiminnan yhteydessä unionin markkinoille jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta;
- (59) 'kriittisellä raaka-ainetyypillä' markkinoille saatettua kriittistä raaka-ainetta, joka on eriytetty jalostusvaiheen, kemiallisen koostumuksen, maantieteellisen alkuperän tai käytettyjen tuotantomenetelmien mukaan;
- (60) 'markkinoille saattamisella' tuotteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville unionin markkinoilla;
- (61) 'vaatimustenmukaisuuden arvioinnilla' prosessia, jolla osoitetaan, täyttyvätkö 27, 28 tai 34 artiklassa säädetyt vaatimukset;
- (62) 'strategisella kumppanuudella' unionin ja kolmannen maan välistä sitoumusta, jonka mukaan lisätään raaka-aineiden arvoketjuun liittyvää yhteistyötä ja joka vahvistetaan ei-sitovalla välineellä, jolla määritetään yhteisen edun mukaiset konkreettiset toimet.

2 luku

Kriittiset ja strategiset raaka-aineet

3 artikla

Strategisten raaka-aineiden luettelo

1. Liitteessä I olevassa 1 jaksossa lueteltuja raaka-aineita pidetään strategisina raaka-aineina.
2. Siirretään komissiolle valta antaa 36 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitteessä I olevaa 1 jaksoa strategisten raaka-aineiden luettelon päivittämiseksi.

Strategisten raaka-aineiden päivitettyyn luetteloon on arvioiduista raaka-aineista sisällytettävä ne, joiden strateginen merkitys ja kysynnän kasvu arvioidaan suurimmiksi ja tuotannon lisääminen vaikeimmaksi. Strateginen merkitys, kysynnän ennakoitu kasvu ja tuotannon lisäämisen vaikeus on arvioitava liitteessä I olevan 2 jakson mukaisesti.

3. Komissio tarkistaa ja tarvittaessa saattaa ajan tasalle strategisten raaka-aineiden luettelon viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on neljän vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] ja sen jälkeen neljän vuoden välein.

4 artikla

Kriittisten raaka-aineiden luettelo

1. Liitteessä II olevassa 1 jaksossa lueteltuja raaka-aineita pidetään kriittisinä raaka-aineina.
2. Siirretään komissiolle valta antaa 36 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitteessä II olevaa 1 jaksoa kriittisten raaka-aineiden luettelon saattamiseksi ajan tasalle.

Kriittisten raaka-aineiden päivitettyyn luetteloon on sisällytettävä liitteessä I olevassa 1 jaksossa luetellut strategiset raaka-aineet sekä kaikki muut raaka-aineet, jotka saavuttavat tai ylittävät 3 kohdassa tarkoitettut sekä taloudellista merkitystä että toimitusvarmuuteen liittyvää riskiä koskevat kynnysarvot. Taloudellinen merkitys ja toimitusvarmuuteen liittyvä riski lasketaan liitteessä II olevan 2 jakson mukaisesti.

3. Kynnysarvot ovat toimitusvarmuuteen liittyvän riskin osalta 1 ja taloudellisen merkityksen osalta 2,8.
4. Komissio tarkistaa ja tarvittaessa saattaa ajan tasalle kriittisten raaka-aineiden luettelon viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on neljän vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] ja sen jälkeen neljän vuoden välein.

3 luku

Unionin raaka-aineiden arvoketjun vahvistaminen

1 JAKSO

STRATEGISET HANKKEET

5 artikla

Strategisten hankkeiden tunnustamisperusteet

1. Hankkeen toteuttajan hakemuksesta ja 6 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen komissio tunnustaa strategisiksi hankkeiksi raaka-ainehankkeet, jotka täyttävät seuraavat perusteet:
 - (a) hanke edistäisi merkittävästi strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuutta unionissa;
 - (b) hanke on tai tulee olemaan teknisesti toteutettavissa kohtuullisessa ajassa, ja hankkeen odotettu tuotantomäärä voidaan arvioida riittävällä varmuudella;
 - (c) hanke toteutettaisiin kestävästi, erityisesti seuraavien seikkojen osalta: ympäristövaikutusten seuranta, ehkäisy ja minimointi, sosiaalisesti vastuullisten käytäntöjen noudattaminen, mukaan lukien ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen, potentiaali luoda laadukkaita työpaikkoja ja merkityksellinen yhteistyö paikallisyhteisöjen ja kyseisten työmarkkinaosapuolten kanssa sekä sellaisten avointen liiketoimintakäytäntöjen käyttö, joissa noudatetaan asianmukaisia

toimintaperiaatteita, jotta voidaan ehkäistä ja minimoida julkishallinnon moitteettomaan toimintaan kohdistuvien haittavaikutusten riskit, mukaan lukien korruptio ja lahjonta;

- (d) unionissa toteutettavien hankkeiden osalta hankkeen perustamisella, toiminnalla tai tuotannolla olisi rajat ylittäviä hyötyjä, jotka ulottuvat kyseisen jäsenvaltion ulkopuolelle, myös tuotantoketjun loppupään toimialoilla;
- (e) niiden hankkeiden osalta, jotka toteutetaan sellaisissa kolmansissa maissa, jotka ovat kehittyviä markkinoita tai kehittyviä talouksia, hanke hyödyttäisi sekä unionia että kyseistä kolmatta maata, koska se tuottaisi lisäarvoa kyseisessä maassa.

2. Komissio arvioi 1 kohdassa vahvistettujen tunnustamisperusteiden täyttymistä liitteessä III esitettyjen seikkojen ja näytön mukaisesti.

Siirretään komissiolle valta antaa 36 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä III, jotta voidaan mukauttaa tekniikan ja tieteen kehitykseen sellaisia seikkoja ja näyttöä, jotka on otettava huomioon arvioitaessa 1 kohdassa vahvistettujen tunnustamisperusteiden täyttymistä, tai jotta voidaan ottaa huomioon unionin lainsäädäntöön tai liitteessä III olevassa 4 kohdassa lueteltuihin kansainvälisiin välineisiin tehdyt muutokset taikka 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun perusteen täyttymisen kannalta merkityksellisten unionin lisäsäädösten tai kansainvälisten välineiden hyväksyminen.

3. Hankkeen tunnustaminen strategiseksi hankkeeksi ei vaikuta vaatimuksiin, joita kyseiseen hankkeeseen tai hankkeen toteuttajaan sovelletaan kansainvälisen, unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

6 artikla

Hakeminen ja tunnustaminen

1. Hankkeen toteuttajan on toimitettava komissiolle hakemus, joka koskee raaka-ainehankkeen tunnustamista strategiseksi hankkeeksi. Hakemuksessa on oltava
- (a) asiaankuuluvat todisteet 5 artiklan 1 kohdassa säädettyjen perusteiden täyttymisestä;
 - (b) hankkeen luokitus Yhdistyneiden kansakuntien luonnonvarojen puiteluokituksen mukaisesti sekä asianmukaiset todisteet;
 - (c) hankkeen toteuttamisaikataulu, mukaan lukien yleiskatsaus hankkeeseen vaadittavista luvista ja tällaisen lupamenettelyn tilanteesta;
 - (d) suunnitelma, johon kuuluu toimenpiteitä yleisen hyväksynnän saamiseksi, mukaan lukien tarvittaessa säännöllisten viestintäkanavien luominen paikallisyhteisöjen ja -organisaatioiden, myös työmarkkinaosapuolten, kanssa, tiedotus- ja valistuskampanjoiden toteuttaminen sekä menettelyiden luominen vaikutusten lievittämistä ja korvaamista varten;
 - (e) tiedot määräysvallasta hankkeeseen osallistuvissa yrityksissä, määriteltynä neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 3 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti;
 - (f) liiketoimintasuunnitelma, jossa arvioidaan hankkeen taloudellista elinkelpoisuutta;

- (g) arvio hankkeen potentiaalista laadukkaiden työpaikkojen luonnissa ja hankkeen tarpeista ammattitaitoisen työvoiman sekä täydennys- ja uudelleen koulutuksen osalta.
2. Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan malli, jota hankkeiden toteuttajien on käytettävä 1 kohdassa tarkoitetuissa hakemuksissa. Mallissa voidaan ilmoittaa, miten 1 kohdassa tarkoitettut tiedot on ilmaista. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.
3. Jos komissio katsoo, että hakemuksessa annetut tiedot ovat puutteellisia, sen on tarjottava hakijalle mahdollisuus toimittaa hakemuksen täydentämiseksi tarvittavat lisätiedot kohtuullisessa ajassa.
4. Jäljempänä 34 artiklassa tarkoitettu Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevä toimikunta, jäljempänä 'toimikunta', tarkastelee oikeudenmukaisen ja avoimen menettelyn pohjalta hakemuksen täydellisyyttä ja siitä, täyttääkö ehdotettu hanke 5 artiklan 1 kohdassa säädetty perusteet, ja antaa siitä lausunnon.
5. Jos jäsenvaltio, jonka aluetta ehdotettu hanke koskee, vastustaa strategisen aseman myöntämistä ehdotetulle hankkeelle, sen on esitettävä vastustukselleen perustelut 4 kohdassa tarkoitettujen keskustelujen aikana. Toimikunta keskustelee jäsenvaltion vastustukselleen esittämistä perusteluista. Jos kyseinen jäsenvaltio keskustelun jälkeen edelleen vastustaa strategisen aseman myöntämistä, hankkeen ei katsota olevan strateginen hanke.
- Kolmansissa maissa toteutettavien strategisten hankkeiden osalta komissio jakaa saamansa hakemuksen sen kolmannen maan kanssa, jonka aluetta ehdotettu hanke koskee. Komissio ei hyväksy hakemusta, ennen kuin se on saanut kyseisen kolmannen maan nimenomaisen hyväksynnän.
6. Komissio ottaa huomioon 4 kohdassa tarkoitettun toimikunnan lausunnon ja tekee päätöksen hankkeen tunnustamisesta strategiseksi hankkeeksi 60 päivän kuluessa ja ilmoittaa siitä hakijalle.
- Komission päätös on perusteltava, tarvittaessa myös silloin, jos se poikkeaa toimikunnan lausunnosta. Komissio ilmoittaa perustelunsa sekä toimikunnalle että hankkeen toteuttajalle.
7. Komissio voi asettaa etusijalle arvoketjun tietyissä vaiheissa toteutettavia hankkeita koskevien hakemusten käsittelyn, jotta voidaan
- (a) varmistaa strategisten hankkeiden tasapainoinen edustus kaikissa strategisissa raaka-aineissa ja arvoketjun kaikissa vaiheissa;
 - (b) varmistaa, että kaikkien 1 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa määritettyjen vertailuarvojen saavuttamisessa edistytään.
8. Jos komissio toteaa, että strateginen hanke ei enää täytä 5 artiklan 1 kohdassa säädettyjä perusteita tai jos sen tunnustaminen perustui virheellisiä tietoja sisältäneeseen hakemukseen, se voi toimikunnan ja asiasta vastaavan hankkeen toteuttajan lausunnon huomioon ottaen kumota päätöksensä, jolla hankkeelle myönnettiin strategisen hankkeen asema.
9. Hankkeet, joita ei enää tunnusteta strategisiksi hankkeiksi, menettävät kaikki tähän asemaan tämän asetuksen nojalla liittyvät oikeudet.

Strategisten hankkeiden toteuttaminen

1. Strategisten hankkeiden katsotaan edistävän strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuutta unionissa.
2. Direktiivin 92/43/EY 6 artiklan 4 kohdassa ja 16 artiklan 1 kohdan c alakohdassa, direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan 7 kohdassa ja direktiivin 2009/147/EY 9 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen ympäristövaikutusten osalta unionissa toteutettavien strategisten hankkeiden katsotaan olevan yleisen edun mukaisia tai palvelevan kansanterveyttä ja turvallisuutta, ja niiden voidaan katsoa olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia sillä edellytyksellä, että kaikki mainituissa direktiiveissä säädetyt edellytykset täyttyvät.
3. Jäsenvaltion, jonka aluetta strateginen hanke koskee, on toteutettava toimenpiteitä edistääkseen hankkeen oikea-aikaista ja tehokasta täytäntöönpanoa.
4. Toimikunta keskustelee säännöllisesti strategisten hankkeiden täytäntöönpanosta ja tarvittaessa toimenpiteistä, joita hankkeen toteuttaja tai jäsenvaltio, jonka aluetta strateginen hanke koskee, voisi toteuttaa helpottaakseen edelleen kyseisten strategisten hankkeiden toteuttamista.
5. Hankkeen toteuttajan on joka toinen vuosi sen jälkeen, kun hanke on tunnustettu strategiseksi, toimitettava toimikunnalle raportti, joka sisältää vähintään seuraavat tiedot:
 - (a) hankkeen toteutuksen edistyminen erityisesti lupamenettelyn osalta;
 - (b) tarvittaessa syyt viivästyksiin 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun aikatauluun nähden sekä suunnitelma tällaisten viivästysten poistamiseksi;
 - (c) hankkeen rahoituksen edistyminen, mukaan lukien tiedot julkisesta rahoitustuesta.
6. Toimikunta voi milloin tahansa pyytää hankkeen toteuttajilta lisätietoja, jotka ovat merkityksellisiä strategisen hankkeen toteuttamisen kannalta.
7. Hankkeen toteuttajan on ilmoitettava komissiolle
 - (a) hankkeen muutoksista, jotka vaikuttavat 5 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen perusteiden täyttymiseen;
 - (b) hankkeeseen osallistuvien yritysten määräysvallan pysyvistä muutoksista 6 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin nähden.
8. Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan malli, jota hankkeiden toteuttajien on käytettävä 5 kohdassa tarkoitetuissa raporteissa. Mallissa voidaan ilmoittaa, miten 5 kohdassa tarkoitettut tiedot on ilmaistava. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoston antavaa menettelyä noudattaen.
9. Hankkeen toteuttajan on perustettava hankkeen oma verkkosivusto, jolla on tarvittavat tiedot strategisesta hankkeesta, mukaan lukien tiedot strategiseen hankkeeseen liittyvistä ympäristövaikutuksista, sosiaalisista ja taloudellisista vaikutuksista ja hyödyistä, ja päivitettävä tällaista sivustoa säännöllisesti. Verkkosivuston on oltava yleisesti saatavilla, ja sen on oltava tarjolla kielellä tai kielillä, joita paikallinen väestö helposti ymmärtää.

2 JAKSO

LUPAMENETTELY

8 artikla

Keskitetty palvelupiste

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kolmen kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] yksi kansallinen toimivaltainen viranomainen, joka vastaa kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden lupamenettelyn helpottamisesta ja koordinoinnista ja antaa tietoja 17 artiklassa tarkoitetuista seikoista.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen toimivaltainen viranomainen on hankkeen toteuttajan ainoa yhteyspiste lupamenettelyssä, joka johtaa kattavaan päätökseen kyseisestä kriittisiä raaka-aineita koskevasta hankkeesta, ja tällaisen viranomaisen on koordinoitava kaikkien vaadittavien asiakirjojen ja tietojen toimittamista.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen vastuut tai niihin liittyvät tehtävät voidaan kunkin kriittisen raaka-ainehankkeen osalta siirtää toiselle viranomaiselle tai toinen viranomainen voi suorittaa ne sillä edellytyksellä, että
 - (a) edellä 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen toimivaltainen viranomainen ilmoittaa siirrosta hankkeen toteuttajalle;
 - (b) kustakin kriittisiä raaka-aineita koskevasta hankkeesta vastaa vain yksi viranomainen.
 - (c) asiaankuuluvien asiakirjojen ja tietojen toimittamista koordinoi vain yksi viranomainen.
4. Hankkeiden toteuttajien on voitava toimittaa kaikki lupamenettelyn kannalta merkitykselliset asiakirjat sähköisessä muodossa.
5. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon kaikki voimassa olevat tutkimukset ja kriittistä raaka-ainetta koskevaa kyseistä hanketta varten myönnettyt luvat tai valtuutukset jotka on myönnetty ennen hankkeen ottamista tämän artiklan mukaiseen lupaprosessiin, eikä se saa vaatia päällekkäisiä tutkimuksia ja lupia, ellei unionin lainsäädännössä muuta edellytetä.
6. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että hakijat saavat helposti tietoa ja että niiden saatavilla ovat yksinkertaiset menettelyt kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden lupamenettelyä ja lupien myöntämistä koskevien riitojen ratkaisemiseksi, mukaan lukien tarvittaessa vaihtoehtoiset riitojenratkaisumekanismit.
7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettulla kansallisella toimivaltaisella viranomaisella on riittävä määrä pätevää henkilöstöä ja riittävät taloudelliset, tekniset ja teknologiset resurssit, mukaan lukien täydennys- ja uudelleen koulutus, jotta se voi hoitaa tehokkaasti tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä.
8. Toimikunnan tehtävänä on

- (a) tarkastella säännöllisesti tämän jakson täytäntöönpanoa ja jakaa parhaita käytäntöjä kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden lupamenettelyjen nopeuttamiseksi ja niiden yleisen hyväksynnän parantamiseksi;
- (b) ehdottaa tarvittaessa komissiolle tämän jakson täytäntöönpanoa koskevia suuntaviivoja, jotka 1 kohdassa tarkoitettujen kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon.

9 artikla

Strategisten hankkeiden etusija

1. Jotta voidaan varmistaa strategiin hankkeisiin liittyvien lupamenettelyiden tehokas hallinnollinen käsittely unionissa, hankkeiden toteuttajien ja kaikkien asianomaisten viranomaisten on varmistettava, että tällaiset menettelyt toteutetaan mahdollisimman nopeasti unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
2. Unionin strategisille hankkeille on annettava mahdollisimman merkittävä kansallinen asema, jos tällainen on olemassa kansallisessa lainsäädännössä, ja niitä on kohdeltava tällaisen aseman mukaisesti lupamenettelyssä, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin lainsäädännössä säädettyjen velvollisuuksien soveltamista.
3. Kaikki strategiin hankkeisiin unionissa liittyvät riitojenratkaisumenettelyt, oikeustoimet, muutoksenhaut ja oikeussuojakeinot kansallisissa tuomioistuimissa tai paneeleissa, mukaan lukien sovittelut tai välimiesmenettelyt, jos tällaisia on olemassa kansallisessa lainsäädännössä, on katsottava kiireellisiksi, jos ja siinä määrin kuin tällaisista kiireellisistä menettelyistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä ja edellyttäen, että tavanomaisesti sovellettavia yksityishenkilöiden tai paikallisyhteisöjen puolustautumisoikeuksia kunnioitetaan. Strategisten hankkeiden toteuttajien on tarvittaessa osallistuttava tällaiseen kiireelliseen menettelyyn.

10 artikla

Lupamenettelyn kesto

1. Unionissa toteutettavien strategisten hankkeiden lupamenettely saa kestää enintään
 - (a) 24 kuukautta sellaisten strategisten hankkeiden osalta, joihin liittyy louhintaa;
 - (b) 12 kuukautta sellaisten strategisten hankkeiden osalta, joihin liittyy ainoastaan jalostusta tai kierrätystä.
2. Sellaisten unionissa toteutettavien strategisten hankkeiden osalta, jotka olivat lupamenettelyssä jo ennen strategisen hankkeen aseman saamista, lupamenettelyn jäljellä olevien vaiheiden kesto sen jälkeen, kun hankkeelle on myönnetty strateginen asema, saa 1 kohdasta poiketen olla enintään
 - (a) 21 kuukautta sellaisten strategisten hankkeiden osalta, joihin liittyy louhintaa;
 - (b) 9 kuukautta sellaisten strategisten hankkeiden osalta, joihin liittyy ainoastaan jalostusta tai kierrätystä.
3. Jos ehdotetun hankkeen luonne, monimutkaisuus, sijainti tai koko sitä edellyttää, 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen toimivaltainen viranomainen voi poikkeustapauksissa pidentää 1 kohdan a alakohdassa ja 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja määräaikoja enintään kolmella kuukaudella ja 1 kohdan b alakohdassa ja 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja määräaikoja enintään yhdellä kuukaudella

ennen niiden päättymistä ja tapauskohtaisesti. Edellä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on tällöin ilmoitettava hankkeen toteuttajalle kirjallisesti määräajan pidentämisen syyt ja päivämäärä, jona kattava päätös on odotettavissa.

4. Strategisissa hankkeissa, joihin liittyy ainoastaan jalostusta tai kierrätystä, 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen kattavan päätöksen puuttuminen 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa sovellettavissa määräajoissa johtaa siihen, että kyseinen lupahakemus katsotaan hyväksytyksi, lukuun ottamatta tapauksia, joissa kyseinen hanke edellyttää neuvoston direktiivin 92/43/ETY tai direktiivien 2000/60/EY, 2008/98/EY, 2009/147/EY, 2010/75/EU, 2011/92/EU tai 2012/18/EU mukaista ympäristövaikutusten arviointia tai sen määrittämistä, onko tällainen ympäristövaikutusten arviointi tarpeen, eikä tällaisia arviointeja ole vielä tehty.
5. Viimeistään kuukauden kuluttua strategista hanketta koskevan lupahakemuksen vastaanottamisesta 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on todettava hakemuksen oikeellisuus tai, jos hankkeen toteuttaja ei ole toimittanut kaikkia hakemuksen käsittelyyn tarvittavia tietoja, pyydettyä hankkeen toteuttajaa toimittamaan täydellinen hakemus 14 päivän kuluessa tällaisesta pyynnöstä.

Lupamenettely alkaa siitä päivästä, jona 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen toimivaltainen viranomainen vahvistaa hakemuksen pätevyyden.
6. Edellä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on tiiviissä yhteistyössä hankkeen toteuttajan ja muiden asianomaisten viranomaisten kanssa laadittava lupamenettelyn yksityiskohtainen aikataulu viimeistään kuukauden kuluttua lupahakemuksen pätevydentoteutuspäivästä. Hankkeen aikataulu on joko julkaistava 7 artiklan 7 tarkoitetulla hankkeen toteuttajan verkkosivustolla tai 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava se vapaasti käytettävissä olevalla verkkosivustolla.
7. Tässä artiklassa säädettyillä määräajoilla ei rajoiteta unionin ja kansainvälisestä oikeudesta johtuvia velvollisuuksia eikä hallinnollisia muutoksenhakumenettelyjä ja tuomioistuimissa toteutettavia oikeussuojakeinoja.

Tässä artiklassa lupamenettelylle säädetyt määräajat eivät rajoita jäsenvaltioiden mahdollisesti asettamien lyhyempien määräaikojen soveltamista.

11 artikla

Ympäristöarvioinnit ja -luvat

1. Jos strategisesta hankkeesta on tehtävä ympäristövaikutusten arviointi direktiivin 2011/92/EU 5–9 artiklan mukaisesti, kyseisen hankkeen toteuttajan on pyydettyä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulta kansalliselta toimivaltaiselta viranomaiselta lausunto mainitun direktiivin 5 artiklan 1 kohdan mukaiseen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen sisällytettävien tietojen laajuudesta ja yksityiskohtaisuudesta.

Edellä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu lausunto annetaan mahdollisimman pian ja enintään 30 päivän kuluessa päivästä, jona hankkeen toteuttaja esitti pyyntönsä.
2. Kun on kyse strategisista hankkeista, joiden ympäristövaikutusten arviointivelvollisuus johtuu samalla myös neuvoston direktiivistä 92/43/ETY taikka

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2000/60/EY, 2008/98/EY, 2009/147/EY, 2010/75/EU, 2011/92/EU tai 2012/18/EU, 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että sovelletaan koordinoitua tai yhteistä menettelyä, joka täyttää tällaisen unionin lainsäädännön vaatimukset.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa koordinoitussa menettelyssä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on koordinoitava asiaa koskevassa unionin lainsäädännössä edellytettyjä hankkeen ympäristövaikutusten eri arviointoja.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa yhteisessä menettelyssä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on mahdollistettava asiaa koskevassa unionin lainsäädännössä edellytetyn, hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttaminen yhtenä yhteisenä arviointina.

3. Edellä 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että asianomaiset viranomaiset antavat strategisen hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin osalta direktiivin 2011/92/EU 1 artiklan 2 kohdan g alakohdan iv alakohdassa tarkoitetun perustellun päätelmän kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun ne ovat vastaanottaneet kaikki tarvittavat, kyseisen direktiivin 5, 6 ja 7 artiklan mukaisesti kerätyt tiedot ja saattaneet päätökseen kyseisen direktiivin 6 ja 7 artiklassa tarkoitetut kuulemiset.
4. Määräaika, jonka kuluessa yleisöä, jota asia koskee, on kuultava direktiivin 2011/92/EU 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, saa strategisten hankkeiden osalta olla enintään 90 päivää.
5. Tämän artiklan 1 kohtaa ei sovelleta sellaisten strategisten hankkeiden lupamenettelyyn, jotka olivat lupamenettelyssä jo ennen kuin niille myönnettiin strategisen hankkeen asema.

Tämän artiklan 2–4 kohtaa sovelletaan sellaisten strategisten hankkeiden lupamenettelyyn, jotka olivat lupamenettelyssä jo ennen kuin niille myönnettiin strategisen hankkeen asema, vain siltä osin kuin kyseisissä kohdissa käsitellyjä vaiheita ei ole vielä saatettu päätökseen.

12 artikla

Suunnittelu

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että suunnitelmien, mukaan lukien kaavoitus, aluesuunnitelmat ja maankäyttösuunnitelmat, laatimisesta vastaavat kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset sisällyttävät tällaisiin suunnitelmiin tarvittaessa määräyksiä kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden kehittämisestä. Etusijalle on asetettava keinotekoiset ja rakennetut alueet, teollisuusalueet, ympäristövaurioalueet ja soveltuvien osien uudet alueet, joita ei voida käyttää maa- ja metsätaloudessa.
2. Jos suunnitelmia, joihin sisältyy kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden kehittämistä koskevia määräyksiä, arvioidaan direktiivin 2001/42/EY ja direktiivin 92/43/EY 6 artiklan mukaisesti, tällaiset arvioinnit on yhdistettävä. Yhdistetyssä arvioinnissa on tarvittaessa käsiteltävä myös vaikutuksia sellaisiin vesimuodostumiin, joihin hanke saattaa vaikuttaa, ja tarkasteltava, aiheuttaisiko suunnitelma direktiivin 2000/60/EY 4 artiklassa tarkoitetun tilan tai potentiaalisen huononemisen tai voisiko se mahdollisesti haitata vesimuodostuman hyvän tilan tai hyvän potentiaalisen

saavuttamista. Jos jäsenvaltioiden edellytetään arvioivan direktiivin 2014/89/EU 4 artiklassa tarkoitettujen nykyisten ja tulevien toimien vaikutuksia meriympäristöön, mukaan lukien maa- ja merialueiden väliset vuorovaikutukset, myös nämä vaikutukset on sisällytettävä yhdistettyyn arviointiin.

13 artikla

UNECE-yleissopimusten sovellettavuus

1. Tämän asetuksen säännökset eivät vaikuta Århusissa 25 päivänä kesäkuuta 1998 allekirjoitetun tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE) yleissopimuksen 6 ja 7 artiklasta eikä Espoossa 25 päivänä helmikuuta 1991 allekirjoitetusta valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevasta YK:n Euroopan talouskomission yleissopimuksesta johtuviin velvoitteisiin.
2. Kaikki tämän jakson nojalla tehdyt päätökset on asetettava julkisesti saataville.

3 JAKSO

MAHDOLLISTAVAT EDELLYTYKSET

14 artikla

Täytäntöönpanon nopeuttaminen

1. Komissio ja jäsenvaltiot toteuttavat toimia, joilla nopeutetaan ja houkuttelevat yksityisiä investointeja strategisiin hankkeisiin. Tällaisiin toimiin voi kuulua tuen antaminen ja sen koordinointi strategisissa hankkeissa, joilla on vaikeuksia rahoituksen saannissa, sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.
2. Jäsenvaltiot voivat antaa strategisille hankkeille hallinnollista tukea niiden nopean ja tehokkaan täytäntöönpanon helpottamiseksi muun muassa tarjoamalla
 - (c) apua sovellettavien hallinnollisten ja raportointivelvollisuuksien noudattamisen varmistamisessa;
 - (d) apua hankkeiden toteuttajille hankkeen yleisen hyväksynnän lisäämiseksi.

15 artikla

Rahoituksen koordinointi

1. Jäljempänä 35 artiklan 6 kohdan a alakohdassa tarkoitetun pysyvän alaryhmän on strategisen hankkeen toteuttajan pyynnöstä keskusteltava ja annettava neuvoja siitä, miten kyseisen hankkeen rahoitus voidaan saattaa päätökseen, kun otetaan huomioon jo varmistettu rahoitus ja ainakin seuraavat seikat:
 - (a) yksityiset lisärahoituksen lähteet;
 - (b) Euroopan investointipankkiryhmän tai muiden kansainvälisten rahoituslaitosten, kuten Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin, varoista saatava tuki;
 - (c) jäsenvaltioiden nykyiset välineet ja ohjelmat, mukaan lukien kansallisten kehityspankkien ja -laitosten tarjoamat välineet ja ohjelmat;

- (d) hankkeen kannalta merkitykselliset unionin varat ja rahoitusohjelmat.

16 artikla

Ostosopimusten helpottaminen

1. Komissio perustaa järjestelmän, jolla helpotetaan strategiaan hankkeisiin liittyvien ostosopimusten tekemistä kilpailusääntöjen mukaisesti.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun järjestelmän on mahdollistettava se, että mahdolliset ostajat voivat tehdä ostotarjouksia, joissa ilmoitetaan:
 - (a) niiden strategisten raaka-aineiden määrä ja laatu, jonka ne aikovat hankkia;
 - (b) suunniteltu hinta tai hintahaarukka;
 - (c) ostosopimuksen suunniteltu kesto.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun järjestelmän on mahdollistettava se, että strategisten hankkeiden toteuttajat voivat tehdä myyntitarjouksia, joissa ilmoitetaan:
 - (a) niiden strategisten raaka-aineiden määrä ja laatu, joista ne pyrkivät tekemään ostosopimuksia;
 - (b) suunniteltu hinta tai hintahaarukka, jolla ne ovat halukkaita myymään;
 - (c) ostosopimuksen suunniteltu kesto.
4. Edellä olevan 2 ja 3 kohdan mukaisesti saatujen osto- ja myyntitarjousten perusteella komissio saattaa strategisten hankkeiden toteuttajat yhteen hankkeen kannalta mahdollisesti merkityksellisten ostajien kanssa.

17 artikla

Hallinnollisten tietojen saatavuus verkossa

Jäsenvaltioiden on annettava seuraavat tiedot kriittisiä raaka-aineita koskevien hankkeiden kannalta merkityksellisistä hallinnollisista menettelyistä verkossa keskitetysti ja helposti saatavilla olevalla tavalla:

- (a) lupamenettely;
- (b) rahoitus- ja sijoituspalvelut;
- (c) rahoitusmahdollisuudet unionin tai jäsenvaltioiden tasolla;
- (d) yritysten tukipalvelut, mukaan lukien muun muassa yhtiöveroilmoitus, paikallinen verolainsäädäntö ja työlainsäädäntö.

4 JAKSO ETSINTÄ

18 artikla

Kansalliset etsintäohjelmat

1. Kunkin jäsenvaltion on laadittava kriittisiin raaka-aineisiin kohdistuvaa yleistä etsintää koskeva kansallinen ohjelma. Kunkin jäsenvaltion on laadittava

ensimmäinen tällainen ohjelma viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]. Kansallisia ohjelmia on tarkistettava ja tarvittaessa päivitettävä vähintään viiden vuoden välein.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin kansallisiin etsintäohjelmiin on sisällyttävä toimenpiteitä, joilla lisätään saatavilla olevaa tietoa unionin kriittisistä raaka-aine-esiintymistä, mukaan lukien syvämalmiesiintymät. Niihin on tarvittaessa sisällyttävä seuraavat toimenpiteet:
 - (a) mineraalien kartoitus sopivassa mittakaavassa;
 - (b) geokemialliset ohjelmat, mukaan lukien maaperän, sedimenttien ja kallioiden kemiallisen koostumuksen määrittäminen;
 - (c) geotieteelliset tutkimukset, kuten geofysikaaliset tutkimukset;
 - (d) yleisessä etsinnässä kerättyjen tietojen käsittely, myös laatimalla ennustekarttoja;
 - (e) olemassa olevan geotieteellisten tutkimustiedon uudelleen käsittely kriittisiä raaka-aineita sisältävien tunnistamattomien mineraaliesiintymien tarkistamiseksi.
3. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 1 kohdassa tarkoitetut kansalliset ohjelmansa.
4. Jäsenvaltioiden on osana 43 artiklassa tarkoitettua raporttia annettava tietoja kansallisiin ohjelmiinsa sisältyvien toimenpiteiden täytäntöönpanon edistymisestä.
5. Jäsenvaltioiden on asetettava 1 kohdassa tarkoitetuissa kansallisissa ohjelmissa vahvistettujen toimenpiteiden avulla keräämänsä tiedot kriittisiä raaka-aineita sisältävistä mineraaliesiintymistään saataville vapaasti käytettävissä olevalla verkkosivustolla. Näihin tietoihin on tarvittaessa sisällyttävä todettujen esiintymien luokitus Yhdistyneiden kansakuntien luonnonvarojen puiteluokituksen mukaisesti.

Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan malli ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tietojen saataville asettamista varten. Mallissa voidaan ilmoittaa, miten ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot on ilmaistava. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.
6. Ottaen huomioon yleistä etsintää koskevan nykyisen yhteistyön 35 artiklan 6 kohdan b alakohdassa tarkoitetun pysyvän alaryhmän on tarkasteltava 1 kohdassa tarkoitettuja kansallisia ohjelmia ja niiden täytäntöönpanoa, mukaan lukien vähintään seuraavat:
 - (a) yhteistyömahdollisuudet, mukaan lukien rajat ylittävien mineraaliesiintymien ja yhteisten geologisten muodostumien etsintä;
 - (b) edellä 2 kohdassa lueteltuihin toimenpiteisiin liittyvät parhaat käytännöt;
 - (c) mahdollisuudet perustaa yhteinen tietokanta 1 kohdassa tarkoitettujen kansallisten ohjelmien tulosten tallentamista varten.

4 luku

Riskien seuranta ja hallinta

19 artikla

Seuranta ja stressitestit

1. Komissio seuraa kriittisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyviä riskejä. Seurannan on katettava vähintään seuraavien parametrien kehitys:
 - (a) kauppavirrat;
 - (b) kysyntä ja tarjonta;
 - (c) tarjonnan keskittyminen;
 - (d) unionin ja maailmanlaajuinen tuotanto ja tuotantokapasiteetti arvoketjun eri vaiheissa.
2. Jäljempänä 35 artiklan 6 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun pysyvään alaryhmään osallistuvien kansallisten viranomaisten on tuettava komissiota 1 kohdassa tarkoitettussa seurannassa
 - (a) jakamalla käytettävissään olevat tiedot 1 kohdassa lueteltujen parametrien kehityksestä, mukaan lukien 20 artiklassa tarkoitettut tiedot;
 - (b) keräämällä koordinoitusti komission ja muiden osallistuvien viranomaisten kanssa tietoja 1 kohdassa lueteltujen parametrien kehityksestä, mukaan lukien 20 artiklassa tarkoitettut tiedot;
 - (c) laatimalla analyysi kriittisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyvistä riskeistä, kun otetaan huomioon 1 kohdassa lueteltujen parametrien kehitys.
3. Komissio varmistaa yhteistyössä 35 artiklan 6 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun pysyvään alaryhmään osallistuvien kansallisten viranomaisten kanssa, että kunkin strategisen raaka-aineen toimitusketjulle tehdään stressitesti vähintään joka kolmas vuosi. Tätä varten 35 artiklan 6 kohdan c alakohdassa tarkoitettua pysyvän alaryhmän on koordinoitava ja jaettava eri strategisten raaka-aineiden stressitestien toteutus osallistuvien viranomaisten kesken.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa stressitesteissä on arvioitava kyseisen strategisen raaka-aineen unionin toimitusketjun haavoittuvuutta toimitushäiriöille arvioimalla tällaisia häiriöitä mahdollisesti aiheuttavien eri skenaarioiden mahdollisia vaikutuksia ottaen huomioon ainakin seuraavat tekijät:

 - (a) se, missä kyseinen raaka-aine louhitaan, jalostetaan tai kierrätetään;
 - (b) talouden toimijoiden kapasiteetit arvoketjussa ja markkinoiden rakenne;
 - (c) tekijät, jotka voivat vaikuttaa tarjontaan, mukaan lukien geopoliittinen tilanne, logistiikka, energiahuolto, työvoima tai luonnonkatastrofit;
 - (d) vaihtoehtoisten hankintalähteiden ja korvaavien raaka-aineiden saatavuus;
 - (e) kyseisen raaka-aineen käyttäjät arvoketjussa ja niiden osuus kysynnästä siten, että erityistä huomiota kiinnitetään vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta merkityksellisten teknologiatuotteiden sekä puolustus- ja avaruussovellusten valmistukseen.

4. Komissio asettaa julkisesti saataville maksuttomalla verkkosivustolla seurantaan koskevan tulostaulun ja päivittää sitä säännöllisesti; tulostaulu sisältää seuraavat tiedot:
 - (a) saatavilla olevat tiedot 1 kohdassa tarkoitettujen muuttujien kehityksestä;
 - (b) kriittisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyvää riskiä koskeva laskelma a alakohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella;
 - (c) edellä 3 kohdassa tarkoitettujen stressitestien tulokset;
 - (d) tarvittaessa ehdotus sopiviksi strategioiksi toimitusvarmuuteen liittyvän riskin hallitsemiseksi.
5. Jos komissio 1, 2 ja 3 kohdan mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella katsoo, että toimitushäiriön riskistä on selviä viitteitä, se ilmoittaa tästä jäsenvaltioille, toimikunnalle ja unionin hallintoelimille sellaisissa vaarantilanteiden tai kriisien hallintajärjestelmissä, joiden soveltamisala kattaa kyseessä olevat kriittiset tai strategiset raaka-aineet.

20 artikla

Seurantaan koskevat tiedotusvelvollisuudet

1. Jäsenvaltioiden on osana 43 artiklassa tarkoitettua raporttia annettava komissiolle tietoja kaikista niiden alueella toteutettavista uusista tai meneillään olevista raaka-ainehankkeista, joilla on merkitystä 19 artiklan 1 kohdan d alakohdan kannalta, mukaan lukien uusien hankkeiden luokittelu Yhdistyneiden kansakuntien resurssiluokituksen mukaisesti.
2. Jäsenvaltioiden on eriteltävä alueelleen sijoittautuneet kriittisten raaka-aineiden arvoketjun keskeiset markkinatoimijat ja
 - (a) seurattava niiden toimintaa säännöllisillä ja oikeasuhteisilla kyselytutkimuksilla 19 artiklassa tarkoitettuja seurantatehtäviä varten tarvittavien tietojen keräämiseksi;
 - (b) annettava osana 43 artiklassa tarkoitettua raporttia tiedot näiden kyselytutkimusten tuloksista;
 - (c) ilmoitettava viipymättä komissiolle merkittävistä tapahtumista, jotka voivat haitata keskeisten markkinatoimijoiden tavanomaista toimintaa.
3. Jäsenvaltioiden on toimitettava tämän artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti kerätyt tiedot kansallisille tilastoviranomaisille ja Eurostatille tilastojen laatimista varten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 223/2009 mukaisesti. Jäsenvaltioiden on nimettävä kansallinen viranomainen, joka vastaa tietojen toimittamisesta kansallisille tilastolaitoksille ja Eurostatille.

21 artikla

Strategisia varastoja koskevat ilmoitukset

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle osana 43 artiklassa tarkoitettua raporttia tiedot strategisten raaka-aineiden strategisten varastojensa tilanteesta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen on katettava kaikkien viranomaisten, julkisessa omistuksessa olevien yhtiöiden tai sellaisten talouden toimijoiden hallussa olevat varastot, joille jäsenvaltio on antanut tehtäväksi strategisten varastojen keräämisen sen puolesta, ja niihin on sisällyttävä ainakin kuvaus seuraavista:
 - (a) kunkin strategisen raaka-aineen käytettävissä olevien varastojen määrä sekä tonneina että prosenttiosuutena kyseisten raaka-aineiden vuotuisesta kansallisesta kulutuksesta ja varastoitujen raaka-aineiden kemiallinen muoto ja puhtaus;
 - (b) kunkin strategisen raaka-aineen osalta käytettävissä olevien varastojen määrän kehitys viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana;
 - (c) strategisten varastojen vapauttamiseen, jakamiseen ja jakeluun sovellettavat säännöt tai menettelyt.
3. Raporttiin voi myös sisältyä tietoja kriittisten ja muiden raaka-aineiden strategisista varastoista.

22 artikla

Strategisten varastojen koordinointi

1. Komissio toimittaa toimikunnalle viimeistään [julkaisutoimisto täyttää: kaksi vuotta tämän asetuksen voimaantulosta] ja sen jälkeen joka toinen vuosi 21 artiklan 1 kohdan nojalla saatujen tietojen perusteella seuraavat:
 - (a) luonnos vertailuarvoksi, joka kuvaa kunkin strategisen raaka-aineen unionin varastojen turvallista tasoa 2 kohdan mukaisesti määriteltynä;
 - (b) unionin varastojen kokonaistason vertailu kunkin strategisen raaka-aineen osalta ja a alakohdassa tarkoitettun vertailuarvon luonnoksen osalta;
 - (c) tiedot strategisten varastojen mahdollisesta saatavuudesta valtioiden rajojen yli, kun otetaan huomioon niiden vapauttamista, jakamista ja jakelua koskevat säännöt tai menettelyt.
2. Komissio ottaa huomioon toimikunnan näkemykset ja hyväksyy vertailuarvon, joka osoittaa unionin strategisten raaka-ainevarastojen turvallisen tason ja
 - (a) joka on ilmaistava määränä, joka tarvitaan kattamaan toimitushäiriön tapauksessa tiettyä päivien määrää vastaava keskimääräinen päivittäinen nettotuonti, laskettuna edellisen kalenterivuoden aikana toteutuneen tuonnin määrän perusteella;
 - (b) jossa on otettava huomioon yksityisten toimijoiden hallussa olevat varastot, siinä määrin kuin tällaisia varastoja koskevat tiedot ovat saatavilla;
 - (c) jonka on oltava oikeassa suhteessa kyseisen strategisen raaka-aineen toimitusvarmuuteen liittyvään riskiin ja taloudelliseen merkitykseen.
3. Komissio voi toimikunnan näkemykset huomioon ottaen antaa jäsenvaltioille osoitettuja lausuntoja
 - (a) strategisten varastojen tason nostamiseksi, kun otetaan huomioon 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu vertailu, olemassa olevien varastojen suhteellinen jakautuminen jäsenvaltioiden kesken ja talouden toimijoiden strategisten raaka-aineiden kulutus jäsenvaltioiden alueilla;

- (b) strategisten varastojen vapauttamista, jakamista ja jakelua koskevien sääntöjen tai menettelyjen muuttamiseksi tai yhteensovittamiseksi mahdollisen rajat ylittävän saatavuuden parantamiseksi erityisesti silloin, kun se on tarpeen strategisten teknologiatuotteiden valmistamiseksi.
4. Laatiessaan 3 kohdassa tarkoitettuja lausuntoja toimikunta kiinnittää erityistä huomiota siihen, että on tarpeen pitää voimassa kannustimia, jotka kohdistuvat strategisia raaka-aineita tuotantopanoksinaan käyttävin yksityisiin toimijoihin, jotta ne keräävät omia varastoja tai toteuttavat muita toimenpiteitä toimitusvarmuuteen liittyvien riskien hallitsemiseksi.
5. Jäsenvaltioiden on osana 43 artiklassa tarkoitettua raporttia toimitettava tiedot siitä, ovatko ne panneet täytäntöön tai aikovatko ne panna täytäntöön 3 kohdassa tarkoitettut lausunnot ja miten ne aikovat tämän tehdä.
6. Kun vähintään kaksi jäsenvaltiota osallistuu strategiaan raaka-ainevarastoihin liittyviin kansainvälisiin tai monenvälisiin foorumeihin, komissio varmistaa koordinoinnin ennakoon joko näiden jäsenvaltioiden ja komission välillä tai tätä asiaa käsittelevässä toimikunnan kokouksessa.
7. Komissio toimittaa käytettävissä olevista unionin varastoista kerätyt tiedot unionin hallintoelimille, jotka vastaavat kyseiset strategiset raaka-aineet kattavista vaarantilanteiden tai kriisien hallintajärjestelmistä.

23 artikla

Riskeihin varautuminen yrityksissä

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä suuryritykset, jotka niiden alueella valmistavat strategisia teknologiatuotteita ja käyttävät siihen strategisia raaka-aineita.
- Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin strategiaan teknologiatuotteisiin kuuluvat muiden muassa energian varastointiin ja sähköiseen liikkuvuuteen tarkoitetut akut, vedyn tuotantoon ja käyttöön liittyvät laitteet, uusiutuvan energian tuotantoon liittyvät laitteet, ajomoottorit, lämpöpumput, tiedonsiirto- ja varastointiteknologia, mobiililaitteet, lisäaineiden valmistukseen liittyvät laitteet, robotiikka, droonit, raketinheittimet, satelliitit ja kehittyneet sirut.
2. Jäsenvaltioiden 1 kohdan mukaisesti nimeämien suuryritysten on joka toinen vuosi tarkastettava toimitusketjunsä, mihin sisältyy myös
- (a) kartoitus siitä, mistä niiden käyttämät strategiset raaka-aineet louhitaan tai missä ne jalostetaan tai kierrätetään;
- (b) niiden strategisten raaka-aineiden toimitusketjun stressitesti, jossa selvitetään ketjun alttiutta toimitushäiriöille arvioimalla tällaisia häiriöitä mahdollisesti aiheuttavien eri skenaarioiden mahdollisia vaikutuksia ottaen huomioon vähintään 19 artiklan 3 kohdassa luetellut tekijät.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen yritysten on esitettävä hallitukselleen raportti, joka sisältää 2 kohdassa tarkoitettujen tarkastusten tulokset.

24 artikla

Yhteishankinnat

1. Komissio perustaa ja pitää toiminnassa unioniin sijoittautuneita, asiasta kiinnostuneita strategisten raaka-aineiden käyttäjäyrityksiä ja strategisista varastoista jäsenvaltioissa vastaavia viranomaisia varten järjestelmän, jossa kootaan yhteen tällaisten yritysten ja viranomaisten kysyntä ja pyydetään toimittajilta tarjouksia kokonaiskysyntään vastaamiseksi. Järjestelmä koskee sekä jalostamattomia että jalostettuja strategisia raaka-aineita.
2. Perustaessaan ja käyttäessään 1 kohdassa tarkoitettua järjestelmää komissio
 - (a) valitsee, mihin strategiaan raaka-aineisiin ja missä jalostusvaiheessa järjestelmää voidaan käyttää, kun otetaan huomioon eri strategisten raaka-aineiden toimitusvarmuuteen liittyvä suhteellinen riski ja tarve koota näiden raaka-aineiden strategisia varastoja 21 ja 22 artiklan mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella;
 - (b) vahvistaa järjestelmään osallistumista varten vaaditun raaka-aineen vähimmäismäärät ottaen huomioon kiinnostuneiden osallistujien odotettu lukumäärä ja se, että osallistujamäärän on oltava hallittavissa.
3. Edellä tarkoitettuun järjestelmään osallistumisen on oltava avointa ja läpinäkyvää kaikille unioniin sijoittautuneille asiasta kiinnostuneille yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille. Jäsenvaltioiden tai hankintadirektiivien 2014/24/EU tai 2014/25/EU soveltamisalaan kuuluvien kansallisten yksiköiden osallistuminen on mahdollista vain tapauksissa, joissa osallistuminen on näiden direktiivien kanssa yhteensopivaa.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun järjestelmään osallistuvat unionin yritykset ja jäsenvaltioiden viranomaiset voivat avoimesti yhdessä neuvotella ostosta, mukaan lukien ostosopimuksen hinnat tai muut ehdot ja edellytykset, tai käyttää yhteisostoja parempien edellytysten luomiseksi tavarantoimittajiensa kanssa tai pulan välttämiseksi. Järjestelmään osallistuvien unionin yritysten ja jäsenvaltioiden viranomaisten on noudatettava unionin oikeutta, unionin kilpailulainsäädäntö mukaan lukien.
5. Yksiköt on suljettava osallistumisen ulkopuolelle toimittajina, kysynnän yhdistämisessä ja yhteishankinnassa tai palveluntarjoajina, jos ne ovat
 - (a) SEUT-sopimuksen 215 artiklan nojalla hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena;
 - (b) tällaisten unionin rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yksiköiden tai elinten suorassa tai välillisessä omistuksessa tai määräysvallassa tai toimivat tällaisten puolesta tai johdolla.
6. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 176 artiklassa säädetään, komissio voi asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisella hankintamenettelyllä hankkia tarvittavat palvelut unioniin sijoittautuneelta yksiköltä, joka toimii palveluntarjoajana 1 kohdassa tarkoitetun järjestelmän perustamiseksi ja käyttämiseksi. Valitulla palveluntarjoajalla ei saa olla eturistiriitoja.
7. Komissio määrittelee palvelusopimuksessa tehtävät, jotka palveluntarjoajan on suoritettava, mukaan lukien yhdistetyt hankinnat, tarjontaa koskevien käyttöoikeuksien myöntäminen, kaikkien osallistujien rekisteröinti ja varmentaminen, toimien julkaiseminen ja niistä raportointi sekä muut tehtävät, jotka ovat tarpeen järjestelmän perustamiseksi ja käyttämiseksi. Palvelusopimuksessa on käsiteltävä myös palveluntarjoajan toimintaan liittyviä käytännön kysymyksiä, kuten

tietoteknisten välineiden käyttöä, turvatoimia, valuuttaa tai valuuttoja, maksujärjestelmää ja vastuita.

8. Palveluntarjoajan kanssa tehtävässä palvelusopimuksessa komissiolle on varattava oikeus valvoa palveluntarjoajaa ja tehdä sitä koskevia tarkastuksia. Palveluntarjoajan hallussa olevien sopimusta koskevien tietojen on tämän vuoksi oltava kokonaisuudessaan komission saatavilla. Kaikkien palvelinten ja tietojen on fyysisesti sijaittava unionin alueella ja ne on tallennettava unionin alueella.
9. Valitun palveluntarjoajan kanssa tehtävässä palvelusopimuksessa on määritettävä palveluntarjoajan saamien tietojen omistusoikeus ja määrättävä kyseisten tietojen mahdollisesta siirtämisestä komissiolle palvelusopimuksen irtisanomisen tai voimassaolon päättymisen yhteydessä.

5 luku

Kestävyys

1 JAKSO

KIERTOTALOUS

25 artikla

Kiertotaloutta koskevat kansalliset toimenpiteet

1. Kunkin jäsenvaltion on viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] hyväksyttävä ja pantava täytäntöön kansalliset ohjelmat, jotka sisältävät toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on
 - (a) lisätä sellaisen jätteen keräystä, jolla on kriittisten raaka-aineiden talteenoton merkittävä potentiaali, ja varmistaa sen sisällyttäminen asianmukaiseen kierrätysjärjestelmään, jotta voidaan maksimoida kierrätettävien materiaalien saatavuus ja laatu kriittisten raaka-aineiden kierrätyslaitosten tuotantopanoksena;
 - (b) lisätä sellaisten tuotteiden ja komponenttien uudelleenkäyttöä, joilla on kriittisten raaka-aineiden talteenoton merkittävä potentiaali;
 - (c) lisätä kriittisten uusioraaka-aineiden käyttöä valmistuksessa, tarvittaessa myös ottamalla kierrätetty sisältö huomioon julkisiin hankintoihin liittyvissä myöntämisperusteissa;
 - (d) parantaa kriittisten raaka-aineiden kierrätysteknologioiden kehitystasoa ja edistää materiaalitehokkuutta ja kriittisten raaka-aineiden korvaamista sovelluksissa ainakin sisällyttämällä tätä varten tukitoimia kansallisiin tutkimus- ja innovointiohjelmiin;
 - (e) varmistaa, että työvoimalla on taidot, joita tarvitaan kiertotalouden tukemiseen kriittisten raaka-aineiden arvoketjussa.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen ohjelmien on katettava erityisesti tuotteet ja jätteet, joihin ei sovelleta unionin lainsäädännön mukaisia erityisiä keräystä, käsittelyä, kierrätystä tai uudelleenkäyttöä koskevia vaatimuksia. Muiden tuotteiden ja jätteiden

osalta toimenpiteet on pantava täytäntöön voimassa olevan unionin lainsäädännön mukaisesti.

Edellä olevan 1 kohdan a ja b alakohdan osalta mainitussa kohdassa tarkoitettuihin ohjelmiin voi sisältyä taloudellisten kannustimien, kuten alennusten, rahallisten palkkioiden tai panttijärjestelmien, käyttöönotto, jotta edistetään sellaisten tuotteiden uudelleenkäyttöä, joihin liittyy kriittisten raaka-aineiden talteenoton merkittävä potentiaali, ja tällaisista tuotteista peräisin olevan jätteen keräämistä, sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.

3. Kunkin jäsenvaltion on viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on neljän vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] hyväksyttävä ja pantava täytäntöön toimenpiteitä, joilla edistetään kriittisten raaka-aineiden talteenottoa kaivannaisjätteestä, erityisesti sellaisilta käytöstä poistetuilta jätealueilta, joiden on 26 artiklan mukaisesti perustetussa tietokannassa todettu sisältävän mahdollisesti taloudellisesti hyödynnettävissä olevia kriittisiä raaka-aineita.
4. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut kansalliset toimenpiteet on suunniteltava siten, että SEUT-sopimuksen mukaisesti vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen.
5. Toimittaessaan komissiolle sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin 2012/19/EU 16 artiklan 6 kohdan mukaisesti kierrätetyn sähkö- ja elektroniikkalaiteromun määriä koskevia tietoja jäsenvaltioiden on erikseen yksilöitävä ja ilmoitettava tällaisista romulaitteista poistettujen, merkityksellisiä kriittisten raaka-aineiden määriä sisältävien komponenttien määrät sekä sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta talteen otettujen kriittisten raaka-aineiden määrät. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään tällaisten raporttien muoto ja yksityiskohdat. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Ensimmäisen raportointikauden on katettava ensimmäinen täysi kalenterivuosi tällaisten täytäntöönpanosäädösten hyväksymisen jälkeen.
6. Jäsenvaltioiden on osana 43 artiklassa tarkoitettua raporttia annettava tietoja 1 kohdassa tarkoitettujen kansallisten ohjelmien hyväksymisestä ja 1 ja 2 kohdan mukaisesti toteutettujen toimenpiteiden täytäntöönpanon edistymisestä.
7. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään luettelo tuotteista, komponenteista ja jätevirroista, joilla on vähintään merkittävä kriittisten raaka-aineiden talteenoton potentiaali 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettulla tavalla.

Luetteloa laatiessaan komissio ottaa huomioon

- (a) kyseisistä tuotteista, komponenteista ja jätevirroista hyödynnettävissä olevien kriittisten raaka-aineiden kokonaismäärän;
- (b) sen, missä määrin kyseiset tuotteet, komponentit ja jätevirrat kuuluvat unionin lainsäädännön piiriin;
- (c) sääntelyn puutteet;
- (d) erityishaasteet, jotka vaikuttavat jätteiden keräämiseen ja käsittelyyn;
- (e) niihin jo sovellettavat keräys- ja jätteenkäsittelyjärjestelmät.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Kriittisten raaka-aineiden talteenotto kaivannaisjätteestä

1. Toimijoiden, joiden on toimitettava jätehuoltosuunnitelmat direktiivin 2006/21/EY 5 artiklan mukaisesti, on toimitettava direktiivin 2006/21/EY 3 artiklassa määritellylle toimivaltaiselle viranomaiselle alustava taloudellinen arviointitutkimus mahdollisuuksista hyödyntää kriittisiä raaka-aineita, jotka saadaan
 - (a) alueelle varastoidusta kaivannaisjätteestä; sekä
 - (b) syntyvästä kaivannaisjätteestä tai, jos se katsotaan tehokkaammaksi, louhitusta aineksesta ennen kuin siitä tulee jätettä.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun tutkimukseen on sisällyttävä vähintään arvio kaivannaisjätteeseen ja louhittuun ainekseen sisältyvien kriittisten raaka-aineiden määristä ja pitoisuuksista sekä arvio niiden teknisestä ja taloudellisesta hyödynnettävyydestä.
3. Olemassa olevien jätealueiden toiminnanharjoittajien on toimitettava 1 kohdassa tarkoitettu tutkimus direktiivin 2006/21/EY 3 artiklassa määritellylle toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]. Uusien jätealueiden toiminnanharjoittajien on toimitettava tällainen tutkimus toimivaltaiselle viranomaiselle toimittaessaan jätehuoltosuunnitelmansa direktiivin 2006/21/EY 5 artiklan mukaisesti.
4. Jäsenvaltioiden on perustettava tietokanta kaikista alueellaan sijaitsevista käytöstä poistetuista jätealueista, hylätyt jätealueet mukaan luettuina. Tietokannassa on oltava tiedot seuraavista:
 - (a) jätealueen sijainti, pinta-ala ja jätemäärä;
 - (b) jätealueen toiminnanharjoittaja tai entinen toiminnanharjoittaja ja tarvittaessa sen oikeudellinen seuraaja;
 - (c) kaikkien kaivannaisjätteeseen ja, jos nämä tiedot ovat saatavilla, alkuperäiseen mineraaliesiintymään sisältyvien raaka-aineiden arvioidut määrät ja pitoisuudet tämän artiklan 6 kohdan mukaisesti;
 - (d) mahdolliset lisätiedot, joita jäsenvaltio pitää merkityksellisinä kriittisten raaka-aineiden talteenoton mahdollistamiseksi jätealueelta.
5. Edellä 4 kohdassa tarkoitettu tietokanta on otettava käyttöön viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] ja kaikki tiedot on merkittävä tietokantaan viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]. Tietokanta on asetettava julkisesti saataville digitaalisessa muodossa, ja sitä on päivitettävä vähintään kahden vuoden välein, jotta siihen voidaan sisällyttää saatavilla olevia lisätietoja sekä tietoja äskettäin suljetuista tai tunnistetuista jätealueista.
6. Edellä 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen tietojen toimittamiseksi jäsenvaltioiden on toteutettava ainakin seuraavat toimet:
 - (a) jäsenvaltioiden on kaikkien käytöstä poistettujen jätealueiden osalta tarkasteltava kattavasti saatavilla olevia lupatiedostoja viimeistään

[julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta];

- (b) tällaisten jätealueiden osalta, joita koskevat käytettävissä olevat tiedot eivät lähtökohtaisesti sulje pois kriittisten raaka-aineiden taloudellisesti hyödynnettävissä olevien määrien esiintymistä, jäsenvaltioiden on lisäksi toteutettava edustava geokemiallinen näytteenotto viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta];
- (c) tällaisten jätealueiden osalta, joissa tämän kohdan a ja b alakohdassa kuvatut toimet ovat osoittaneet mahdollisesti taloudellisesti hyödynnettävissä olevia määriä kriittisiä raaka-aineita, jäsenvaltioiden on lisäksi toteutettava yksityiskohtaisempi analyysi, johon kuuluu sydännäytteiden tutkimista tai vastaavia tekniikoita, viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] jos tämä on ympäristön kannalta kestävää sovellettavien unionin tason ympäristövaatimusten ja tarvittaessa direktiivin 2006/21/EY vaatimusten mukaisesti.

7. Edellä 6 kohdassa kuvatut toimet on toteutettava omistusoikeutta, maanomistusta, mineraalivaroja ja jätteitä koskevien kansallisten oikeusjärjestelmien ja muiden asiaa koskevien säännösten asettamissa rajoissa. Jos tällaiset tekijät estävät toimien toteuttamisen, jäsenvaltion viranomaisten on pyrittävä yhteistyöhön jätealueen toiminnanharjoittajan tai omistajan kanssa. Edellä 6 kohdassa kuvattujen toimien tulokset on asetettava saataville osana tietokantaa. Jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä tietokantaan Yhdistyneiden kansakuntien luonnonvarojen puiteluokituksen mukainen suljettujen kaivannaisjätealueiden luokitus.

27 artikla

Kestomagneettien kierrätettävyys

1. Alkaen [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, joka saattaa markkinoille magneettiresonanssikuvauslaitteita, tuulienergiageneraattoreita, teollisuusrobotteja, moottoriajoneuvoja, kevyitä kulkuneuvoja, jäähdytysgeneraattoreita, lämpöpumppuja, sähkömoottoreita, myös silloin, kun ne ovat osana muita tuotteita, automaattipesukoneita, kuivausrumpuja, mikroaaltouuneja, pölynimureja tai astianpesukoneita, on varmistettava, että kyseisissä tuotteissa on näkyvä, helposti luettava ja pysyvä merkintä, jossa ilmoitetaan:
- (a) onko näissä tuotteissa yksi tai useampia kestromagneetteja;
 - (b) jos tuotteessa on yksi tai useampi kestromagneetti, kuuluvatko ne johonkin seuraavista tyypeistä:
 - i) neodyymi-rauta-boori;
 - ii) samarium-koboltti;
 - iii) alumiini-nikkeli-koboltti;
 - iv) ferriitti.

2. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jossa vahvistetaan 1 kohdassa tarkoitettujen merkintöjen muoto. Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
3. Luonnollisen tai oikeushenkilön, joka saattaa markkinoille 1 kohdassa tarkoitettuja tuotteita, joissa on yksi tai useampi 1 kohdan b alakohdan i–iii alakohdassa tarkoitettu kestopagneetti, on [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] alkaen varmistettava, että tuotteessa tai sen yhteydessä on tietoväline.
4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettu tietoväline on linkitettävä yksilölliseen tuotetunnukseen, josta ovat saatavilla seuraavat tiedot:
 - (a) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nimi, rekisteröity toiminimi tai rekisteröity tavaramerkki ja postiosoite sekä mahdollisuuksien mukaan sähköiset viestintävälineet, joista tällaisiin henkilöihin voidaan ottaa yhteys;
 - (b) tiedot kaikkien tuotteeseen sisältyvien eri kestopagneettien painosta, sijainnista ja kemiallisesta koostumuksesta sekä magneettipinnoitteiden, liimojen ja mahdollisten lisäaineiden käytöstä ja niiden tyypistä;
 - (c) tiedot, jotka mahdollistavat kaikkien tuotteeseen sisältyvien kestopagneettien käsittelyn ja poistamisen, mukaan lukien vähintään kaikkien kestopagneettien käsittelyyn ja poistamiseen tarvittavien poistovaiheiden, -työkalujen tai -tekniikoiden järjestys, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 2012/19/EU 15 artiklan 1 kohdan soveltamista.
5. Niiden tuotteiden osalta, joissa kiinteät kestopagneetit ovat yksinomaan yhdessä tai useammassa tuotteeseen sisältyvässä sähkömoottorissa, 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettut tiedot voidaan korvata kyseisten sähkömoottoreiden sijaintia koskevilla tiedoilla ja 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettut tiedot voidaan korvata sähkömoottoreiden käsittelyä ja poistamista koskevilla tiedoilla, mukaan lukien vähintään kaikkien sähkömoottoreiden käsittelyyn ja poistamiseen tarvittavien poistovaiheiden, -työkalujen tai -tekniikoiden järjestys.
6. Edellä 3 kohdassa tarkoitetuista tuotteista, joista edellytetään asetuksessa XX/XXXX [kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskeva asetus] määriteltyä tuotepassia jonkin toisen unionin säädöksen nojalla, 4 kohdassa tarkoitettut tiedot on sisällytettävä kyseiseen tuotepassiin.
7. Edellä 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen on oltava täydellisiä, ajantasaisia ja tarkkoja, ja niiden on oltava saatavilla vähintään yhtä kauan kuin tuotteen tyypillinen käyttöikä lisättynä kymmenellä vuodella, myös sen jälkeen kun vastuussa oleva luonnollinen tai oikeushenkilö on todettu maksukyvyttömäksi, asetettu selvitystilaan tai lopettanut toimintansa unionissa.

Edellä 4 kohdassa tarkoitetuissa tiedoissa on viitattava tuotteen malliin tai, jos saman mallin eri yksiköt eroavat tiedoiltaan, tiettyyn erään tai yksikköön. Edellä 4 kohdassa tarkoitettujen tietojen on oltava kierrättäjien, markkinavalvontaviranomaisten ja tulliviranomaisten saatavilla.
8. Sovelletaan asetuksen [julkaisutoimisto: lisätään viittaus *kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen*] 9 artiklan 1 kohdan c ja d alakohtaa sekä 10 ja 13 artiklaa ja näihin liittyviä mainitun asetuksen 2 artiklassa annettuja määritelmiä.

Luonnollisten tai oikeushenkilöiden on ennen 3 kohdassa tarkoitetun tuotteen saattamista markkinoille varmistettava, että 4 kohdassa tarkoitettu yksilöllinen tuotetunniste syötetään asetuksen (EU).../... [kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskeva asetus] [12 artiklan 1 kohdassa] tarkoitettuun rekisteriin.

Ensimmäisen ja toisen alakohdan soveltamiseksi asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 10 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan viittausta ”4 artiklan nojalla annettuun sovellettavaan delegoituun säädökseen” ja 10 artiklan ensimmäisen kohdan f alakohdan sekä 13 artiklan 2 kohdan viittauksia ”4 artiklan nojalla annettuihin delegoituihin säädöksiin” pidetään viittauksina tähän asetukseen.

9. Kun kestopagneettien kierrätykseen liittyvät tietovaatimukset vahvistetaan delegoiduissa säädöksissä, jotka on annettu asetuksen XX/XXXX [julkaisutoimisto: lisätään kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskeva asetus] 4 artiklan tai unionin muun yhdenmukaistamislainsäädännön mukaisesti minkä tahansa 1 kohdassa luetellun tuotteen osalta, näitä vaatimuksia sovelletaan tämän artiklan säännösten sijasta.
10. Ensisijaisesti puolustus- tai avaruussovelluksiin suunnitellut tuotteet vapautetaan tämän artiklan vaatimuksista.
11. Magneettiresonanssikuvauslaitteisiin, moottoriajoneuvoihin ja kevyisiin kulkuneuvoihin, jotka ovat luokan L tyyppihyväksytyjä ajoneuvoja, sovelletaan tämän artiklan vaatimuksia [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] alkaen.
12. Siirretään komissiolle valta antaa 36 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä VI edellä 1 kohdassa tarkoitettuja tuotteita vastaavien yhdistetyn nimikkeistön⁴⁹ koodien ja tuotekuvausten luettelon laatimiseksi tai päivittämiseksi, jotta voidaan helpottaa tulliviranomaisten työtä kyseisten tuotteiden sekä tässä artiklassa ja 28 artiklassa säädettyjen vaatimusten osalta.

28 artikla

Kestomagneettien kierrätetty sisältö

1. Joko [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] tai kahden vuoden kuluttua 2 kohdassa tarkoitetun delegoidun säädöksen voimaantulosta sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, luonnollisen tai oikeushenkilön, joka saattaa markkinoille 27 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tuotteita, joissa on yksi tai useampi 27 artiklan 1 kohdan b alakohdan i–iii alakohdassa tarkoitettu kestopagneetti ja joissa kaikkien tällaisten kestopagneettien kokonaispaino on yli 0,2 kg, on asetettava vapaasti käytettävissä olevalla verkkosivustolla julkisesti saataville tuotteeseen sisältyvissä kestopagneeteissa olevan, kulutusjätteestä talteen otetun neodyymin, dysprosiumin, praseodyymin, terbiumin, boorin, samariumin, nikkeliin ja koboltin osuus.
2. Viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] komissio antaa 36 artiklan mukaisesti delegoidun säädöksen, jolla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla säännöt 1 kohdassa tarkoitettuihin tuotteisiin sisältyvissä kestopagneeteissa olevan, teollisuusjätteestä tai

⁴⁹

Asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteessä I oleva yhdistetty nimikkeistö.

kulutusjätteestä talteen otetun neodyymin, dysprosiumin, praseodyymin, terbiumin, boorin, samariumin, nikkelin ja koboltin osuuden laskemiseksi ja todentamiseksi.

Laskenta- ja todentamissäännöissä on täsmennettävä sovellettava vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely päätöksen N:o 768/2008/EY liitteessä II vahvistettujen moduulien joukosta kyseisten tuotteiden huomioon ottamiseksi tarvittavin mukautuksin. Määrittäessään sovellettavaa vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyä komissio ottaa huomioon seuraavat perusteet:

- (a) onko kyseinen moduuli asianmukainen tuotetyypin kannalta ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun yleiseen etuun nähden;
- (b) onko käytettävissä päteviä ja riippumattomia kolmansia osapuolia mahdollisia kolmannen osapuolen suorittamia vaatimustenmukaisuuden arviointitehtäviä varten;
- (c) valmistajan on voitava valita päätöksen N:o 768/2008/EY liitteessä II olevien laadunvarmistusta ja tuotetodistuksia koskevien moduulien välillä, kun kolmannen osapuolen osallistuminen on pakollista.

3. Komissio voi 31 päivän joulukuuta 2030 jälkeen antaa delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla kulutusjätteestä talteen otettavalle neodyymille, dysprosiumille, praseodyymille, terbiumille, boorille, samariumille, nikkelille ja koboltille vähimmäisosuus, joka 1 kohdassa tarkoitettuihin tuotteisiin sisältyvien kestopagneettien on sisällettävä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä säädetään siirtymäajoista, jotka on sopeutettu siihen, miten vaikeaa toimenpiteen alaan kuuluvien tuotteiden mukauttaminen on vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun vähimmäisosuuden on perustuttava vaikutusten ennakkoarviointiin, jossa otetaan huomioon

- (a) kulutusjätteestä talteenotetun neodyymin, dysprosiumin, praseodyymin, terbiumin, boorin, samariumin, nikkelin ja koboltin nykyinen ja ennustettu saatavuus;
- (b) 1 kohdan mukaisesti kerätyt tiedot ja kierrätetyn sisällön osuuden suhteellinen jakautuminen 1 kohdassa tarkoitettuihin markkinoille saatettuihin tuotteisiin sisältyvissä kestopagneeteissa;
- (c) tekninen ja tieteellinen kehitys, mukaan lukien huomattavat muutokset kestopagneettiteknologioissa, jotka vaikuttavat talteen otettavien materiaalien tyyppeihin;
- (d) vähimmäisosuuden tosiasiallinen ja mahdollinen vaikutus unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteisiin;
- (e) mahdolliset vaikutukset kestopagneetteja sisältävien tuotteiden toimintaan;
- (f) tarve estää suhteettomat kielteiset vaikutukset kestopagneettien ja kestopagneetteja sisältävien tuotteiden kohtuuhintaiseen saatavuuteen.

4. Kun kestopagneettien kierrätettyyn sisältöön liittyvät vaatimukset vahvistetaan delegoiduissa säädöksissä, jotka on annettu asetuksen XX/XXXX [julkaisutoimisto: lisätään kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskeva asetus] 4 artiklan tai unionin muun yhdenmukaistamislainsäädännön mukaisesti minkä tahansa 1 kohdassa

luetellun tuotteen osalta, näitä vaatimuksia sovelletaan tämän artiklan säännösten sijasta.

5. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun vaatimuksen soveltamispäivästä alkaen luonnollisten ja oikeushenkilöiden, jotka tarjoavat 1 kohdassa tarkoitettuja tuotteita myyntiin, myös etämyynissä, tai esittelevät niitä liiketoiminnan yhteydessä, on 1 kohdassa tarkoitettuja tuotteita markkinoille saattaessaan varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetut tiedot ovat niiden asiakkaiden saatavilla ennen kuin myyntisopimus sitoo asiakkaita.

Luonnolliset ja oikeushenkilöt, jotka saattavat markkinoille 1 kohdassa tarkoitettuja tuotteita, eivät saa antaa tai esittää merkintöjä, merkkejä, symboleja tai tekstejä, jotka ovat omiaan johtamaan harhaan tai hämmentämään asiakkaita 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen osalta. Tämän artiklan vaatimuksia ei sovelleta tuotteisiin, jotka on ensisijaisesti suunniteltu puolustus- tai avaruussovelluksiin.

6. Magneettiresonanssikuvauslaitteiden, moottoriajoneuvojen ja sellaisten kevyiden kulkuneuvojen osalta, jotka ovat luokan L tyyppihyväksytyjä ajoneuvoja, 1 ja 6 kohdassa vahvistettuja vaatimuksia sovelletaan viiden vuoden kuluttua 2 kohdassa tarkoitetun delegoidun säädöksen voimaantulopäivästä.

2 JAKSO

SERTIFIOINTI JA YMPÄRISTÖJALANJÄLKI

29 artikla

Tunnustetut järjestelmät

1. Valtiot tai organisaatiot, jotka ovat kehittäneet ja jotka valvovat kriittisten raaka-aineiden kestävyteen liittyviä sertifiointijärjestelmiä, jäljempänä 'järjestelmien omistajat', voivat hakea komissiolta järjestelmiensä tunnustamista.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin hakemuksiin on sisällytettävä kaikki asiaankuuluvat todisteet liitteessä IV vahvistettujen perusteiden täyttymisestä. Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään tiedot, jotka hakemuksiin on vähintään sisällytettävä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. Jos komissio toteaa 1 kohdan mukaisesti toimitettujen todisteiden perusteella, että sertifiointijärjestelmä täyttää liitteessä IV vahvistetut vaatimukset, se hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jolla järjestelmä tunnustetaan. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
3. Komissio tarkistaa määräajoin, että tunnustetut järjestelmät täyttävät edelleen liitteessä IV vahvistetut vaatimukset.
4. Tunnustettujen järjestelmien omistajien on ilmoitettava komissiolle viipymättä kaikista tunnustettuihin järjestelmiin tehdyistä muutoksista tai päivityksistä. Komissio arvioi, vaikuttavatko tällaiset muutokset tai päivitykset tunnustamisen perusteisiin, ja ryhtyy asianmukaisiin toimiin.
5. Jos on näyttöä toistuvista tai merkittävistä tapauksista, joissa tunnustettua järjestelmää toteuttavat talouden toimijat eivät ole täyttäneet kyseisen järjestelmän vaatimuksia, komissio kuulee tunnustetun järjestelmän omistajaa ja tutkii,

viittaavatko kyseiset tapaukset järjestelmän puutteisiin, jotka vaikuttavat hyväksynnän perusteisiin, ja ryhtyy asianmukaisiin toimiin.

6. Jos komissio havaitsee tunnustetussa järjestelmässä puutteita, jotka vaikuttavat tunnustamisen perusteisiin, se voi antaa järjestelmän omistajalle asianmukaisen määräajan korjaavien toimien toteuttamiseen.
7. Jos järjestelmän omistaja jättää toteuttamatta tai kieltäytyy toteuttamasta tarvittavia korjaavia toimia ja jos komissio on todennut, että 6 kohdassa tarkoitettujen puutteiden merkitsevät sitä, että järjestelmä ei enää täytä liitteessä IV vahvistettuja perusteita, komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jolla peruutetaan järjestelmän tunnustaminen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
8. Komissio perustaa tunnustetuista järjestelmistä rekisterin ja pitää sen ajan tasalla. Rekisteri asetetaan julkisesti saataville vapaasti käytettävissä olevalla verkkosivustolla.

30 artikla

Ympäristöjalanjälkeä koskeva ilmoitus

1. Siirretään komissiolle valta antaa 36 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla ympäristöjalanjäljen laskenta- ja todentamissäännöt erilaisille kriittisille raaka-aineille liitteen V mukaisesti ja ottaen huomioon tieteellisesti luotettavat arviointimenetelmät ja soveltuvat kansainväliset standardit. Laskenta- ja todentamissäännöissä on yksilöitävä, mikä on tärkein vaikutusluokka. Jalanjälki-ilmoitus on rajattava kyseiseen vaikutusluokkaan.
2. Komissio voi hyväksyä tiettyä kriittistä raaka-ainetta koskevia laskenta- ja todentamissääntöjä, jos se on erilaiset soveltuvat ympäristövaikutusluokat huomioon otettuaan todennut, että kyseisellä kriittisellä raaka-aineella on merkittävä ympäristöjalanjälki ja että tämän vuoksi velvollisuus ilmoittaa kyseisen raaka-aineen ympäristöjalanjälki tärkeimmän vaikutusluokan osalta markkinoille saatettaessa on tarpeellinen ja oikeasuhtainen, jotta voidaan edistää unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamista tukemalla sellaisten kriittisten raaka-aineiden tarjontaa, joiden ympäristöjalanjälki on pienempi.
3. Harkitessaan 2 kohdassa tarkoitettua velvollisuuden tarpeellisuutta komissio ottaa huomioon
 - (a) sen, saavutetaanko unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteet ja miten ne saavutetaan kyseiseen kriittiseen raaka-aineeseen sovellettavalla muulla unionin lainsäädännöllä;
 - (b) soveltuvien kansainvälisten standardien ja ohjeiden olemassaolon ja käyttöönoton tai mahdollisuudet sopia tällaisista standardeista kansainvälisellä tasolla sekä kestävät käytännöt markkinoilla, mukaan lukien 29 artiklan mukaisesti tunnustetut vapaaehtoiset järjestelmät;
 - (c) strategisten kumppanuuksien, strategisten hankkeiden, kauppasopimusten ja muiden kansainvälisten välineiden sekä unionin toteuttamien toimien vaikuttavuuden unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamisessa.
4. Komissio tekee vaikutusten ennakkoarvioinnin, jotta se voi päättää delegoidun säädöksen antamisesta 1 kohdan mukaisesti. Tällaisen arvioinnin

- (a) on perustuttava muun muassa seuraavien tahojen kuulemiseen:
 - (a) kaikki merkitykselliset sidosryhmät, kuten teollisuus, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään teollisuus, pk-yritykset ja tarvittaessa käsiteollisuus, työmarkkinaosapuolet, kauppiaat, vähittäiskauppiaat, maahantuojat, ympäristönsuojeluryhmät ja kuluttajajärjestöt;
 - (b) kolmannet maat, joiden unionin kanssa käymään kauppaan tämä velvollisuus voi vaikuttaa merkittävästi;
 - (c) toimikunta;
 - (b) on varmistettava, että tällaisia toimenpiteitä ei valmistella, oteta käyttöön tai sovelleta siten tai sitä varten, että niillä luotaisiin tarpeettomia esteitä kansainväliselle kaupalle, ja että niillä ei tarpeettomasti rajoita kauppaa enempää kuin on tarpeen unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi, kun otetaan huomioon kolmansien maiden toimittajien kyky noudattaa tällaista ilmoitusta siten, että ne eivät suhteettomasti vaikuta yhteenlaskettuihin kauppavirtoihin ja kriittisten raaka-aineiden kustannuksiin;
 - (c) on määritettävä, edistäisikö toimenpide unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamista vaikuttamatta suhteettomasti unionin tuotannonalan kykyyn hankkia kyseistä kriittistä raaka-ainetta.
5. Luonnollisen tai oikeushenkilön, joka saattaa markkinoille sellaisia kriittisiä raaka-aineita, joiden osalta komissio on hyväksynyt 1 kohdan mukaiset laskenta- ja todentamissäännöt, on asetettava saataville ympäristöjalanjälki-ilmoitus.
- Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyä vaatimusta sovelletaan kuhunkin markkinoille saatettuun yksittäiseen kriittiseen raaka-ainetyyppiin, eikä sitä sovelleta väli- tai lopputuotteisiin sisältyviin kriittisiin raaka-aineisiin.
6. Edellä 5 kohdassa tarkoitettuun ympäristöjalanjälki-ilmoitukseen on sisällytettävä seuraavat tiedot:
- (a) vastuussa olevan luonnollisen tai oikeushenkilön nimi, rekisteröity toiminimi tai rekisteröity tavaramerkki ja postiosoite sekä mahdolliset sähköiset viestintävälineet, joilla tällaisiin henkilöihin voidaan ottaa yhteys;
 - (b) tiedot kriittisestä raaka-ainetyypistä, jota ilmoitus koskee;
 - (c) tapauksen mukaan tiedot maasta ja alueesta, jossa kriittinen raaka-aine louhittiin, käsiteltiin, jalostettiin ja kierrätettiin;
 - (d) kriittisen raaka-aineen ympäristöjalanjälki laskettuna 1 kohdan nojalla hyväksyttyjen sovellettavien todentamis- ja laskentasääntöjen mukaisesti;
 - (e) jäljempänä olevan 7 kohdan nojalla annetun sovellettavan delegoidun säädöksen mukaisesti määritetty ympäristöjalanjälkiluokka, johon kriittinen raaka-aine kuuluu;
 - (f) verkkolinkki, jonka kautta pääsee tutustumaan ympäristöjalanjälki-ilmoituksen tuloksia tukevan tutkimuksen julkiseen versioon.
7. Komissio voi antaa 36 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla ympäristöjalanjälkiluokat kriittisille raaka-aineille, joiden laskenta- ja todentamissäännöt on hyväksytty 1 kohdan nojalla liitteen V mukaisesti.
8. Ympäristöjalanjälki-ilmoitus on asetettava saataville vapaasti käytettävissä olevalla verkkosivustolla.

Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädös, jossa vahvistetaan 5 kohdassa tarkoitetun ympäristöjalanjälki-ilmoituksen muoto. Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

9. Kun luonnolliset ja oikeushenkilöt, jotka saattavat kriittisiä raaka-aineita markkinoille, tarjoavat kriittisiä raaka-aineita myyntiin, myös etämyynissä, tai esittelevät niitä liiketoiminnan yhteydessä, niiden on varmistettava, että asiakkailta on mahdollisuus tutustua ympäristöjalanjälki-ilmoitukseen ennen kuin myyntisopimus sitoo asiakkaita.

Luonnolliset ja oikeushenkilöt, jotka saattavat markkinoille kriittisiä raaka-aineita, eivät saa antaa tai esittää merkintöjä, merkkejä, symboleja tai tekstejä, jotka ovat omiaan johtamaan asiakkaita harhaan tai hämmentämään asiakkaita ympäristöjalanjälki-ilmoitukseen sisältyvien tietojen osalta.

3 JAKSO

VAPAA LIIKKUVUUS, VAATIMUSTENMUKAISUUS JA MARKKINAVALVONTA

31 artikla

Vapaa liikkuvuus

1. Jäsenvaltiot eivät saa kieltää, rajoittaa tai estää kestopagneetteja tai tämän asetuksen mukaisia kriittisiä raaka-aineita sisältävien tuotteiden asettamista saataville markkinoilla tai käyttöön ottamista syistä, jotka liittyvät kestopagneettien kierrätystä tai niiden kierrätettyä sisältöä koskeviin tietoihin, tai syistä, jotka liittyvät tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjälkeä koskeviin tietoihin.
2. Jäsenvaltiot eivät saa estää messuilla, näyttelyissä, esittelytilaisuuksissa tai vastaavissa tilaisuuksissa tapahtuvaa sellaisten kestopagneetteja sisältävien tuotteiden tai kriittisten raaka-aineiden esittelyä, jotka eivät ole tämän asetuksen mukaisia, sillä edellytyksellä, että näkyvällä merkinnällä selvästi ilmoitetaan, että kyseiset tuotteet tai raaka-aineet eivät ole tämän asetuksen mukaisia ja että niitä ei voida asettaa saataville markkinoilla ennen kuin ne on saatettu vaatimusten mukaisiksi.

32 artikla

Vaatimustenmukaisuus ja markkinavalvonta

1. Vastuussa olevien luonnollisten tai oikeushenkilöiden on ennen 27 tai 28 artiklan soveltamisalaan kuuluvan tuotteen saattamista markkinoille varmistettava, että sovellettava vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely on suoritettu ja että vaaditut tekniset asiakirjat on laadittu. Jos vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyllä on osoitettu, että tuote on sovellettavien vaatimusten mukainen, vastuussa olevien luonnollisten tai oikeushenkilöiden on varmistettava, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus on laadittu ja CE-merkintä on kiinnitetty tuotteeseen.
2. Edellä 27 artiklassa säädettyjen vaatimusten soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely on asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] liitteessä IV vahvistettu menettely, paitsi jos kyseiset tuotteet kuuluvat myös 28 artiklassa säädettyjen vaatimusten soveltamisalaan, jolloin

vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely on 28 artiklan 2 kohdan nojalla hyväksytyissä laskenta- ja todentamissäännöissä vahvistettu menettely.

3. Asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] IX lukua sekä 37, 38 ja 39 artiklaa ja näihin liittyviä mainitun asetuksen 2 artiklassa annettuja määritelmiä sovelletaan 27 ja 28 artiklassa säädettyihin unionin markkinoille saatettuja tuotteita koskeviin vaatimuksiin.
4. Markkinavalvontaan sovelletaan seuraavia sääntöjä:
 - (a) asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] XII lukua ja siihen liittyviä mainitun asetuksen 2 artiklassa annettuja määritelmiä sovelletaan 27, 28 tai 30 artiklassa säädettyihin unionin markkinoille saatettuja tuotteita koskeviin vaatimuksiin;
 - (b) jäsenvaltioiden on asetuksessa (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] vahvistettujen ekologista suunnittelua koskevien vaatimusten lisäksi otettava huomioon mainitun asetuksen 27, 28 ja 30 artiklassa säädetyt vaatimukset kyseisen asetuksen 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun toimintasuunnitelman yhteydessä;
 - (c) edellä 27, 28 ja 30 artiklassa säädettyihin vaatimuksiin sovelletaan myös asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 60 artiklaa ja 61 artiklan 1 kohtaa;
 - (d) komissio sisällyttää asetuksessa (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] säädettyjen ekologista suunnittelua koskevien vaatimusten lisäksi mainitun asetuksen 61 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuun kertomukseen myös 27, 28 ja 30 artiklassa säädettyihin vaatimuksiin liittyvät tiedot;
 - (e) pannessaan täytäntöön asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 62 artiklaa, mainituissa artiklassa tarkoitettu hallinnollisen yhteistyön ryhmä (ADCO) ja komissio ottavat huomioon myös 27, 28 ja 30 artiklassa säädetyt vaatimukset.
5. Sovellettaessa 3 ja 4 kohtaa asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] asiaankuuluvia osia sovelletaan seuraavasti:
 - (a) viittauksia asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 37 artiklan 1 kohdan ”4 artiklan nojalla annetuissa sovellettavissa delegoiduissa säädöksissä täsmennettyihin ekologisen suunnittelun vaatimuksiin”, 63 artiklan 1 kohdan ”4 artiklan nojalla annettuihin sovellettaviin delegoituihin säädöksiin” ja 63 artiklan 5 kohdan ”4 artiklan nojalla annetuissa asiaankuuluvissa delegoiduissa säädöksissä vahvistettuihin vaatimuksiin” pidetään viittauksina ”tämän asetuksen 27 ja 28 artiklassa säädettyihin vaatimuksiin”;
 - (b) asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 37 artiklan 3 kohdan ja 63 artiklan 1 kohdan viittausta ”4 artiklan nojalla annetun delegoidun säädöksen

soveltamisalaan kuuluvaan tuotteeseen” pidetään viittauksena ”tämän asetuksen 27 ja 28 artiklassa säädettyjen vaatimusten soveltamisalaan kuuluvaan tuotteeseen tai raaka-aineisiin”;

- (c) asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 41 artiklan viittausta ”vaatimustenmukaisuuden arviointitehtäviin, joista säädetään 4 artiklan nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä” ja 45 artiklan 10 kohdan viittausta ”4 artiklan nojalla annettujen asiaa koskevien delegoitujen säädösten mukaisiin vaatimustenmukaisuuden arviointitehtäviin” pidetään viittauksena ”tämän asetuksen 28 artiklan 2 kohdan nojalla hyväksytyissä laskenta- ja todentamissäännöissä vahvistettuihin vaatimustenmukaisuuden arviointitehtäviin”;
 - (d) asetuksen (EU) 2023/xxx [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen] 53 artiklan 1 kohdan viittauksia ”vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyihin, joista säädetään 4 artiklan nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä” pidetään viittauksena ”tämän asetuksen 28 artiklan 2 kohdan nojalla hyväksytyissä laskenta- ja todentamissäännöissä vahvistettuihin vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyihin”.
6. Tätä artiklaa ei sovelleta tuotteisiin, jotka kuuluvat asetuksen (EU) 2018/858 ja asetuksen (EU) N:o 168/2013 mukaisen tyyppihyväksynnän piiriin.

6 luku

Strategiset kumppanuudet

33 artikla

Strategiset kumppanuudet

1. Toimikunta keskustelee säännöllisesti seuraavista seikoista:
- (a) missä määrin unionin solmimilla strategisilla kumppanuuksilla edistetään
 - i) unionin toimitusvarmuuden parantamista;
 - ii) edellä 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetyn vertailuarvon saavuttamista;
 - iii) yhteistyön parantamista kriittisten raaka-aineiden arvoketjussa unionin ja kumppanimaiden välillä;
 - (b) johdonmukaisuus ja mahdolliset synergiaedut jäsenvaltioiden asiaankuuluvien kolmansien maiden kanssa tekemän kahdenvälisen yhteistyön ja strategisten kumppanuuksien puitteissa toteutettujen unionin toimien välillä;
 - (c) mitkä kolmannet maat olisi asetettava etusijalle strategisten kumppanuuksien tekemisessä ottaen huomioon seuraavat kriteerit:
 - i) mahdollinen vaikutus toimitusvarmuuteen, kun otetaan huomioon kriittisiin raaka-aineisiin liittyvä kolmannen maan mahdollinen varanto-, louhinta-, jalostus- ja kierrätyskapasiteetti;

- ii) varmistetaanko kolmannen maan sääntelykehyksellä ympäristövaikutusten seuranta, ehkäiseminen ja minimointi, sosiaalisesti vastuullisten käytäntöjen soveltaminen, mukaan lukien ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen ja merkityksellinen yhteistyö paikallisyhteisöjen kanssa, avointen liiketoimintakäytäntöjen soveltaminen sekä julkishallinnon ja oikeusvaltion moitteettomaan toimintaan kohdistuvien haittavaikutusten ehkäiseminen;
 - iii) onko kolmannen maan ja unionin välillä jo tehty yhteistyösopimuksia ja onko kehittyvillä markkinoilla ja kehittyvissä talouksissa mahdollisuus käynnistää Global Gateway -investointihankkeita.
 - iv) kehittyvien markkinoiden ja talouksien osalta se, voisiko kumppanuus tuottaa paikallista lisäarvoa ja miten se hyödyttäisi kumppanimaata ja unionia.
2. Toimikunta varmistaa 1 kohdan yhteydessä ja kehittyvien markkinoiden ja talouksien osalta yhteistyön muiden asiaankuuluvien koordinoitfoorumien kanssa, mukaan lukien Global Gateway -strategian osana perustetut foorumit.
 3. Jäsenvaltioiden on
 - a) koordinoitava toimintaa komission kanssa johdonmukaisuuden varmistamiseksi niiden asianomaisten kolmansien maiden kanssa tekemän kahdenvälisen yhteistyön ja unionin kolmansien maiden kanssa solmimien eisitovien strategisten kumppanuuksien välillä, kun soveltamisalaan kuuluu ainakin kriittisten raaka-aineiden arvoketju;
 - b) tuettava komissiota strategisissa kumppanuuksissa vahvistettujen yhteistyötoimenpiteiden täytäntöönpanossa.

7 luku Hallinnointi

34 artikla

Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevä toimikunta

1. Perustetaan Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevä toimikunta.
2. Toimikunta suorittaa tässä asetuksessa säädettyt tehtävät.

35 artikla

Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevän toimikunnan kokoonpano ja toiminta

1. Toimikunta muodostuu jäsenvaltioista ja komissiosta. Puheenjohtajana toimii komissio.
2. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä korkean tason edustaja toimikuntaan. Jäsenvaltio voi nimetä eri edustajia toimikunnan eri tehtäviin, jos se on kyseisen tehtävän ja asiantuntemuksen kannalta tarkoituksenmukaista. Kullakin toimikunnan jäsenellä on varajäsen.

3. Toimikunta vahvistaa työjärjestyksensä jäsentensä yksinkertaisella enemmistöllä komission ehdotuksesta.
4. Toimikunta kokoontuu säännöllisin väliajoin, jotta se voi hoitaa tässä asetuksessa määritellyt tehtävänsä tehokkaasti. Toimikunta kokoontuu tarvittaessa komission perustellusta pyynnöstä.

Toimikunnan on kokoonnuttava vähintään

- (a) kolmen kuukauden välein strategisia hankkeita koskevien hakemusten arvioimiseksi 3 luvun 1 jakson mukaisesti;
 - (b) kuuden kuukauden välein 4 luvun mukaisen seurannan kehittämiseksi;
 - (c) kerran vuodessa tarkastellakseen 3 luvun 4 jaksossa vahvistettujen, etsintään liittyvien jäsenvaltioiden velvollisuuksien täytäntöönpanon edistymisestä, myös kriittisten tai strategisten raaka-aineiden luetteloiden päivittämiseksi.
5. Komissio avustaa toimikuntaa toimeenpanevan sihteeristön kautta, joka tarjoaa teknistä ja logistista tukea.
 6. Toimikunta voi perustaa pysyviä tai väliaikaisia alaryhmiä tiettyjä kysymyksiä ja tehtäviä varten.

Toimikunta perustaa vähintään seuraavat pysyvät alaryhmät:

- (a) alaryhmä, joka tarkastelee strategisten hankkeiden rahoitusta ja koordinoi sitä 15 artiklan mukaisesti ja johon kansallisten kehityspankkien ja -laitosten, Euroopan kehitysrahoituslaitosten, Euroopan investointipankkiryhmän, muiden kansainvälisten rahoituslaitosten, mukaan lukien Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki, ja tarvittaessa yksityisten rahoituslaitosten edustajat kutsutaan tarkkailijoiksi;
 - (b) alaryhmä, jossa kootaan yhteen kansalliset geologiset laitokset tai kartoitukset tai, jos tällaista laitosta tai kartoitusta ei ole, yleisestä etsinnästä vastaavat kansallisen viranomaiset, jotta voidaan edistää 18 artiklassa tarkoitettujen kansallisten etsintäohjelmien koordinointia;
 - (c) alaryhmä, jossa kootaan yhteen kriittisiä raaka-aineita käsittelevät kansalliset hankinta- ja tiedotusvirastot tai, jos tällaista virastoa ei ole, kyseisestä asiasta vastaavat kansalliset viranomaiset 19 artiklassa säädettyjen seurantatehtävien edistämiseksi;
 - (d) alaryhmä, jossa kootaan yhteen kansalliset hätävirastot ja strategisista varastoista vastaavat kansalliset viranomaiset tai, jos tällaista virastoa ja viranomaista ei ole, asiasta vastaavat kansalliset viranomaiset, ja jonka tarkoituksena on edistää strategisten varastojen koordinointia 22 artiklan mukaisesti.
7. Toimikunta kutsuu Euroopan parlamentin edustajia osallistumaan kokouksiinsa tarkkailijoina, mukaan lukien 6 kohdassa tarkoitettut pysyvät tai väliaikaiset alaryhmät.

Toimikunta voi tarvittaessa kutsua asiantuntijoita, muita kolmansia osapuolia tai kolmansien maiden edustajia osallistumaan 6 kohdassa tarkoitettujen pysyvien tai väliaikaisten alaryhmien kokouksiin tarkkailijoina tai antamaan kirjallisia kannanottoja.

Tehtäviään hoitaessaan toimikunta varmistaa tarvittaessa koordinoinnin, yhteistyön ja tietojenvaihdon asiaankuuluvien unionin oikeuden nojalla perustettujen kriisinhallinta- ja kriisivalmiusrakenteiden kanssa.

8. Toimikunta toteuttaa tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen luottamuksellisten ja kaupallisesti arkaluonteisten tietojen turvallisen käsittelyn.
9. Toimikunta pyrkii parhaansa mukaan pääsemään yksimielisyyteen.

8 luku

Säädösvallan siirtäminen ja komiteamenettely

36 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyin edellytyksin.
2. Siirretään 3 artiklan 2 kohdassa, 4 artiklan 2 kohdassa, 5 artiklan 2 kohdassa, 27 artiklan 12 kohdassa, 28 artiklan 2 kohdassa ja 30 artiklan 1 ja 5 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä komissiolle kahdeksaksi vuodeksi [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] alkaen. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen kuuden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 3 artiklan 2 kohdassa, 4 artiklan 2 kohdassa, 5 artiklan 2 kohdassa, 27 artiklan 12 kohdassa, 28 artiklan 2 kohdassa ja 30 artiklan 1 ja 5 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kuuleminen toteutetaan 14 artiklassa tarkoitetun kuulemisen jälkeen.
5. Heti kun komissio on hyväksynyt delegoidun säädöksen, se antaa säädöksen tiedoksi samanaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 3 artiklan 2 kohdan, 4 artiklan 2 kohdan, 5 artiklan 2 kohdan, 27 artiklan 12 kohdan, 28 artiklan 2 kohdan ja 30 artiklan 1 ja 5 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika voidaan jatkaa kahdella kuukaudella.

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa asetuksen [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tähän säädökseen] täytäntöönpanoa käsittelevä komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.
3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

9 luku Muutokset

Asetuksen (EU) 2018/1724 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2018/1724 seuraavasti:

- (1) lisätään liitteen I ensimmäiseen sarakkeeseen uusi rivi ”S. Kriittisiä raaka-aineita koskevat hankkeet”;
 - (2) lisätään liitteen I toiseen sarakkeeseen riville ”S. Kriittiset raaka-ainehankkeet” kohdat seuraavasti:
”1. tiedot lupamenettelystä”
”2. rahoitus- ja sijoituspalveluja koskevat tiedot”
”3. tiedot rahoitusmahdollisuuksista unionin tai jäsenvaltioiden tasolla”
”4. tiedot yritysten tukipalveluista, mukaan lukien muun muassa yritysveroilmoitus, paikallinen verolainsäädäntö, työlainsäädäntö”;
 - (3) lisätään liitteen II ensimmäiseen sarakkeeseen uusi rivi ”Kriittisiä raaka-aineita koskevat hankkeet”;
 - (4) lisätään liitteen II toiseen sarakkeeseen riville ”Kriittisiä raaka-aineita koskevat hankkeet” kohta seuraavasti:
”Nettonollateknologian valmistushankkeiden suunnittelua, rakentamista ja toteuttamista, mukaan lukien rakennus-, kemikaali- ja liitännäiset sekä tarvittaessa ympäristöarvioinnit ja -luvut, koskeva kaikkiin asiaankuuluviin hallinnollisiin lupiin liittyvä menettely, joka kattaa kaikki hallinnolliset hakemukset ja menettelyt”;
 - (5) lisätään liitteen II kolmanteen sarakkeeseen riville ”Kriittisiä raaka-aineita koskevat hankkeet” kohta seuraavasti:
”Kaikki menettelyihin kuuluvat tuotokset alkaen hakemuksen pätevyyden tunnustamisesta vastuussa olevan kansallisen toimivaltaisen viranomaisen antaman menettelyn tuloksia koskevan kattavan päätöksen tiedoksiantamiseen asti”;
 - (6) lisätään liitteeseen III kohta seuraavasti:
- 9) Asetuksen [julkaisutoimisto: lisätään viittaus tähän ehdotukseen] 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut kansalliset toimivaltaiset viranomaiset”.

39 artikla

Asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2019/1020 seuraavasti:

- (1) korvataan 4 artiklan 5 kohdassa ilmaisu ”(EU) 2016/425(35) ja (EU) 2016/426(36)” seuraavasti: ”(EU) 2016/425 (*), (EU) 2016/426 (**) ja [(EU) [...] [tämän asetuksen hyväksymisvuosi]/...(***)];
- (2) lisätään liitteeseen I kohta seuraavasti: ”X [julkaisutoimisto: lisätään seuraava peräkkäinen numero] Asetus (EU).../... puitteiden vahvistamisesta kriittisten raaka-aineiden turvatuksi ja kestäväksi tarjonnan varmistamiseksi ja asetuksen (EU) 2019/1020 muuttamisesta [julkaisutoimisto: lisätään tämän asetuksen julkaisutiedot], siltä osin kuin se koskee kyseisen asetuksen 27, 28 tai 30 artiklassa säädettyjä vaatimuksia.”

40 artikla

Asetuksen (EU) 2018/858 muuttaminen

Muutetaan asetuksen (EU) 2018/858 liite II seuraavasti:

Lisätään I osan taulukkoon kohta seuraavasti:

[Julkaisutoimisto: lisätään seuraava peräkkäinen numero kohtaan G]	Kestomagneetin kiertotaloutta koskevat vaatimukset	Asetus (EU) XX/XXXX [julkaisutoimisto: lisätään tämän asetuksen julkaisutiedot EUVL:ssä]	X	X	X	X	X	X							X	X
--	--	--	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	---	---

41 artikla

Asetuksen (EU) N:o 168/2013 muuttaminen

Muutetaan asetuksen (EU) N:o 168/2013 liite II seuraavasti:

Lisätään I osan taulukkoon kohta seuraavasti:

[Julkaisutoimisto: lisätään seuraava peräkkäinen numero kohtaan C1]	Kestomagneetin kiertotaloutta koskevat vaatimukset	Asetus (EU) XX/XXXX [julkaisutoimisto: lisätään tämän asetuksen julkaisutiedot EUVL:ssä]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
---	--	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

10 luku

Loppusäännökset

42 artikla

Edistymisen seuranta

1. Komissio seuraa toimikunnan neuvot huomioon ottaen edistymistä 1 artiklan 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa ja julkaisee vähintään joka kolmas vuosi kertomuksen, jossa esitetään yksityiskohtaisesti unionin edistyminen näiden tavoitteiden saavuttamisessa.

Ensimmäinen kertomus on laadittava viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on neljän vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta].

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun kertomukseen on sisällyttävä määrällisiä tietoja siitä, missä määrin unioni on edistynyt 1 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa säädettyjen vertailuarvojen saavuttamisessa.

43 artikla

Jäsenvaltioiden raportointi

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittain raportti, joka sisältää 18 artiklan 4 kohdassa, 20 artiklan 1 ja 2 kohdassa, 21 artiklan 1 kohdassa, 22 artiklan 5 kohdassa ja 25 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut tiedot. Ensimmäinen raportti on lähetettävä [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta].
2. Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan malli 1 kohdassa tarkoitettuja raportteja varten. Mallissa voidaan ilmoittaa, miten 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on ilmaistava. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin raportteihin sisältyviä tietoja on käsiteltävä 44 artiklan mukaisesti.

44 artikla

Luottamuksellisten tietojen käsittely

1. Tämän asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä saatuja tietoja saa käyttää ainoastaan tämän asetuksen mukaisiin tarkoituksiin, ja tällaiset tiedot on suojattu asiaa koskevalla unionin ja kansallisella lainsäädännöllä.
2. Jäsenvaltiot ja komissio varmistavat, että tämän asetuksen soveltamiseksi hankitut ja tuotetut liikesalaisuudet ja muut arkaluonteiset, luottamukselliset ja turvallisuusluokitellut tiedot, mukaan lukien suositukset ja toteutettavat toimenpiteet, suojataan unionin ja asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

3. Jäsenvaltiot ja komissio varmistavat, ettei tämän asetuksen mukaisesti annettujen tai vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen turvallisuusluokkaa alenneta tai poisteta ilman tietojen luovuttajan kirjallista ennakkosuostumusta.
4. Jos jäsenvaltio arvioi, että aggregoitujen tietojen esittäminen 21 artiklan yhteydessä voi kuitenkin vaarantaa sen kansallisen turvallisuusedun, se voi vastustaa komission esitystä perustellulla ilmoituksella.
5. Komissio ja kansalliset viranomaiset, niiden virkamiehet, työntekijät ja muut näiden viranomaisten valvonnassa työskentelevät henkilöt varmistavat tehtäviensä ja toimintansa yhteydessä saatujen tietojen luottamuksellisuuden. Tätä velvollisuutta sovelletaan myös kaikkiin jäsenvaltioiden edustajiin, tarkkailijoihin, asiantuntijoihin ja muihin osallistujiin, jotka osallistuvat toimikunnan kokouksiin 35 artiklan mukaisesti.

45 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on viimeistään 12 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta vahvistettava tämän asetuksen rikkomiseen sovellettavia seuraamuksia koskevat säännöt ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä säännökset ja toimenpiteet komissiolle viipymättä sekä ilmoitettava sille viipymättä niihin myöhemmin tehtävistä muutoksista.

46 artikla

Arviointi

1. Viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] komissio arvioi tätä asetusta suhteessa sen tavoitteisiin ja esittää siitä kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle.
2. Edellisessä tarkoitetussa kertomuksessa on arvioitava ainakin, onko asianmukaista vahvistaa ympäristöjalanjäljen enimmäisrajat kriittisille raaka-aineille, joiden osalta on hyväksytty laskenta- ja todentamissäännöt.

47 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

1.4.4. Tulosindikaattorit

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

2.5.1. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

3.5.1. Vastaavista toimista saadut kokemukset

4.5.1. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

5.5.1. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikankohdan odotetuista virheriskitasoista

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

- 3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET**
- 3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehysten otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat**
- 3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin**
 - 3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin*
 - 3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset*
 - 3.2.3. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin*
 - 3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve*
 - 3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehysten kanssa*
 - 3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet*
- 3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin**

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus puitteiden vahvistamisesta kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävä tarjonnan varmistamiseksi (EU:n kriittisiä raaka-aineita koskeva säädös)

1.2. Toimintalohko(t)

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma
Euroopan digitaalinen valmius
Vahvempi EU maailmannäyttämöllä

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

■ uuteen toimeen

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen⁵⁰

☐ käynnissä olevan toimen jatkamiseen

☐ yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

EU:n kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen yleisenä tavoitteena on varmistaa kriittisten raaka-aineiden turvattu tarjonta EU:ssa ja kannustaa samalla kehittämään kestäviä hankintalähteitä. Tämä edistää viime kädessä talouskasvua ja korkeaa elintaso EU:ssa, ehkäisee häiriöitä ja huolenaiheita Euroopan sisämarkkinoilla ja lisää eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä unohtamatta kuitenkaan EU:n roolia kestävä kehityksen ja ympäristönsuojelun edistämiseksi maailmanlaajuisesti.

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Erityistavoite nro

- vahvistaa strategisten raaka-aineiden arvoketjun kaikkia vaiheita;
- monipuolistaa unionin kriittisten raaka-aineiden tuontia;
- parantaa unionin valmiuksia valvoa ja hallita kriittisten raaka-aineiden saatavuuteen liittyviä häiriöriskejä;
- varmistaa unionin markkinoille saatettujen kriittisten raaka-aineiden vapaa liikkuvuus ja ympäristön suojelun korkea taso parantamalla raaka-aineiden kiertoa ja kestävyyttä.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

⁵⁰

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

Kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen tuloksena odotetaan olevan kriittisten raaka-aineiden turvattu saatavuus sekä EU:n kapasiteetin vahvistuminen kriittisten raaka-aineiden arvoketjussa. Kriittisiä raaka-aineita koskevalla säädöksellä kannustetaan kehittämään edelleen kestäviä hankintalähteitä, jotta voidaan saavuttaa EU:n strategiset tavoitteet, erityisesti vihreä ja digitaalinen siirtymä sekä puolustusinvestointien vahvistaminen.

EU:n mineraalivaroja koskevien lisätietojen saatavuus sekä kartoitus- ja etsintäohjelmat tukevat arvoketjun kilpailukykyä; lisätietojen avulla yritykset hyötyisivät varhaisten etsintävaiheiden riskien vähenemisestä, mikä puolestaan tukisi suurempia investointeja arvoketjun myöhemmissä vaiheissa.

Strategisten hankkeiden nimeäminen ja niihin liittyvät yksinkertaistetut lupamenettelyt ja paremmat rahoitusmahdollisuudet vahvistavat kriittisten raaka-aineiden arvoketjun tukemista EU:ssa ja kolmansissa maissa ja parantavat kriittisten raaka-aineiden turvattua saatavuutta EU:n jatkokäyttäjille. Se tuo selvää lisäarvoa sisämarkkinoiden toimintaan, ja sillä on myönteisiä taloudellisia vaikutuksia kriittisten raaka-aineiden tuottajiin ja tuotantoketjun loppupään aloihin, sillä se lisää teollisuuden häiriönsietokykyä ja mahdollistaa kriittisten raaka-aineiden arvoketjun kehittämisen EU:ssa. Sen yhteiskunnalliset vaikutukset työllisyyteen ja EU:n alueiden koheesioon ovat myös myönteisiä.

Kriittisiä raaka-aineita koskevassa säädöksessä säädetään seurantavalmiuksien ja riskinarvioinnin kehittamisestä ennen mahdollisia kriisejä. Hallintojärjestelmä, johon kuuluvat erityinen kriittisiä raaka-aineita käsittelevä toimikunta, jäsenvaltioiden virastojen verkosto ja komission sisäinen kapasiteetti, tukee EU:n kriittisten raaka-aineiden arvoketjua. Yritykset hyötyvät suoraan siitä, että erityisessä seurantavälineessä julkaistaan säännöllisesti ajantasaisia tietoja toimitusriskeistä, mikä auttaa niitä muokkaamaan omia riskinhallintastrategioitaan. Seuranta- ja riskinarviointitoimet, kuten EU:n stressitestit, saavat hallitukset ja yritykset ostamaan turvattuja kriittisiä raaka-aineita.

Strateginen varastojen kasvattaminen liittyy strategisten raaka-aineiden kansallisten strategisten varastojen koordinointiin. Koordinointi kannustaa jäsenvaltioita vahvistamaan strategisia varastojaan, mikä lisää turvallisuuden tasoa yrityksille, joiden arvoketju sisältää strategisia raaka-aineita. Koordinoinnin eurooppalaisella ulottuvuudella varmistetaan kansallisten strategisten varastojen päällekkäisyyksien välttäminen ja synergioiden hyödyntäminen. Tämä kansallisten varastojen välinen koordinointi ennen mahdollisia kriisejä varmistaa myös paremman kriisivalmiuden, jos jokin raaka-aineet kattava vaaratilanteiden tai kriisien hallintajärjestelmä aktivoidaan.

Yritysten riskivalmiuden varmistamiseksi tietty joukko suuria yrityksiä, joita määräykset koskevat, investoi häiriönsietokykyyn ja ottaa huomioon strategisen raaka-ainetuotannon todelliset kustannukset varmistamalla säännölliset auditoinnit ja stressitestit toimitusketjuille, jos niissä käytetään tiettyjä strategisia raaka-aineita.

Yhteisostoja koskevilla toimenpiteillä mahdollistetaan se, että kansalliset viranomaiset tai talouden toimijat voivat yhdistää voimansa strategisia raaka-aineita hankittaessa.

Kriittisten raaka-aineiden kestävämmän tuotannon kehittämistä tuetaan säännöksillä, joilla kehitetään kiertotaloutta kriittisten raaka-aineiden markkinoilla. Ehdotuksessa vahvistetaan säännöt erityisesti käytöstä poistettujen tuotteiden ja kriittisiä raaka-

aineita sisältävien jätevirtojen talteenotolle, keräykselle ja käsittelylle, jotta voidaan tukea kierrätysteknologioiden ja -markkinoiden kehittämistä ja edistää kriittisten uusioraaka-aineiden käyttöä valmistuksessa. Toimissa keskitytään myös kriittisten raaka-aineiden talteenottoon suljetuilta ja hylätyiltä jätealueilta. Asetukseen sisältyy myös säännöksiä, jotka koskevat unionin markkinoille saatettujen kriittisten raaka-aineiden ympäristöjalanjäljen ja muiden tietojen ilmoittamista.

Asetuksella perustetaan Euroopan kriittisiä raaka-aineita käsittelevä toimikunta, johon kootaan Euroopan komission ja jäsenvaltioiden paras käytettävissä oleva asiantuntemus ja joka analysoi ja seuraa markkinoita, tekee riskinarviointia, neuvoo riskinhallintastrategioissa, avustaa strategisissa hankkeissa ja koordinoi strategista varastointia. Toimikunta keskustelee myös kolmansien maiden kanssa solmittujen raaka-aineisiin liittyvien strategisten kumppanuuksien painopisteistä ja tavoitteista sekä kyseisten kumppanuuksien koordinoinnista vastaavien jäsenvaltioiden solmimien kumppanuuksien kanssa.

1.4.4. Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

- Jäsenvaltioissa tuotettujen EU:n mineraalivaroja koskevien tietojen ja karttojen määrä.
- Kriittisten raaka-aineiden arvoketjussa rahoitettujen strategisten hankkeiden määrä EU:ssa ja sen ulkopuolella.
- EU:ssa toimivien yritysten kriittisiin raaka-aineisiin tekemien investointien kokonaismäärä ottaen huomioon se arvoketjun segmentti, jossa nämä yritykset toimivat.
- Hankkeiden kehitystä, kysynnän ja tarjonnan kehitystä sekä kriittisten raaka-aineiden kauppavirtoja koskevien tietojen seuranta.
- Strategisten varastojen määrä kansallisella tasolla.
- Kierrätettyjen kriittisten raaka-aineiden määrä ja prosenttiosuus. – Uusissa tuotantoprosesseissa käytettyjen kriittisten uusioraaka-aineiden määrä.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Tätä asetusta olisi ryhdyttävä soveltamaan täysimääräisesti seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Asetuksen täytäntöönpanon valmistelemiseksi on kuitenkin toteutettava vain vähän toimia. Toimikunnan tulisi olla perustettuna, ja jäsenvaltioilla pitäisi olla nimetty yhteystaho sen kokouksia varten. Toimikunnan olisi oltava täysin toimintakykyinen siihen mennessä, kun asetusta aletaan soveltaa.

Tiedonkeruun kriittisten raaka-aineiden arvoketjun yritysten edustajilta olisi jo oltava käynnissä, ja jäsenvaltioiden olisi jo pitänyt keskustella kriittisten raaka-aineiden arvoketjun seurannasta ja toteuttaa sitä.

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla

tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Syyt siihen, miksi toimi toteutetaan EU:n tasolla (ennen toteutusta)

Yksikään jäsenvaltio ei pysty yksin vastaamaan kriittisten raaka-aineiden kasvaviin saatavuusriskeihin tehokkaasti – etenkin koska geologisia esiintymiä ei välttämättä ole yksittäisessä jäsenvaltiossa ja koska mittakaavaedut kriittisten raaka-aineiden arvoketjussa ovat huomattavia. Tässä aloitteessa esitetyt toimenpiteet eivät olisi yhtä tehokkaita, jos jäsenvaltiot panisivat ne täytäntöön yksin, koska niissä käsitellyt ongelmat koskevat koko sisämarkkinoita. Ne eivät koske pelkästään yksittäisiä jäsenvaltioita tai jäsenvaltioiden ryhmää vaan koko EU:n teollista perustaa ja koko EU:n kattavaa kriittisten raaka-aineiden arvoketjua. Lisäksi sisämarkkinoiden toimitusketjut ovat tiiviisti sidoksissa toisiinsa, eivätkä jäsenvaltioiden tasolla toteutettavat toimintamallit todennäköisesti riitä yksinään täyttämään niiden tarpeita.

Odotettavissa oleva EU:n tason lisäarvo (toteutuksen jälkeen)

EU:n toimet ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan saada aikaan mittakaava- ja kattavuusetuja ja rajoittaa tai kokonaan välttää toimien hajanaisuutta ja siihen liittyvää tehottomuutta. Tämän logiikan mukaisesti ehdotetuissa toimissa keskitytään aloihin, joilla unionin tasolla toimiminen antaa osoitettavissa olevaa lisäarvoa tarvittavien toimien laajuuden, nopeuden ja kattavuuden vuoksi. Esimerkiksi:

– Toimet, joilla arvoketjussa pyritään käynnistämään investointeja kriittisiin raaka-ainehankkeisiin, olisivat tehokkaimpia unionin tasolla suunniteltuina ja koordinoituina, kun otetaan huomioon tarvittavien investointien laajuus ja se, että näin muodostuvan kapasiteetin olisi palveltava sisämarkkinoiden toimintaa kokonaisuudessaan.

– Seurantakapasiteetin parantamiseen tähtäävät toimet ovat tehokkaampia unionin tasolla kuin koordinoimattomina. Yhdessä jäsenvaltioilla ja komissiolla on paremmat mahdollisuudet ennakoida toimitushäiriöitä kuin erillisten kansallisten toimien avulla. Ehdotetut puitteet mahdollistaisivat tehtävien tehokkaamman jakamisen sekä asiaankuuluvien tietojen jakamisen päällekkäisten toimien välttämiseksi.

1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

Useiden kyseessä olevien raaka-aineiden osalta EU on lähes täysin riippuvainen tuonnista; lisäksi näiden tuontiraaka-aineiden toimittajat ovat erittäin keskittyneitä, ja tärkeimmät toimittajat ovat usein alttiita merkittäville ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyville riskeille.

Joissakin tapauksissa yhden maan osuus toimituksista on yli 90 prosenttia, esimerkiksi Kiinan osuus kevyistä ja raskaista harvinaisista maametalleista, galliumista ja magnesiumista sekä Turkin osuus boorista. Kriittisyysarvioinnissa arvioiduista raaka-aineista noin kolmasosan ja kriittisistä raaka-aineista (bauksiitti, boraatti tai mangaani) noin puolen osalta EU:n tarjonta on maailmanlaajuisesta tarjontaa keskittyneempää. Tämä keskittyneisyys koskee koko arvoketjua, ja joidenkin raaka-aineiden, kuten litiumin, magnesiumin ja germaniumin, jalostusvaihe on louhintavaiheellakin keskittyneempää. Kiinan hallinnassa on 56 prosenttia jalostetun litiumin, 60 prosenttia jalostetun koboltin ja 58 prosenttia jalostetun mangaanin maailmanlaajuisesta kapasiteetista. Sen lisäksi, että tarjonta on keskittynyt yksittäisiin maihin, jotkin toimijat ovat kasvattaneet määräävää asemaansa globaalissa arvoketjussa hankkimalla määräysvaltaa ja omaisuutta

kolmansissa maissa – esimerkiksi Kiinalla on määräysvaltaa kobolttikaivoksissa Kongossa (kiinalaisilla osakkeenomistajilla on määräysvaltaa kahdessa Kongossa toimivassa yrityksessä, joiden yhteenlaskettu osuus maailman koboltin tuotannosta on 13,8 prosenttia).

Tällainen keskittyminen altistaa EU:n toimitusvarmuuden geopoliittisille riskeille.

1.5.4. *Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin*

Jotta kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen mukaiset toimet voidaan panna onnistuneesti täytäntöön, olisi edelleen luotava synergioita sellaisilla toimilla, joita unioni ja jäsenvaltiot tällä hetkellä tukevat kriittisiin raaka-aineisiin liittyvää tutkimusta ja innovointia sekä toimitusketjun osien kehittämistä koskevien ohjelmien ja toimien avulla. Näihin kuuluu erityisesti Horisontti Eurooppa -puiteohjelma, jonka tavoitteena on tukea sellaisen tutkimuksen ja innovoinnin kehittämistä, jolla pyritään tuomaan innovatiivisia ratkaisuja kriittisten raaka-aineiden arvoketjuun.

Lisäksi Euroopan kriittisten raaka-aineiden kestävä arvoketjun kehittämiseen voitaisiin saada tukea Euroopan ja jäsenvaltioiden tasolla muun muassa seuraavista:

- elpymis- ja palautumistukivälineen käyttö jäsenvaltioissa tarvittavien investointien edistämiseksi
- Horisontti Eurooppa -puiteohjelma
- innovaatorahasto kriittisten raaka-aineiden alalla tehtäviä investointeja tukeviin toimiin, erityisesti kierrätyksen osalta
- aluekehitys- ja koheesiorahastot sekä oikeudenmukaisen siirtymän rahasto
- Euroopan kestävä kehityksen rahasto plus (EKKR+) -takausjärjestelmä
- NDICI – Globaali Eurooppa (ja erityisesti EKKR+ -takausjärjestelmä ja rahoitusta yhdistävä väline) ja IPA (liittymistä valmisteleva tukiväline)
- teknisen tuen väline
- sisämarkkinaohjelma.

Ehdotettu aloite nivoutuu useiden äskettäin julkistettujen EU:n politiikkojen ja painopisteiden kontekstiin. Näitä ovat

- teollisuusstrategia
- Euroopan elpymissuunnitelma
- REPowerEU-suunnitelma
- vihreän kehityksen ohjelma
- ehdotetun Horisontti Eurooppa -puiteohjelman toisen pilarin klusterin 4 ”Digitaalitalous ja -teknologia, teollisuus ja avaruusala” puitteissa toteutettavalla tutkimuksella ja innovoinnilla pyritään antamaan konkreettinen panos kolmeen laaja-alaiseen EU:n politiikkaan, jotka ovat:

Euroopan digitaalinen valmius,

ihmisten hyväksi toimiva talous ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelma.
--

- 1.5.5. *Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleen kohdentamiseen*

Ei sovelleta

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

☐ kesto on rajattu

- ☐ toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.
- ☐ maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia VVVV–VVVV ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia VVVV–VVVV.

☒ kesto ei ole rajattu

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat⁵¹

☒ Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- ☒ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- ☐ toimeenpanovirastoja

☐ Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

☐ Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- ☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- ☐ varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille
- ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut;
- ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut;
- ☐ sellaisille elimille tai henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.
- *Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, olisi annettava lisätietoja kohdassa "Huomautukset".*

Huomautukset:

--

⁵¹ Kuvaukset talousarvion eri toteuttamistavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston BUDGpedia-verkkosivuilla osoitteessa:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Asetuksessa suunnitellaan neuvoa-antavan toimikunnan perustamista. Komissio on mukana toimikunnassa. Strategisten varastojen seuranta ja koordinointi sekä strategisten hankkeiden valinta toteutetaan toimikunnan tuella.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutumekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Asetuksella otetaan käyttöön uusi poliittinen kehys investointien houkuttelemiseksi ja kriittisten raaka-aineiden arvoketjun kehittämiseksi unionissa. Siinä otetaan käyttöön yhdenmukaistetut säännöt strategisten raaka-aineiden seuranta, raportointia ja riskinarviointia koskevaa koordinoitua toimintatapaa varten.

Nämä uudet säännöt edellyttävät yhdenmukaisuusmekanismeja tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden rajatylittävää soveltamista varten sekä kansallisten viranomaisien ja toimikunnan komission puolesta toteuttaman toiminnan koordinoitua.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Asetuksella perustetulla toimikunnalla on neuvoa-antava tehtävä. Riskejä hallitaan siten, että komissio osallistuu toimikuntaan ja vastaa sen sihteeristöstä. Komissio osallistuu toimikunnan kokouksiin ja toimikunnalle osoitettujen tehtävien hoitamiseen ja varmistaa niiden seurannan.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista*

Ei sovelleta

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suojatoimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Ei sovelleta

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM ⁵²	EFTA-mailta ⁵³	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokasmailta ⁵⁴	muilta kolmansilta mailta	muut käyttötarkoituksensa sidotut tulot
	03.020101	JM	EI	EI	EI	EI

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM	EFTA-mailta	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokasmailta	muilta kolmansilta mailta	muut käyttötarkoituksensa sidotut tulot
	[XX.YY.YY.YY]		KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI

⁵² JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

⁵³ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

⁵⁴ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous
---	----------	--

Pääosasto: GROW			Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
○ Toimintamäärärahat										
03.020101 ⁵⁵	Sitoumukset	(1a)	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2
	Maksut	(2 a)	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2
03.0202	Sitoumukset	(1b)								
	Maksut	(2b)								
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat ⁵⁶										
Budjettikohta		(3)								
PO GROW:n määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1a+1b +3	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2
	Maksut	=2a+2b	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2

⁵⁵ Virallisen budjettinimikkeistön mukaisesti.

⁵⁶ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

		+3								
--	--	----	--	--	--	--	--	--	--	--

○ Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)								
	Maksut	(5)								
○ Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ			(6)							
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEESEEN 1 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=4+6	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2
	Maksut	=5+6	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2

Jos ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia useampaan otsakkeeseen, toistetaan edellä oleva osa:

○ Toimintamäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)								
	Maksut	(5)								
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ			(6)							
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEISIIN 1–6 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ (Viitemäärä)	Sitoumukset	=4+6								
	Maksut	=5+6								

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	7	”Hallintomenot”
---	----------	-----------------

Tämän osan täyttämiseksi on käytettävä [rahoitus selvityksen liitteessä](#) (Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamista koskevista sisäisistä säännöistä (Euroopan komissiota koskeva pääluokka) annetun komission päätöksen liite 5) olevaa hallintomäärärahoja koskevaa selvitystä, joka on laadittava ennen rahoitus selvityksen laatimista. Liite ladataan DECIDE-tietokantaan komission sisäistä lausuntokierrosta varten.

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
Pääosasto: GROW									
○ Henkilöresurssit		1,392	2,167	3,912	3,912				11,383
○ Muut hallintomenot		0,212	0,212	0,213	0,213				0,850
YHTEENSÄ PO GROW		1,604	2,379	4,125	4,125				12,233
PO ENV									
○ Henkilöresurssit		0,171	0,342	0,513	0,513				1,539
○ Muut hallintomenot									
PO ENV YHTEENSÄ		0,171	0,342	0,513	0,513				1,539
PO INTPA									
○ Henkilöresurssit		0,171	0,342	0,342	0,342				1,197
○ Muut hallintomenot									

PO INTPA YHTEENSÄ		0,171	0,342	0,342	0,342				1,197
--------------------------	--	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--------------

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	1,946	3,063	4,980	4,980				14,969
---	--	-------	-------	-------	-------	--	--	--	---------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEISIIN 1–7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	2,746	3,863	5,780	5,780				18,169
	Maksut	2,746	3,863	5,780	5,780				18,169

3.2.2. *Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset*

maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset			Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)	YHTEENSÄ
	TUOTOKSET							

↓	Tyyppi ⁵⁷	Keski määr. kustannukset	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Luku määrä yhteensä	Kustannukset yhteensä
ERITYISTAVOITE 1... ⁵⁸																				
– Tuotos																				
– Tuotos																				
– Tuotos																				
Välisumma, erityistavoite 1																				
ERITYISTAVOITE 2																				
– Tuotos																				
Välisumma, erityistavoite 2																				
KAIKKI YHTEENSÄ																				

⁵⁷ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

⁵⁸ Kuten kuvattu kohdassa 1.4.2 ”Erityistavoitteet”.

3.2.3. Yhteenvedo arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)	YHTEENSÄ
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---	----------

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7								
Henkilöresurssit	1,734	2,851	4,767	4,767				14,119
Muut hallintomenot	0,212	0,212	0,213	0,213				0,850
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7, välisumma	1,946	3,063	4,980	4,980				14,969

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät⁵⁹								
Henkilöresurssit								
Muut hallintomenot								
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät, välisumma								

YHTEENSÄ	1,946	3,063	4,980	4,980				14,969
-----------------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--------

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeen hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

⁵⁹ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
○ Henkilöstötaulukkaan sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	8	14	22	22			
20 01 02 03 (EU:n ulkopuoliset edustustot)							
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)							
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
○ Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna) ⁶⁰							
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)	4	5	11	11			
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)							
XX 01 xx yy zz 61							
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - epäsuora tutkimustoiminta)							
01 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - suora tutkimustoiminta)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
YHTEENSÄ	12	19	33	33			

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

⁶⁰ sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat; vuokrahenkilöstö, nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

⁶¹ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen täysimääräinen soveltaminen • 5 kokoaikavastaavaa hallinnon ja koordinoinnin tehtäviin: ○ 2 kokoaikavastaavaa politiikkojen koordinointiin sekä delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten valmisteluun ○ 2 kokoaikavastaavaa vastaamaan hallintorakenteen sihteeristöstä ○ 1 kokoaikavastaava tutkimusten ja sopimusten hallinnointiin • 10 kokoaikavastaavaa täytäntöönpanon seurantaan, tietojen keruuseen ja riskinarvioinnin tehtäviin, jaettuna seuraavasti: ○ 7 kokoaikavastaavaa strategisten ja kriittisten raaka-aineiden markkinaseurantaan ja raportointiin ○ 2 kokoaikavastaavaa jäsenvaltioilta saatavien tietojen koordinointiin ○ 1 kokoaikavastaava kehittämään ja päivittämään tietokantaa seurannasta, hankkeista, jäsenvaltioista ym. kerättäville tiedoille • 11 kokoaikavastaavaa poliittisiin toimiin, jaettuna seuraavasti: ○ 2 kokoaikavastaavaa valvomaan kiertotaloustoimenpiteitä koskevien jäsenvaltioiden velvoitteiden täytäntöönpanoa, mukaan lukien kaivannaisteollisuuden jätehuoltodirektiivin mukaiset toimenpiteet ○ 2 kokoaikavastaavaa arvioimaan ympäristöjalanjäljen soveltuvuutta, kehittämään laskentamenetelmiä ja seuraamaan toimenpiteiden soveltamista ○ 2 kokoaikavastaavaa standardointitoimien täytäntöönpanoon ja valmistelemaan standardointipyyntöjä (erityisesti harvinaisten maametallien osalta) ○ 2 kokoaikavastaavaa koordinoimaan kansallisia etsintätoimia ○ 3 kokoaikavastaavaa koordinoimaan kansallisia varastoja koskevia tietoja ja kehittämään ohjeita mahdollisuuksien mukaan • 5 kokoaikavastaavaa strategisten hankkeiden tukemiseen, jaettuna seuraavasti: ○ 2 kokoaikavastaavaa tukemaan toimikuntaa
---	---

	strategisten hankkeiden valinnassa ○ 1 kokoaikavastaava strategisten hankkeiden seurantaan, erityisesti lupamenettelyjen osalta ○ 2 kokoaikavastaavaa tukemaan strategisia hankkeita rahoituksen saatavuuden osalta • 2 kokoaikavastaavaa tukemaan strategisia kumppanuuksia
Ulkopuolinen henkilöstö	

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

Ehdotus/aloite

- ■ voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehyksen kyseisen otsakkeen sisällä.

Toimintamäärärahoja siirretään nykyisen sisämarkkinaohjelman määrärahojen puitteissa,

- □ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen kyseiseen otsakkeeseen sisältyvän kohdentamattoman liikkumavaran ja/tai monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa määriteltyjen erityisvälineiden käyttöä.

□ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotus/aloite

- ■ rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja
- □ rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ☒ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - ☐ vaikutukset muihin tuloihin

tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin ☐

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus						
		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
Momentti ...								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa:

--

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).